

SFC2021 Programme supported from the ERDF (Investment for jobs and growth goal), ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF - Article 21(3)

CCI	2021RO16RFPR002
Title in English	North East
Title in national language(s)	RO - Nord Est
Version	1.0
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	01-Jan-2021
Eligible until	31-Dec-2029
Commission decision number	
Commission decision date	
NUTS regions covered by the programme	RO21 - Nord-Est RO211 - Bacău RO212 - Botoșani RO213 - Iași RO214 - Neamț RO215 - Suceava RO216 - Vaslui
Fund(s) concerned	ERDF
Programme	<input type="checkbox"/> under Investment for jobs and growth goal for the outermost regions only

Table of Contents

1. Programme strategy: main challenges and policy responses	8
Table 1	18
2. Priorities.....	30
2.1. Priorities other than technical assistance	30
2.1.1. Priority: P1. Nord-Est – O regiune mai competitiva, mai inovativa.....	30
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.1. Dezvoltarea si cresterea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate (ERDF).....	30
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	30
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	30
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	33
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	33
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	33
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	33
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	34
2.1.1.1.2. Indicators.....	35
Table 2: Output indicators	35
Table 3: Result indicators	35
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	36
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	36
Table 5: Dimension 2 - form of financing	36
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	37
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	37
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	37
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.3. Intensificarea cresterii durabile si a competitivitatii IMM-urilor si crearea de locuri de munca in cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investitii productive (ERDF).....	38
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	38
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	38
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	40
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	41
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	41
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	41
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	41
2.1.1.1.2. Indicators.....	42
Table 2: Output indicators	42
Table 3: Result indicators	42
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	43
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	43
Table 5: Dimension 2 - form of financing	43
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	44
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	44
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	44
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.4. Dezvoltarea competentelor pentru specializare inteligenta, tranzitie industriala si antreprenoriat (ERDF).....	45
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	45
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	45

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	46
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	46
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	46
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	46
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	47
2.1.1.1.2. Indicators.....	47
Table 2: Output indicators	47
Table 3: Result indicators	47
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	48
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	48
Table 5: Dimension 2 - form of financing	48
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	48
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	48
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	49
2.1.1. Priority: P2. Nord-Est – O regiune mai digitalizata.....	50
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizarii, in beneficiul cetatenilor, al companiilor, al organizatiilor de cercetare si al autoritatilor publice (ERDF).....	50
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	50
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	50
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	52
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	52
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	53
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	53
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	54
2.1.1.1.2. Indicators.....	54
Table 2: Output indicators	54
Table 3: Result indicators	54
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	55
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	55
Table 5: Dimension 2 - form of financing	55
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	55
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	56
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	56
2.1.1. Priority: P3. Nord-Est – O regiune durabila, mai prietenoasa cu mediul	57
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promovarea masurilor de eficienta energetica si reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (ERDF).....	57
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	57
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	57
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	60
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	60
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	60
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	61
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	61
2.1.1.1.2. Indicators.....	62
Table 2: Output indicators	62
Table 3: Result indicators	62
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	62

Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	62
Table 5: Dimension 2 - form of financing	63
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	63
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	63
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	63
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Intensificarea actiunilor de protectie si conservare a naturii, a biodiversitatii si a infrastructurii verzi, inclusiv in zonele urbane, precum si reducerea tuturilor formelor de poluare (ERDF).....	64
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	64
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	64
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	66
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	66
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	66
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	67
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	67
2.1.1.1.2. Indicators.....	67
Table 2: Output indicators	67
Table 3: Result indicators	68
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	68
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	68
Table 5: Dimension 2 - form of financing	68
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	68
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	69
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	69
2.1.1. Priority: P4. Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbana mai durabila (Urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation).....	70
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.8. Promovarea mobilitatii urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei catre o economie cu zero emisii de dioxid de carbon (ERDF)	70
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	70
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	70
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	72
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	72
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	73
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	73
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	73
2.1.1.1.2. Indicators.....	74
Table 2: Output indicators	74
Table 3: Result indicators	74
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	75
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	75
Table 5: Dimension 2 - form of financing	75
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	75
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	76
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	76
2.1.1. Priority: P5. Nord-Est – O regiune mai accesibila.....	77
2.1.1.1. Specific objective: RSO3.2. Dezvoltarea si cresterea unei mobilitati nationale, regionale si locale durabile, reziliente la schimbarile climatice, inteligente si intermodale, inclusiv imbunatatirea accesului la TEN-T si a mobilitatii transfrontaliere (ERDF).....	77

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	77
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	77
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	79
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	80
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	80
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	80
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	81
2.1.1.1.2. Indicators.....	81
Table 2: Output indicators	81
Table 3: Result indicators	81
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	82
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	82
Table 5: Dimension 2 - form of financing	82
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	82
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	82
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	82
2.1.1. Priority: P6. Nord-Est – O regiune educata	84
2.1.1.1. Specific objective: RSO4.2. Imbunatatirea accesului egal la servicii de calitate si incluzive in educatie, formare si invatarea pe tot parcursul vietii prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilientei pentru educatia si formarea la distanta si online (ERDF).....	84
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	84
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	84
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	86
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	86
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	87
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	87
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	88
2.1.1.1.2. Indicators.....	88
Table 2: Output indicators	88
Table 3: Result indicators	88
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	89
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	89
Table 5: Dimension 2 - form of financing	89
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	89
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	90
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	90
2.1.1. Priority: P7. Nord-Est – O regiune mai atractiva.....	91
2.1.1.1. Specific objective: RSO5.1. Promovarea dezvoltarii integrate si incluzive în domeniul social, economic si al mediului, precum si a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil si a securitatii in zonele urbane (ERDF).....	91
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	91
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	91
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	93
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	93
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	94
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	94

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	95
2.1.1.1.2. Indicators.....	96
Table 2: Output indicators	96
Table 3: Result indicators	96
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	97
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	97
Table 5: Dimension 2 - form of financing	97
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	97
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	98
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	98
2.2. Technical assistance priorities	99
2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: P8. Asistentă tehnică	99
2.2.1.1. Intervention from the Funds.....	99
The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR	99
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	101
2.2.1.2. Indicators.....	101
Table 2: Output indicators	101
2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	102
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	102
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	102
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	102
3. Financing plan.....	103
3.1. Transfers and contributions (1).....	103
Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year).....	103
Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary).....	103
Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation	103
Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)	104
Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)	104
Transfers to instruments under direct or indirect management - Justification.....	104
Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)	104
Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary).....	104
Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification.....	104
3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1).....	105
3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review	105
Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year).....	105
Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)	105
3.4. Transfers back (1)	105
Table 20A: Transfers back (breakdown by year)	105
Table 20B: Transfers back* (summary)	105
3.5. Financial appropriations by year.....	106
Table 10: Financial appropriations by year	106
3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing.....	107
Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing.....	107
4. Enabling conditions	108
5. Programme authorities.....	124
Table 13: Programme authorities.....	124
The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission.....	124

6. Partnership	125
7. Communication and visibility	128
8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	130
Table 14: Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	130
Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates.....	131
A. Summary of the main elements.....	131
B. Details by type of operation	132
C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates	132
1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data, where the data is stored, cut-off dates, validation, etc.) ...	132
2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) CPR is relevant to the type of operation.	132
3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.	132
4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.....	132
5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.	132
Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs.....	133
A. Summary of the main elements.....	133
B. Details by type of operation	134
Appendix 3: List of planned operations of strategic importance with a timetable	135
DOCUMENTS.....	136

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Reference: points (a)(i) to (viii) and point (a)(x) of Article 22(3) and point (b) of Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060 (CPR)

Regiunea Nord-Est (RNE) propune pentru 2030 elementele strategice:

-viziunea: RNE va fi un spatiu competitiv, durabil, rezilient si incluziv, unde iti vei dori sa locuiesti, sa lucrezi si sa investesti!

-obiectivul general: derularea in RNE a unei dezvoltari echilibrate bazate pe un proces de crestere economica inteligent, durabil si incluziv, care sa conduca la cresterea calitatii vietii si reducerea decalajelor de dezvoltare intra si inter regionale.

Context macroeconomic. Bariere, principale provocari.

RNE se confrunta cu o serie de bariere in calea cresterii si realizarii de investitii[1]. Astfel, RNE este caracterizata de nivele reduse ale productivitatii si educatiei prin comparatie cu alte regiuni. Sistemul de inovare subdezvoltat, interactiunile insuficiente dintre mediul academic si sectorul productiv, deficitul de capital uman, absenta abilitatilor cerute si performanta modesta a sistemelor de guvernata erodeaza potentialul existent. Rigiditatile de pe piata muncii, mediul de afaceri insuficient dezvoltat, reducerea populatiei, tinerilor si absolventilor de invatamant superior limiteaza perspectivele de crestere si dezvoltare. Raspunsul consta in politici si investitii diferite in functie de tipul de teritoriu pentru cresterea competitivitatii, prin dezvoltarea si punerea in aplicare a strategiei de specializare inteligenta, investitii in capitalul uman, cresterea conectivitatii cu orasele care genereaza crestere economica si imbunatatirea calitatii actului de guvernare. Conform altui raport[2], **prioritatile trebuie orientate catre politici de dezvoltare a ineztrarii regionale**, prin imbunatatirea mediului de afaceri, fructificarea potentialului zonelor urbane mari ca surse de productivitate si acumulari de capital uman, dezvoltarea capitalului uman si cresterea capacitatii administrative.

RNE este o regiune periferica, amplasata pe granita de est a Uniunii Europene (UE), fiind cea mai mare din Romania (RO) ca suprafata si populatie. Populatia rezidenta insumeaza 3.171.331 locuitori[loc][3], in descrestere, mai pronuntat in mediul rural si in judetele Botosani si Vaslui, urmare a sporului natural negativ si emigratiei economice. Rata de ocupare este ridicata, dar un **aport important este adus de agricultura si serviciile publice.**

Performanta economica plaseaza RNE pe ultima pozitie in RO si pe una din ultimele zece pozitii din UE. Produsul Intern Brut Regional (PIBR) a avut o dinamica pozitiva - cresterea fiind condusa de un model bazat pe politici prociclice, alimentat de cerere si sustinut de masuri de relaxare fiscal/bugetare/monetare -, ajungand la 23,05 mld.Euro[4] (2019). PIBR/loc. este de 7.200 Euro[5], inferior mediei nationale (cu 4300 Euro) si regiunii Bucuresti (de 3.7 ori).

RNE inregistreaza **disparitati economice pe multiple nivele: intercomunitar, national si intrarregional.** Indicele de disparitate al PIB (61%) stagneaza, fiind cel mai scazut dintre toate regiunile, cu 13 p.p. mai mic fata de urmatoarea regiune. Totodata, in raport cu media UE, indicele de disparitate este 23% (43% PPS)[6], in crestere usoara (6 p.p.) fata de 2013.

La nivel intraregional sunt prezente **disparitati semnificative de dezvoltare pe doua straturi: interjudetean si urban-rural.** Astfel, judetele Iasi si Bacau asigura cumulativ 50% din PIBR, in timp ce Botosani si Vaslui numai 18%. Cel mai mare PIB judetean este in Iasi - 7211 mil. Euro, de 3,3 ori mai mare fata de Botosani sau Vaslui. Mai mult, cele mai mari nivele ale PIBJ/loc sunt in judetele Iasi -9100 Euro/loc si Bacau - 7400 Euro/loc, iar cele mai mici in Botosani - 6000 Euro/loc si Vaslui - 5200 Euro/loc.

Disparitatile de dezvoltare urban-rural s-au accentuat in timp, conducand la o crestere a inegalitatii veniturilor si accesului la oportunitati. Nivelul de marginalizare in rural este ridicat, cel mai mare din RO, dublu fata de urban, cele mai afectate teritorii fiind in judetele Vaslui, Iasi, Botosani si Bacau.

Disparitatile de dezvoltare sunt cauzate de competitivitatea scazuta, principalii factori fiind nivelul scazut al productivitatii si ponderea ridicata a populatiei ocupate in agricultura. Aceste aspecte sunt reiterate si in rapoartele de tara (RT): productivitatea muncii este scazuta si in scadere datorita ponderii ridicate a ocuparii in sectoarele cu valoare adaugata scazuta. In raport cu indexul competitivitatii regionale[7], RNE are performante reduse, in descrestere, cu vulnerabilitati atat pe componenta de baza (educatie si infrastructura), cat si pe componenta de inovare.

RNE performeaza modest si pentru progresul social, una din doua persoane fiind in risc de saracie sau excluziune sociala, iar una din trei in risc de saracie. Conform indexului de progres social european, RNE ocupa una din ultimele pozitii din UE, cu performante reduse pentru nutritie si ingrijire, sanatate si bunastare, toleranta si incluziune, acces la cunoasterea primara, tehnologia informatiei si comunicatiilor si educatie superioara.

In RNE s-au resimtit efectele pandemiei COVID-19, riscul de saracie crescand in randul tinerilor, persoanelor cu abilitati reduse si sezonierilor. **Noile incertitudini si riscuri economice** generate de criza energetica, perturbarile din lanturile de productie si aprovizionare, conflictul armat din Ucraina **vor avea implicatii negative asupra evolutiei inflatiei si cresterii economice**.

Obiectivul strategic 1 - Imbunatatirea competitivitatii regionale prin dezvoltarea capacitatilor de inovare si cercetare, cresterea productivitatii, promovarea utilizarii tehnologiilor avansate si a serviciilor TIC in domenii cu potential de crestere si specializare inteligenta, adresat prin OS a(i), a(ii), a(iii) si a(iv)

Pentru a reduce decalajele de dezvoltare, CE a recomandat orientarea mai pronuntata a investitiilor politicii de coeziune spre antreprenoriat, educatie si inovare[8], punandu-se mai mult accentul pe dezvoltarea ecosistemelor inovative de relevanta regionala si integrarea acestora prin strategiile de specializare inteligenta[9].

Desi numarul total de unitati locale active a evoluat pozitiv in ultimii ani, din cele 64.250 unitati, 5,3% sunt "high technology", 16,3% "medium-high technology" si 78,4% "medium-low technology". Valoarea totala a exporturilor regionale este 3,18 mld. Euro, reprezentand 4,6% din total RO si 15% din PIBR[10]. Performanta in inovare a RNE este modesta[11], ocupand locul 5 in clasamentul national. RNE se situeaza pe locul 8 privind cheltuielile pentru inovare si locul 7 pentru efectele economice ale introducerii inovatiilor pe piata si proprietatea intelectuala. RNE este un inovator emergent[12], performanta scazand in timp (1%).

Capacitatea de promovare a inovarii si competitivitatii in industrie este sustinuta si de clustere, 4 din cele 11 structuri active in RNE, membre ale asociatiei nationale CLUSTERO insumeaza 130 intreprinderi, 12.000 angajati, 2,85 mld. lei cifra de afaceri, 288 mil. EUR exporturi si cheltuieli de cercetare dezvoltare (CD) de 43 mil. lei, cu crestere de 61% exporturi si 207% pentru cheltuielile de CD (fata de 2013[13]).

RIS3 NE sustine dezvoltarea, diversificarea si reconfigurarea activitatii intreprinderilor in domenii cu potential de specializare: agroalimentar&industria lemnului, textile, TIC, sanatate, turism, energie si mediu, fiind prioritizate sprijinirea crearii de noi companii inovative, dezvoltarea intreprinderilor active, sustinerea initiativelor de clusterizare si internationalizare, dezvoltarea competentelor pentru inovare. Programul va urmari impulsinarea sectorului IMM prin investitii pentru crestere, modernizare tehnologica, cercetare-inovare, facilitarea transferului de cunoastere si a integrarii in lanturi de valoare, cu precadere in domeniile RIS3. Sprijinind dezvoltarea clusterelor contribuim la accelerarea dublei tranzitii si cresterea rezilientei industriei regionale, raspunzand Raport recomandari 2021 al Grupului European de Experti ESCA.

ADR NE, prin proiectul „Strategia Ecosistemului de Startup din RO“ (Programul de Sprijin pentru Reforma Structurala) raspunde recomandarilor RT, avand ca obiectiv elaborarea strategiei de dezvoltare a ecosistemului antreprenorial prin stimularea antreprenoriatului inovativ, cu potential de scalare, cu un nivel inalt de proprietate intelectuala si capacitate de a revolutiona si transforma sectoarele economice prin produse sau procese inovatoare. Programul va sprijini intreprinderile nou infiintate sa genereze produse si servicii viabile pentru piata.

RNE ocupa penultimul loc in RO pentru ponderea cheltuielilor CD in PIB. Serviciile de CD oferite de mediul academic industriei depind de finantarea obtinuta pe proiecte, veniturile din licente raportat la numarul total de licente fiind nesemnificativ. In 2019, cheltuielile CD/loc erau de 21,6 Euro/loc, fata de 55,2 Euro/loc (RO) si 699,89 Euro/loc (UE). Programul va urmari **cresterea performantei ecosistemului CDI public regional**, nevoie adresata de RIS3 NE, prin sprijinirea activitatilor CDI si investitiilor in domeniile cu potential de specializare inteligenta, contribuind astfel comunicarii “A new ERA for Research and Innovation” (COM/2020/628) pentru consolidarea ecosistemelor de C&I regionale.

SNCDISI urmareste atragerea si mentinerea talentelor in cercetare, mobilizarea firmelor catre inovare si adresarea provocarilor societale cu ajutorul cercetarii in domenii de tip „deep tech” fiind sustinuta de POCIDIF.

CE sustine un proces de recuperare bazat pe o **dubla tranzitie**[14]: **neutralitate climatica si transformare digitala**. Busola Digitala 2030 propune[15] ca trei sferturi dintre IMM-uri sa ajunga sa utilizeze servicii de cloud computing, sisteme „big data” si inteligenta artificiala, iar peste 90% dintre acestea sa aiba cel putin un nivel de baza pentru indexul intensitatii digitale. Totodata, toate serviciile publice esentiale pentru firme si companii trebuie sa devina online.

Strategia nationala raspunde orientarilor comunitare si defineste in Agenda Digitala, printre ariile de actiune: e-guvernare, cloud computing, open data, big data si e-commerce.

Conform indicelui economiei si societatii digitale (2021), **RO are o performanta digitala modesta**, clasandu-se pe ultimul loc in UE. In ciuda unor performante bune pe conectivitate si utilizarea inteligentei artificiale, **digitalizarea intreprinderilor si serviciile publice digitale inregistreaza cea mai scazuta performanta (40%)**, in ciuda cererii crescute existente[16]. **Integrarea tehnologiei digitale in intreprinderi este redusa, la jumatate din media UE**, provocarile cu care se confrunta firmele fiind practicile deficitare in achizitiile online si subutilizarea potentialului de promovare online. Desi nivelul de conectivitate la retelele de comunicatii electronice a crescut continuu si asistam la o crestere a utilizatorilor serviciilor de internet, **ponderea celor care participa la evenimente e-civic (9%) si interactioneaza cu administratia publica (10%) este foarte redusa** (de 6 ori mai putin fata de media UE).

Densitatea IMM in regiune este foarte scazuta, de 19,4%loc, cu 34% mai putin fata de media RO; cel mai mare nivel fiind in judetul Iasi (23%), iar cele mai mici in Botosani(12%) si Vaslui(15%)[17], fiind necesara dezvoltarea ecosistemului antreprenorial prin sprijinirea dezvoltarea capacitatii de incubare si preaccelerare a start-up-urilor, precum si stimularea operationalizarii start-upurilor.

Planul de actiune pentru economia circulara „Pentru o Europa mai curata si mai competitiva” intervine in cadrul abordarii lanturilor valorice sectoriale legate de unele categorii de produse. Trecerea la o economie circulara va permite intreprinderilor sa devina mai competitive, conducand la economii importante de energie si obtinerea de beneficii pentru mediu. **RIS3 NE a identificat aceasta nisa in domeniul cu potential de specializare mediu**. Programul va sprijini implementarea solutiilor de economie circulara de catre IMM-uri.

Conform RT, **competentele nu evolueaza in concordanta cu necesitatile sectoarelor economice in curs de expansiune**. Se recomanda dezvoltarea cu prioritate a celor care asigura dezvoltarea durabila a afacerilor si economiei. Programul sprijina dezvoltarea de noi competente in cadrul IMM-urilor pentru

inovare, specializare inteligenta, tranzitie industriala, economie circulara, organizarea de stagii pentru angajatii proprii in colaborare cu universitatile, dezvoltarea capacitatii organizatiilor publice CDI de a formula si implementa strategii pentru valorificarea rezultatelor cercetarii in cooperare cu industria, societatea civila si autoritatile publice locale.

Obiectivul strategic 2 - Protejarea mediului si optimizarea utilizarii resurselor prin promovarea eficientei energetice, infrastructurii verzi si reducerea emisiilor de carbon in mediul urban, adresat prin OS b(i), b(vii) si b(viii)

In Planul de redresare economica[18], CE subliniaza ca Pactul Ecologic European este noua strategie de crestere, UE urmand sa devina pana in 2050, o societate cu o economie moderna, competitiva, eficienta, neutra climatic, tranzitia verde fiind incluziva. Investitiile vor adresa prioritatile existente in planul national privind clima si energia, fiind orientate catre economia circulara, lanturi valorice si tehnologice nepoluante, mobilitate urbana nepoluanta, mijloace de transport durabile. In plus, Legea europeana a climei prevede reducerea emisiilor nete de GES cu 55% in 2030.

RT specifica ca **intensitatea energetica este peste media comunitara, saracia energetica afectand un sfert dintre gospodarii**, fiind necesare investitii prioritare care trebuie orientate catre renovarea energetica a cladirilor rezidentiale si publice.

Conform Planului National Integrat privind Energie si Schimbări Climatice si Strategiei pentru mobilizarea investitiilor in renovarea fondului de cladiri, **ponderea rezidentialului in consumul total de energie, este ridicata si constanta - 38%**, in timp ce a sectorului public de 7%. Strategia Nationala de Renovare pe Termen Lung (SNTRL) prevede ca tinta de eficienta energetica pentru 2030 reducerea cu 32,5% a consumurilor de energie.

In RNE exista o serie de **bariere de ordin tehnic, financiar, informational si cultural in calea cresterii eficientei energetice**: orientari strategice insuficiente in strategiile locale, contributia proprie ridicata, expertiza tehnica redusa, insuficienta renovarilor integrate, constientizarea redusa a beneficiilor, lucrari care nu respecta standarde de calitate/imaginea urbana, etc. In plus, exista **zone[19] afectate de probabilitatea manifestarii unui cutremur**, in special in judetul Vaslui, jumatatea estica a judetului Bacau si treimea sud-estica a judetului Iasi.

Orientarile comunitare definesc **infrastructura verde[20] ca o retea strategica de areale naturale si semi naturale**, cu caracteristici de mediu proiectate si administrate, astfel incat **sa furnizeze o gama larga de servicii de tip ecosistem**. Acordul de la Paris privind schimbarile climatice, politicile UE acorda o importanta deosebita cresterii suprafetei zonelor verzi din orase si reducerii emisiilor de dioxid de carbon.

Sustinerea infrastructurii verzi in mediul urban ofera beneficii socio-economice: reducerea amprentei de carbon a transportului urban si consumului energetic public/rezidential, imbunatatirea starii de sanatate, reducerea infectiilor transmisibile, intarirea spiritului comunitar, combaterea excluziunii sociale, a izolarii, etc. Totodata, prin utilizarea unei abordari la nivel de ecosistem se asigura raspunsul, adaptarea la schimbarile climatice actuale.

In prezent, **mediul urban din RNE nu indeplineste normativele UE pentru spatiile verzi**. Nivelul redus al spatiilor verzi a accentuat riscurile ecologice specifice, cu un impact negativ imediat asupra starii de sanatate. Masurile de distantare sociala din perioada pandemica a afectat populatia din zonele urbane dense, cu spatii verzi reduse. S-a dovedit ca in circumstante extraordinare, accesul la natura poate fi o solutie de rezilienta pentru mentinerea starii de sanatate, prin continuarea relatiilor sociale si conexiunilor cu lumea exterioara si posibilitatea de a practica activitati fizice, plimbari, mersul cu bicicleta.

Strategia[21] de mobilitate durabila si inteligenta prevede masuri pentru reducerea dependentei de combustibilii fosili prin inlocuirea flotei curente, cu vehicule cu emisii zero de carbon, prin trecerea catre modurile alternative, active de transport (mersul pe jos si cu bicicleta). Astfel, **toate orasele noduri pe**

rețeaua TEN-T vor trebui să aibă planuri de mobilitate urbană, cu ținte 2030: zero emisii de carbon și zero accidente rutiere. Creșterea presiunii pe sistemele de transport pasageri va conduce la stimularea cererii pentru soluții inovative, digitalizate, la **dezvoltarea de servicii de transport integrate bazate pe cerere**, asigurând navetistilor opțiuni de mobilitate durabilă.

Conform RT, **mobilitatea urbană este slab dezvoltată, datorită capacității administrative locale scăzute și a subfinanțării**. Marile centre urbane se confruntă cu provocări legate de extinderea zonelor urbane funcționale însoțită de creșterea congestiei traficului și poluării, cât și cu calitatea modestă a planurilor de mobilitate urbană durabilă (PMUD).

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 încurajează dezvoltarea transportului public de călători prin identificarea soluțiilor optime pentru asigurarea unei accesibilități locale care contribuie la reducerea emisiilor de CO₂. Totodată, Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 prevede politici și măsuri pentru promovarea utilizării energiei regenerabile în transporturi, fiind sprijinite electromobilitatea (transport public nepoluant), și dezvoltarea și promovarea mobilității alternative.

În RNE, 20 de localități realizează PMUD-uri. Calitatea mediului este afectată de forma actuală de mobilitate, dominată de utilizarea automobilului, având loc o **degradare continuă a peisajului urban și calității vieții**, ca urmare a **poluării fonice și atmosferice** și vibrațiilor. **Transportul public nu este organizat coerent la nivelul bazinelor de mobilitate**, navetismul făcându-se cu automobilul, generând congestii de trafic, poluare și ocuparea spațiului public cu autovehicule. Lipsa spațiilor dedicate, de rulare și parcare pentru bicicliști descurajează utilizarea deplasărilor nemotorizate.

Obiectivul strategic 3 - Creșterea conectivității prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne, durabile și sigure, adresat prin OS c(ii)

Conform Planului de Investiții pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport 2030, **în RNE figurează 3 coridoare naționale de conectivitate rutieră** care vizează îmbunătățirea conectivității cu sudul și vestul țării, iar 2 dintre ele și conectivitatea transfrontalieră cu Ucraina și Republica Moldova.

O infrastructură de transport dezvoltată, rezilientă și inteligentă susține creșterea economică. Astfel, **RT subliniază calitatea redusă a infrastructurii rutiere existente**, RNE fiind slab interconectată cu celelalte regiuni, fiind afectată competitivitatea regională. **Gradul redus de modernizare al drumurilor care asigură conectivitatea localităților rurale cu cele urbane este un obstacol** care determină o accesibilitate redusă a populației la serviciile publice de educație și sănătate, la oportunitățile din mediul urban.

Conectivitatea scăzută a zonelor rurale cu cele urbane[22] este **un impediment major în calea creșterii competitivității regionale**. Mai mult, Studiul privind disparitățile de tip urban-rural în RNE susține că infrastructura rutieră are un rol important în creșterea mobilității persoanelor și bunurilor, în fluidizarea și desconggestionarea centrelor urbane.

Obiectivul strategic 4 – Creșterea accesului și participării la un învățământ de calitate, incluziv, corelat cu cerințele pieței muncii prin dezvoltarea unei infrastructuri educaționale moderne, adresat prin OS d(ii)

Planul de acțiune pentru Pilonul European al Drepturilor Sociale prevede ca ținta pentru populația ocupată poate fi atinsă prin sprijinirea participării la educația timpurie - asigurând prezența pe piața muncii a unui număr crescut de femei -, iar cea pentru adulții aflați în procese de formare prin reducerea fenomenului de parasire timpurie.

Conform RT, **modernizarea și optimizarea rețelei școlare** în vederea adresării tendințelor demografice din ultima decadă **este întârziată**. **Fenomenul de parasire timpurie a școlii este foarte accentuat, adâncind disparitățile socio-economice**, în strânsă corelare cu nivelul scăzut de urbanizare. Unele școli din mediul urban sunt supraaglomerate, iar altele, amplasate în special în mediul rural nu îndeplinesc

conditiile minime sanitare de functionare. Exista inegalitati in accesul la educatie, mijloacele de transport a elevilor catre scolile rurale fiind insuficiente.

Din Raportul de evaluare al cadrului UE pentru strategiile nationale de integrare a populatiei rome rezulta ca in ciuda progreselor de reducere a discriminarii, fenomenul de neacceptare este inca foarte raspandit. In acest sens, Cadrul Strategic UE Roma pentru egalitate, incluziune si participare 2020-2030[23] stabileste **obiective de crestere a accesului egal la educatia incluziva, de calitate**: 70% dintre copii romi sa fie inrolati in invatamantul prescolar, segregarea in scoli sa fie eliminata **pana in anul 2030**, etc.

Programul Romania Educata sustine sprijinirea infrastructurii, educatiei incluzive si de calitate, digitalizarea, rezilienta prin revizuirea standardelor pentru infrastructura, adaptarea retelei scolare la evolutiile demografice, dezvoltarea infrastructurii invatamantului profesional si tehnic (IPT) si a scolilor verzi.

Principalul fenomen cu care se confrunta RNE **in educatie este nivelul ridicat al parasirii timpurii**, nivelul existent (18%) fiind dublu fata de media comunitara. Rata abandonului scolar in IPT inregistreaza valori mari la nivel judetean[24] in Vaslui si Bacau. Strategia nationala pentru reducerea parasirii timpurii identifica ca factori de risc: nivelul ridicat de saracie, ponderea ridicata a populatiei rurale, densitate demografica scazuta, rata ridicata a abandonului scolar si ponderea ridicata a populatiei roma in unele areale, fiind afectate in special judetele Bacau si Iasi. **Masurile de raspuns la pandemia COVID-19 au afectat procesul educational**, copii si elevi din zonele marginalizate avand acces limitat la educatia on-line.

In RO, fundamentarea politicilor publice in educatiei si alocarea resurselor se face in raport cu Indicele de Risc Socio-Economic (**IRSE**) - dezvoltat in raport cu abandonul scolar, gradul de marginalizare a localitatii, calificarea cadrelor didactice, procentul de participare si notele obtinute la evaluarea nationala. Din informatiile existente rezulta ca, **numeroase zone cu scoli cu o situatie defavorabila sunt localizate in RNE**. In plus, prin proiectul "Safe and Modern Schools Integrated Project[25]" s-a realizat o mapare a scolilor primare si gimnaziale din RNE - pe baza pozitionarii in zone rurale marginalizate/urbane dezavantajate, nivelului indicelui de dezvoltare umana la nivel local, trendului previzionat de evolutie a populatiei scolare, scorului de risc seismic -, cu nevoi investitionale.

Obiectivul strategic 5 – Sprijinirea dezvoltarii locale integrate prin valorificarea si promovarea potentialului local existent, adresat prin OS e(i)

RT mentioneaza ca, **capacitatea administrativa limitata a UAT-urilor urbane, de planificare strategica** afecteaza oportunitatile de dezvoltare si finantare. Capacitatea financiara difera, localitatile mici si mijlocii fiind cele mai afectate de lipsa de predictibilitate si stabilitate financiara. Se recomanda o dezvoltare urbana durabila personalizata pentru municipiile resedinta de judet in raport cu potentialul lor de crestere, pentru a se asigura accesul la noi oportunitati de ocupare si la serviciile publice. Ca raspuns la aceste provocari, se va crea in agentie un centru regional de competente pentru planificarea strategica a administratiei publice locale cu sprijinul unui proiect DG Reform.

Cele trei dimensiuni si principiile de functionare ale **Cartei de la Leipzig (2020)**, preluate si implementate in **Politica Urbana a Romaniei asigura cadrul necesar pentru ca autoritatile locale din RNE sa aiba un rol activ in implementarea Agendei Urbane**, in raport cu competentele existente, si prin cooperare cu sectorul privat, comunitatile locale si societatea civila.

Scenariile pentru tranzitia catre un ecosistem turistic mai rezilient identificate de CE in Raportul "**Calea de tranzitie pentru turism**"(2022) sunt baza actiunilor de implementare a tranzitiei verzi si digitale a sectorului, prin implicarea actorilor publici si privati.

O serie de documente strategice elaborate la nivel national[26] sustin **dezvoltarea si promovarea turismului ca solutie pentru dezvoltarea economica locala**. Totodata, **Planul regional de actiune pentru cultura si turism** asigura cadrul strategic necesar dezvoltarii durabile si reziliente a sectorului

cultural si turistic in regiune, portofoliul de proiecte vizand in principal investitii pentru turismul cultural, de agrement si balnear.

In RNE, populatia urbana insumeaza 1,83 mil. loc, fiind concentrata in 46 municipii si orase - figurand 6 localitati urbane mari (municipiile resedinta de judet), 3 mijlocii, 25 mici si 12 foarte mici. In raport cu indicele dezvoltarii umane la nivel local (IDUL)[27] cel mai dezvoltat municipiu resedinta este Iasi (68 puncte), iar cel mai putin dezvoltat Vaslui (51). Pentru celelalte municipii si orase disparitatile sunt reduse, cu minime in Barlad si Husi si maxime de Radauti si Campulung Moldovenesc.

In RNE sunt 6 zone urbane functionale (ZUF) dezvoltate in jurul municipiilor resedinta de judet, avand o populatie de 1,52 mil. loc. (39% total RNE) si 42.254 de firme (cu o cifra de afaceri de 13 mld. Euro - 60% total RNE)[28]. Cele sase ZUF se incadreaza[29] in trei categorii: un pol regional (Iasi), trei poli judeteni (Bacau, Suceava si Piatra Neamt) si doi poli locali (Botosani si Vaslui). In turism, ZUF Iasi, Suceava si Neamt asigura 78% din total sosiri ZUF, cu cele mai mari cresteri in Botosani, Iasi si Bacau. Turismul este sustinut de diverse forme asociative: doua clustere (Neamt si Suceava) si un OMD (Iasi), care promoveaza turistic RNE. Premiile EDEN obtinute de destinatii din judetele Suceava si Neamt pentru turism cultural, traditii culinare, mestesuguri, arii protejate si turism rural confirma valoarea turistica existenta.

Cele **7 zone metropolitane** dezvoltate in jurul municipiilor resedinta de judet si municipiului Roman cuprind 1,53 mil. loc. si 43.756 de firme (cifra de afaceri de 12,4 mld. euro). Cea mai mare zona metropolitana este Iasi, cu 530 mii loc. (14% total RNE) si 17.097 de firme (cifra de afaceri de 4,4 mld. euro).

In RNE sunt diverse tipuri de **zone urbane**, inasa, indiferent de tipologie, acestea **se confrunta cu o atractivitate scazuta**, datorita problemelor economice, sociale, mediu, demografice, etc. **Programul propune o abordare integrata** a acestora, multisectoriala si multiguvernanta, **prin utilizarea unui instrument teritorial**, dezvoltat conform art. 28 (c) si 29 din Regulamentul (UE) 2021/1060 (RDC), intitulat Dezvoltare Urbana Integrata (**DUI**). Tinand cont de diversele forme de asociere existente, zona teritoriala vizata este reprezentata de UAT, ZUF sau ZM. Instrumentul va fi utilizat de municipiile resedinta de judet, pentru operatiunile realizate pe OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), d(ii) si e (i), intrucat, acestea au demonstrat o capacitate administrativa, strategica si financiara mai ridicata. Celelalte municipii si orase vor putea utiliza DUI, pe aceleasi OS-uri, in baza unui proces de selectie de strategii, pe principiul primul venit-primul servit.

Mecanismul de guvernanta

Pornind de la prevederile legislatiei in vigoare **mecanismul de guvernanta regional** va fi **format din: Consiliul pentru Dezvoltare Regionala NE (CDR)** cu rol de asumare si decizie, **Agentia pentru Dezvoltare Regionala NE (ADR NE)** care indeplineste rolul de autoritate de management (AM) si **Comitetul de Monitorizare POR NE (CM)**, organism ce se va constitui conform prevederilor RDC.

In plus, **Ministerul Finantelor**, prin Directia Generala de Inspectie Economico Financiara va avea rolul de **organism intermediar**, responsabil cu constatarea neregulilor si stabilirea creantelor bugetare aparute in obtinerea si utilizarea fondurilor europene/nationale. Totodata, **Ministerul Investitiilor si Proiectelor Europene**, in calitate de **coordonator national** va asigura conformarea cu prevederile art. 69 (8) RDC.

AM va fi structura responsabila de gestionarea POR indeplinind functiile prevazute de RDC. CM se va constitui dupa aprobarea programului si va fi format din reprezentanti ai ADR NE, administratiei publice locale (consilii judetene si municipii resedinta de judet), mediului economic, social, academic si societatii civile (ONG-uri care protejeaza si promoveaza drepturile persoanelor cu dizabilitati, romilor, etc.), ministerelor, fiind prezidat de ADR NE. Criteriile si procesul de selectie al membrilor CM, atributiile sale vor fi stabilite ulterior respectand prevederile RDC.

Capacitatea administrativa

In perioada curenta de programare, s-au inregistrat intarzieri in procesele de selectie si implementare a operatiunilor datorita unor aspecte care necesita adresare: abordari diferite in ghidurile specifice, dificultati in indeplinirea conditiilor de eligibilitate, contractarea unei parti din proiectele evaluate, bugete detaliate adesea modificate, functionarea deficitara mySMIS, etc. UAT-urile au o capacitate insuficienta de planificare strategica si de mobilizare a parteneriatelor in definirea solutiilor, universitatile o capacitate strategica redusa cu nevoi pentru sisteme eficiente de prioritizare si corelare de proiecte orientate spre nevoile reale, iar IMM-urile necesita competente pentru a dezvolta strategii investionale si planuri de afaceri fezabile.

Capacitatea administrativa a agentiei a crescut constant, ajungand la un grad ridicat de performanta; in calitate de AM, se va confrunta cu noi provocari legate de indeplinirea noilor functii. Structurile parteneriale isi vor extinde rolul curent, prin implicarea in ciclul de programare, in toate fazele sale, fiind necesara cresterea capacitatii administrative.

Ca raspuns, AM, cu sprijinul OECD va elabora in 2022 o foaie de parcurs regionala pentru cresterii capacitatii administrative a actorilor implicati in sistemul de management si control.

Programul promoveaza interventia „New European Bauhaus (NEB)” - ce operationalizeaza Pactul Ecologic European -, sustinand investitiile pe OS b(i) si e(i) care combina cu succes principiile durabilitatii, esteticii si incluziunii NEB in vederea gasirii de solutii la schimbarile climatice.

Interventiile programului contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei UE privind Regiunea Dunarii (SUERD), adresand ariile prioritare: energii sustenabile, cultura si turism, biodiversitatea si calitatea aerului, societatea cunoasterii, competitivitate, cooperare si capacitate institutionala. Sunt vizate crearea, dezvoltarea de parteneriate pentru actiuni de cooperare interregionala cu regiuni din alte state membre, regiuni transfrontaliere, in zone de interes comun, capabile sa aduca beneficii si valoare adaugata crescuta in realizarea obiectivelor specifice programului.

Operatiunile din program vor promova dezvoltarea durabila, prin achizitiile publice verzi, solutii bazate pe natura, criteriul costului ciclului de viata, evitarea impactului negativ asupra mediului, imunizarea infrastructurii la schimbarile climatice si principiul „eficienta energetica pe primul loc”. AM va promova folosirea strategica a achizitiilor publice, beneficiarii fiind incurajati sa utilizeze criterii legate de calitate si costurile ciclului de viata. Cand va fi fezabil, aspectele de mediu (achizitii publice verzi), sociale, precum si stimulentele de inovare vor trebui incorporate in procedurile de achizitii publice.

Programul, prin interventiile prevazute **contribuie la** indeplinirea tintelor de dezvoltare sustenabila corespunzatoare **Agendei 2030** - obiectivele de dezvoltare durabila: 1, 3, 4, 5,7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16 si 17.

Programul va adresa egalitatea de gen in toate interventiile prin cresterea participarii femeilor in antreprenoriat si domeniile TIC, reducerea saraciei energetice pentru femeile singure/varstnice, accesul la moduri alternative de transport nepoluant, intoarcerea pe piata muncii prin sustinerea invatamantului timpuriu, etc.

Programul va sprijini implementarea unui **Pact de Integritate** pentru un proiect finantat din program, care va fi stabilit ulterior de catre AM.

Programul a parcurs procedura SEA, obtinand Avizul de mediu MMAP nr. 83/23.03.2022 si **este aliniat prevederilor comunitare** privind aplicarea **principiului DNSH**.

In masura in care este necesar, POR NE va finanta proiectele incepute in cadrul POR 2014-2020, a caror relevanta si necesitate sunt aliniate strategiei programului si obiectivelor specifice, fiind conforme cu prevederile RDC.

[1] European Commission (EC) - Competitiveness in low-income and low-growth regions, 2017

[2] Banca Mondiala (BM) - Rethinking lagging regions – using cohesion policy to deliver on the potential of Europe’s regions, 2018

[3] INSSE - 2021

[4] PIBR(PPS): 40,06 mld. euro

[5] Eurostat: PIBR/loc (PPS): 13.600 euro

[6] Previzionat 2019 – 44%

[7] JRC - DG Regio.

[8] Raport competitivitatea in regiunile ramase in urma, SWD(2017)136

[9] COM (2018) 375

[10] PDR NE

[11] Innobarometru 2021 - Inovarea la nivelul regiunilor, CIT-IRECSON

[12] Regional innovation scoreboard, 2021

[13] <http://clustero.eu/>

[14] EC: Repair and Prepare for the Next Generation

[15] Deceniul digital al Europei, CE 2021

[16] eGovernment Benchmark 2019, CE

[17] PDR NE

[18] EC: Repair and Prepare for the Next Generation

[19] PDR NE

[20] Green infrastructure, COM (2013) 249; Guidance on a strategic framework for further supporting the deployment of EU-level green and blue infrastructure SWD (2019) 193

[21] Sustainable and smart mobility strategy, 2020

[22] PDR NE

[23]

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/eu_roma_strategic_framework_for_equality_inclusion_and_participation_for_2020_-_2030_0.pdf

[24] An scolar 2019-2020

[25] BM, 2021

[26] Master planul dezvoltare a turismului national, Strategia nationala cultura si patrimoniu

[27] Prelucrari proprii, date BM, 2021

[28] Prelucrari proprii

[29] BM, Orase Magnet - Migratie si Navetism in Romania, 2017

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Table 1

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.1. Dezvoltarea si creșterea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<p>Regiunea ocupa locul 7 national la Cheltuieli de CD ale întreprinderilor private (0,03% din PIB regional în 2018), respectiv 6 la Ponderea întreprinderilor care au introdus o inovație de produs în perioada 2016-2018, în total întreprinderi inovatoare (76,4% in 2018) [1]. O prima provocare majora adresata este dezvoltarea capacitatii întreprinderilor de a inova si absorbi cunoastere. Interventiile vizeaza sprijinirea întreprinderilor pentru a cerceta, valida si implementa inovatia, integrarea lor in lanturi de valoare si consolidarea cooperarii in domeniile smart. Desi cheltuielile CD au crescut anual - ajungand la 40 mil.Euro (2018), ponderea in totalul national este de doar 4%. Ponderea domeniului in PIBR este de numai 0,17% (ultimul loc national), cel mai ridicat procent fiind in Județul Iasi (0,4%). Numarul de cercetatori a scazut in ulltimii 5 ani cu 15%. Activitatea CDI depinde de finantarea asigurata prin proiecte, rezultatele cercetarii sunt valorificate doar pe primele doua nivele de maturizare tehnologica si in dezvoltarea carierei academice a corpului didactic, mai putin indreptate catre valorizarea comerciala. A doua provocare majora adresata este consolidarea capacitatii ecosistemului de cercetare-dezvoltare regional. Programul va sprijini activitatile de cercetare-dezvoltare in domeniile SMART, conform nevoilor identificate in procesul de descoperire antreprenoriala, validarea rezultatelor cercetarii prin demonstratii cu prototipuri si conectarea cu industria. Aceste masuri aliniat cu P2, P3 si P4 din cadrul RIS3 NE, sunt corelate cu masurile de investitii pentru modernizare tehnologica si economie circulara AP1, OS(iii) si pentru digitalizarea IMM AP2, OS (ii) si investitiile pentru</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		dezvoltarea capacitatii CDI a INCD si ICAR-urilor prevazute prin POCIDIF, a parteneriatelor pentru CDI sprijinite prin PAC si a investitiilor pentru inovatie in sanatate sprijinite prin PO Sanatate. In lipsa acestor interventii, sectorul IMM nu va face fata mediului concurential national si international, va inregistra pierderi de piete si implicit de locuri de munca, sectorul CDI va genera costuri pentru operare, fara beneficii pentru industrie, iar personalul specializat va migra, pierzandu-se astfel locuri de munca si competente. [1] Innobarometru 2021
1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity	RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizarii, in beneficiul cetatenilor, al companiilor, al organizatiilor de cercetare si al autoritatilor publice	<p>Numarul intreprinderilor active din regiune care detin o pagina proprie de internet este foarte redus, mai putin de jumatate din total, nivel in stagnare in ultimii ani [1]. Putin peste un sfert din personalul acestora utilizeaza calculatoare cu conexiuni la internet. In domeniul TIC isi desfasoara activitatea 2.347 de firme realizand o cifra de afaceri de 523 mil. Euro [2], cele mai multe activand in domeniul serviciilor. Mai mult de jumatate dintre firme activeaza in judetul Iasi, cuprinzand patru cincimi din numarul total de salariati si realizand trei sferturi din cifra de afaceri.</p> <p>Domeniul este intr-o dinamica accentuata, numarul de firme dublandu-se in ultimii 6 ani, iar cifra de afaceri crescand de 3,5 ori, existand premisele pentru dezvoltarea de aplicatii si solutii care utilizate de IMM-uri in general sa conduca la transformarea digitala vizata. Raportul de evaluare [3] pentru realizarea Strategiei de transformare digitala a municipiului Iasi mentioneaza printre nevoile ecosistemului digital: punerea la dispozitia firmelor si cetatenilor de date publice deschise, relevante, actualizate si disponibile in timp real referitoare la mobilitate, calitatea vietii, demografie, servicii sociale, infrastructura, cultura, turism; dezvoltarea de platforme experimentale deschise, de noi produse pentru aplicatii B2C (business to consumer), etc. DESI subliniaza ca firmele si cetatenii isi doresc o interactiune digitala</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>crescuta cu autoritatile publice, inasa adesea nu pot obtine in format digital datele si informatiile de care au nevoie, care le-ar permite o mai buna fundamentare a deciziilor investitionale in raport cu caracteristicile socio-demografice-economice locale, o mapare a investitiilor viitoare, etc. Prin selectarea acestui OS, regiunea isi va aduce contributia la transformarea digitala a IMM-urilor, ceea ce va conduce la dezvoltarea afacerilor, atragerea de investitii, intrarea pe noi piete de desfacere si implicit la cresterea competitivitatii. Totodata, prin dezvoltarea de noi servicii publice digitale, firmele, cetatenii, comunitatile locale vor fi deveni mai implicate, prezente in procesele decizionale si strategice. [1] Conform PDR NE 2021-2027 [2] Prelucrari proprii [3] Proiect finantat sub initiativa comunitara "Digital Cities Challenge"</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.3. Intensificarea cresterii durabile si a competitivitatii IMM-urilor si crearea de locuri de munca in cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investitii productive</p>	<p>In regiune figureaza 64.250 unitati locale active - ce asigura o densitate economica de numai 19 intrep/%loc.- distribuite neuniform in teritoriu, existand discrepante semnificative intre judetul Iasi si judetele Botosani si Vaslui. Activitatea economica este concentrata [1] in special in sectoarele traditionale (agricultura, industria prelucratoare a lemnului, industria alimentara, industria textila), cu o valoare adaugata redusa. In perioada 2014-2020, PI2/POR, respectiv operatiunile microintreprinderi si IMM-uri au inregistrat cele mai bune performante in atragerea si contractarea de proiecte (2029 proiecte depuse, valoare nerambursabila solicitata 1,2 mild.Euro, peste 450% din fondurile alocate). Activitatea economica a companiilor din regiune in special a microintreprinderilor si intreprinderilor mici a fost puternic afectata de efectele crizei economice generata de pandemia COVID-19. In aceste conditii sunt necesare investitii orientate spre repararea efectelor crizei, modernizare tehnologica, cresterea capacitatii de productie, diversificarea produselor si serviciilor, dar si pentru reducerea</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>consumurilor si emisiilor, economie circulara, regiunea raspunzand astfel noii strategii de crestere Europene - Pactul Verde European care propune transformarea UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor. Start-up urile au modele de afaceri cu potential de crestere rapida, asuma riscuri tehnologice mari in dezvoltarea de produse si servicii, au o nevoie continua de consolidare a cunostintelor si valorifica diferite surse de finantare. Astfel, pentru fondatorii de start-up unul din blocajele majore este finantarea limitata pentru etapele incipiente de dezvoltare, cu precadere procese de ideatie, de dezvoltare a prototipurilor, conceptualizare sau scalare. Prin sprijinul oferit intreprinderile isi vor creste viabilitatea economica, nivelul de tehnologizare, se vor mentine sau extinde pe noi pietele de desfacere si vor inregistra economii de resurse. [1] Conform PDR NS 2021-2027</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.4. Dezvoltarea competentelor pentru specializare inteligenta, tranzitie industrială si antreprenoriat</p>	<p>Conform RIS3 NE, regiunea ocupa ultimul loc in ceea ce priveste ponderea ocuparii fortei de munca in sectoarele de inalta tehnologie. In contextul actual al decelerarii economice ca urmare a Pandemiei COVID-19 s-au accentuat o serie de amenintari: tendinta de reducere a populatiei regiunii in ultimii ani si emigrarea populatiei calificate in domeniile intensiv tehnologic. RIS3 NE [1] este rezultatul unui proces „bottom-up”, al carui element central este procesul de descoperire antreprenoriala - EDP [2]. Atelierele de lucru regionale tip EDP au declansat un proces iterativ de invatare organizationala, care s-a dovedit eficace in elaborarea RIS3, dar mai putin eficient in operationalizarea solutiilor de specializare inteligenta. RIS3 NE a priorizat nevoia dezvoltarii competentelor pentru inovare pe toate domeniile de specializare inteligenta. Pentru asigurarea sustenabilitatii masurilor investitionale propuse pentru IMM in OS a(i), a(ii) si a(iii), nevoia de a</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>sustine tranzitia catre activitati economice cu valoare adaugata mai mare, programul va sustine acumularea de catre angajatii IMM beneficiare de competente si know-how aferent operarii cu noile tehnologii, competente avansate in domeniile specializare inteligenta, inovare, tranzitie industrială, economie circulară si digitalizare. De asemenea, pentru a dezvolta capacitatea participantilor la procesul de descoperire antreprenorială de a identifica solutii pentru specializarea inteligenta, programul va sustine activitatile de asistenta si consultanta acordata universitatilor publice pentru a identifica rezultate ale cercetarii in domeniile RIS3, care au potential de piata si a dezvolta strategii de comercializare ale acestora. [1] Sursa: ADR NE, Strategia de Cercetare si Inovare pentru Specializare Inteligenta a Regiunii Nord-Est [2] EDP = Entrepreneurial Discovery Process, definitia Centrului Comun de Cercetare (JRC) al DG Regio: dialog facilitat care identifica solutii creative, prin combinarea atuurilor si colaborarii dintre companii si furnizori de cercetare-inovare cu sprijinul administratiei publice si societatatii civile in arii de activitate, in care regiunea beneficiaza de avantaje competitive.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.1. Promovarea masurilor de eficienta energetica si reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera</p>	<p>In regiune figureaza 1.468.801 locuinte (16% din total RO, 2020), insumand o suprafata totala de 66,93 milioane m². In mediul urban sunt localizate 628.482 locuinte, cu o suprafata totala de 28,58 mil. m², cu o medie de 45 m²/locuinta si 2,5 camere/locuinta. La nivel judetean cele mai mari ponderi se inregistreaza in Bacau (26%), Iasi (29%) si Suceava (25%), iar cele mai mici in Botosani, Neamt si Vaslui, cu cate 17%. Mediului urban ii sunt specifice locuintele multifamiliale (trei sferturi din total [1]), majoritatea lor fiind construite in perioada 1960-1980, fara a avea cerinte constructive termice specifice. Doar un sfert au beneficiat de lucrari de reabilitare termica, de cele mai multe ori constand in interventii improprii, existand astfel,</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>un potential ridicat, ca fondul imobiliar existent sa fie imbunatatit semnificativ energetic. Pentru fondul imobiliar public, cele mai ridicate ponderi le detin unitatile de invatamant si sanitare, cu cate 30% din total, urmate de administratia publica cu 17%. Cele mai mari consumuri totale de energie sunt in educatie (26% din total), administratie publica (24%) si sanatate (14%). In aceste sectoare figureaza cladiri caracterizate de utilizari intensive, de lunga durata, care vor fi avute in vedere pentru renovarea energetica. In regiune sunt cinci orase (Bacau, Botosani, Moinești, Piatra Neamt si Vaslui) care au elaborat si aprobat planuri de actiune privind energiile durabile si clima (inclusiv rapoarte de monitorizare a progreselor inregistrate), cu obiective de reducere a emisiilor de CO² pana in 2030, pe trei nivele: 22% Moinești, 40% Bacau, Piatra Neamt, Vaslui si 50% Botosani. Prin selectarea acestui obiectiv specific, regiunea isi va aduce contributia la atingerea tintelor asumate in SNRTL si PNIEESC, la scaderea poluarii ca urmare a reducerii consumurilor energetice, la diminuarea efectelor schimbarilor climatice, creand in acelasi timp conditii pentru imbunatatirea situatiei economice si sociale a locuitorilor care sunt afectati in prezent de fenomenul saraciei energetice, conducand in final la reducerea saraciei si excluziunii sociale. [1] Strategia pentru mobilizarea investitiilor in renovarea fondului de cladiri rezidentiale si comerciale, atat publice cat si private, 2017</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.7. Intensificarea actiunilor de protectie si conservare a naturii, a biodiversitatii si a infrastructurii verzi, inclusiv in zonele urbane, precum si reducerea tuturor formelor de poluare</p>	<p>In monitorizarea PDR NE, respectiv in Studiul privind disparitatile de tip urban-rural din regiunea NE, se mentioneaza adeseori de administratia publica locala ca, nivelul redus al spatiilor verzi per locuitor din mediul urban este o problema care afecteaza negativ starea de sanatate si calitatea vietii locuitorilor. Procesele de retrocedare a spatiilor verzi dintre blocuri, inmultirea constructiilor noi,</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>invadarea spatiilor verzi cu masini pentru care nu exista locuri de parcare au condus in timp la diminuarea drastica a acestora, cu precadere in zona marilor ansambluri de locuit. Astfel, suprafata spatiilor verzi amenajate in regiune, in mediul urban, insumeaza in anul 2020, 3560 ha, in crestere cu 12% fata de 2015 si reprezentand 12% din suprafata totala urban national. Din aceasta, cele mai mari suprafete se gasesc in mediul urban din judetele Iasi (913 ha) si Bacau (928 ha), iar cele mai mici in Vaslui (320 ha) si Botosani (329 ha). In dinamica, cresteri semnificative au avut loc in urbanul din judetele Bacau (139ha), Suceava (122ha) si Iasi (118 ha), iar reduceri in Vaslui (24 ha). Media pe locuitor in zona urbana este de 19,4 m²/loc, cu 2,5 m² mai putin decat media nationala. Pentru a atinge nivelul de 26 m²/loc, suprafata totala a spatiilor verzi in mediul urban ar trebui sa creasca cu 1.200 hectare[1]. Doar sase localitati urbane indeplinesc normativul comunitar pentru spatiile verzi: Solca, Targu Ocna, Moinești, Suceava, Bacau si Darmanesti. Mai mult, in regiune sunt 12 localitati urbane pentru care nivelul inregistrat are o valoare critica, sub 10 m²/loc: Bucecea, Flamanzi, Podu Iloaiei, Roznov, Bicz, Dolhasca, Radauti, Liteni, Cajvana, Milisauti, Vaslui si Murgeni. Prin selectarea acestui obiectiv specific regiunea va contribui la promovarea infrastructurii verzi in mediul urban, prin cresterea suprafetei specifice pe locuitor, la reducerea efectelor schimbarilor climatice prin reducerea poluarii si la cresterea calitatii vietii prin imbunatatirea starii de sanatate a populatiei. [1] Raportat la populatia domiciliata in mediul urban in 2019</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk</p>	<p>RSO2.8. Promovarea mobilitatii urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei catre o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</p>	<p>In RNE, transportul public este organizat in municipiile resedinta de judet si alte 7 orase. Parcul auto cuprinde in total 666 vehicule, din care 157 tramvaie. In perioada 2015-2020, cel mai mare numar de pasageri transportati a fost in anul 2018 - 211 mii, din care 64% pe baza de autobuze si</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
prevention and management, and sustainable urban mobility		<p>microbuze. In 2020 transportul public a inregistrat un declin (cu 57%), datorita restrictiilor sanitare de deplasare si utilizare a mijloacelor de transport in comun, cat si sentimentul de nesiguranta sanitara cauzat de pandemia COVID 19, avand loc o utilizare ridicata a masinilor personale. Transportul public electric, pe baza de tramvaie, se realizeaza in municipiile Iasi (preponderent) si Botosani. In anul 2018 s-au inregistrat 74.574 mii pasageri (o treime din total pasageri)[1], inregistrandu-se o crestere cu 35% fata de 2015. In perioada 2018-2019, in noul context existent, numarul de pasageri a scazut cu 62%, totalizand 28.235 mii. Cel pe baza de troleibuze se realizeaza in municipiul Vaslui, urmand ca in urmatoarea perioada acesta sa fie extins. In RNE, municipiile resedinta de judet si alte localitati urbane (Barlad, Comanesti, Dorohoi, Falticeni, Flamanzi, Gura Humorului, Husi, Moinesti, Onesti, Roman, Siret, Slanic Moldova, Tg. Neamt si Vatra Dornei) elaboreaza/actualizeaza PMUD, ce prevad actiuni dedicate dezvoltarii transportului urban nepoluant si nemotorizat, cu orizont de realizare la nivelul 2030. Prin proiectele propuse, se doresc schimbari de comportament ale populatiei, prin alegerea unor modalitati de deplasare nepoluante, care vor conduce la scaderea emisiilor de gaze cu efect de sera. Prin selectarea acestui obiectiv specific, RNE va contribui la promovarea mobilitatii urbane durabile si inteligente, prin cresterea utilizarii transportului public in comun nepoluant, a modurilor alternative de transport, contribuind astfel la diminuarea efectelor schimbarilor climatice prin reducerea poluarii, a emisiilor de gaze cu efect de sera si implicit, la cresterea calitatii vietii prin imbunatatirea starii de sanatate a populatiei. [1] In 2019 a avut loc o descrestere, pana la nivelul de 36.137 mii pasageri, datorita lucrarilor de modernizare derulate.</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
3. A more connected Europe by enhancing mobility	RSO3.2. Dezvoltarea si creșterea unei mobilitati nationale, regionale si locale durabile, reziliente la schimbarile climatice, inteligente si intermodale, inclusiv imbunatatirea accesului la TEN-T ai a mobilitatii transfrontaliere	<p>Conectivitatea secundara in RNE este afectata de gradul redus de modernizare a drumurilor judetene, care determina o accesibilitate redusa, in special intre comunitatile rurale si orase, intre orasele mici si marile aglomerari urbane, conducand astfel la instalarea barierelor in calea dezvoltarii economice si sociale, la accesul la serviciile publice de educatie si sanatate. Astfel, din lungimea totala de 5.397 km, doar 45% sunt modernizate, ponderea variind la nivel intraregional, de la 12,5% in Neamt, 16,3% in Iasi si pana la 78,7% in Suceava. Urmare a consultarilor realizate cu consiliile judetene, privind nevoile de creare/modernizare a infrastructurii rutiere (drumuri judetene si variante ocolitoare) a rezultat un portofoliu de proiecte, care a fost analizat de Ministerului Transporturilor din prisma conectivitatii cu rețeaua primara si secundara de transport prevazuta in Planul Investitional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport 2020-2030. Din analiza realizata rezulta ca un total de 1283 km de drumuri judetene se afla intr-o stare necorespunzatoare, afectand accesibilitatea pentru o populatie totala de 982 mii de persoane, preponderent amplasata in mediul rural. In plus, numarul total de accidente inregistrate in regiune este ridicat, reprezentand 17% din totalul national, cu o dinamica in crestere continua [1] - cu 27% in ultimii 5 ani si cu 300% fata de 2007 -, ca urmare a cresterii parcului de autoturisme si a rețele rutiere slab modernizate. Cele mai numeroase se inregistreaza in judetele Iasi si Suceava, iar cele mai putine in Botosani si Vaslui. Conform Studiului privind disparitatile de tip urban-rural din RNE, o parte dintre accidentele grave au loc in zonele din vecinatatea municipiilor mari, respectiv in localitatile rurale aflate pe traseul drumurilor judetene. Prin selectarea acestui obiectiv specific se va contribui la cresterea conectivitatii rutiere - intr-o maniera durabila si inteligenta -, a zonelor rurale si</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>oraselor de mici dimensiuni la centrele urbane mari, conducand astfel la o accesibilitate sporita la oportunitatile de dezvoltare (servicii publice si locuri de munca de calitate din marile centre urbane), precum si la decongestionarea localitatilor si sporirea gradului de siguranta a participantilor la trafic. [1] in perioada pre-pandemica (scadere cu 23%)</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>RSO4.2. Imbunatatirea accesului egal la servicii de calitate si incluzive in educatie, formare si invatarea pe tot parcursul vietii prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilientei pentru educatia si formarea la distanta si online</p>	<p>In regiune sunt 1.092 unitati scolare si 607.683 elevi si studenti (in scadere pe toate nivelele de educatie si mediile de rezidenta - mai accentuat in rural, 22%). Pentru invatamantul timpuriu, numarul de unitati existente este insuficient in raport cu nevoile existente - rata de cuprindere pentru prescolari fiind de 75%, mai redusa in rural. Numeroase unitati scolare nu sunt autorizate sanitar (lipsa alimentare apa potabila/retea canalizare/stare avansata de degradare/iluminat deficitar/suprafata insuficienta/sisteme incalzire improprie). Astfel, doar 60% din totalul unitatilor scolare au autorizatie sanitara de functionare, situatia cea mai grava fiind in judetele Suceava si Vaslui. Situatiile sunt reiterate si de Strategia privind modernizarea infrastructurii educationale 2017-2023, unitatile scolare confruntandu-se cu utilitati scolare neadecvate si acces limitat al elevilor cu dizabilitati fizice, in special in Vaslui si Botosani. Fenomenul de supraaglomerare scolara este prezent in special in Vaslui, Bacau, Suceava si Iasi, in scolile din mediul urban. In plus PDR NE subliniaza insuficienta creselor si gradinitelor, necesitatea modernizarii, dotarii, constructiei de sali de sport si numarul insuficient de microbuze pentru transportul elevilor. Conform date IRSE, invatamant primar si gimnazial, rezulta ca in judetele Vaslui, Iasi (zona de sud si nord-est), Botosani (centru est si sud-est) si Bacau (zona de est) se afla cele mai multe scoli defavorizate. In dinamica, situatia s-a inrautatit in Neamt, Iasi si Vaslui. Conform Raportului de monitorizare privind segregarea/incluziunea scolara a elevilor romi in RNE [1],</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>in 20% din unitatile inventariate s-a identificat cel putin o forma de segregare scolara. Cele mai multe unitati scolare cu segregare sunt in Suceava (24% din scolile analizate), iar cele mai multe localitati in care se regasesc scoli segregate sunt in Suceava si Neamt. Prin selectarea obiectivului specific vizam o crestere a accesului copiilor si elevilor la infrastructura educationale de calitate, accesibila si incluziva, promovand rezilienta in educatie. [1] Centrul de Advocacy si Drepturile Omului (2016)</p>
<p>5. A Europe closer to citizens by fostering the sustainable and integrated development of all types of territories and local initiatives</p>	<p>RSO5.1. Promovarea dezvoltarii integrate si incluzive în domeniul social, economic si al mediului, precum si a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil si a securitatii in zonele urbane</p>	<p>Conform analizelor teritoriale (PDR NE, studiul disparitati urban-rural), rezulta ca orasele regiunii se confrunta cu probleme de ordin economic, social, demografic, mediu, climatic, care le-au redus in timp atractivitatea, cu efecte asupra calitatii vietii. Strategiile teritoriale enumera barierele care afecteaza atractivitatea urbana: degradarea monumentelor de patrimoniu, a constructiilor monument aflate in proprietate privata (municipiile resedinta de judet, Vatra Dornei, Tirgu Ocna, Gura Humorului); accesibilitatea redusa catre obiectivele turistice (Iasi, Piatra Neamt, Vatra Dornei, Tirgu Ocna), modernizarea si dotarea scazuta a bazelor de tratament, absenta zonelor de recreere care sa valorifice potentialul natural din zona lacurilor ,aurilor (ZM Iasi, Bacau, Piatra Neamt, Tg. Neamt, Vaslui, Barlad, Roman, Pascani, Comanesti, Bicz, Tg. Ocna, Gura Humorului, Siret), absenta de parcuri tematice si agrement (Botosani, Iasi, Vatra Dornei, Moinesti, Siret, Slanic Moldova, Tg. Ocna, Gura Humorului, Tg. Neamt). Turismul, cultura si industriile cultural-creative se pot constitui intr-un motor al dezvoltarii economice locale. Astfel, sosirile au crescut cu 66% in ultimii ani [1], ajungand la 1,26 mil. turisti, in special Suceava, Iasi si Neamt. Sectorul industriilor cultural-creative in zona urbana este intr-o dinamica accentuata: o treime din firme activeaza in artizanat, mestesuguri si arte vizuale, inregistrand in</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>ultimii 5 ani cresteri (60%), numeric si ca, cifra de afaceri (335 mil. euro - 40% din cifra de afaceri a sectorului). Prin selectarea acestui obiectiv specific este vizata cresterea atractivitatii localitatilor urbane printr-o abordare multisectoriala, teritoriala si integrata, care adreseaza regenerarea si revitalizarea urbana fizica, fructificarea potentialului turistic, cultural si creativ existent la nivel local. Demersul este sustinut si prin interventiile dedicate mediului urban prevazute la OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii) si d(ii). [1] Date anterioare pandemiei COVID-19</p>

* Dedicated priorities according to ESF+ Regulation

2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Priority: P1. Nord-Est – O regiune mai competitiva, mai inovativa

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.1. Dezvoltarea si cresterea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Intervențiile propuse vor contribui la consolidarea capacității și creșterea performanțelor ecosistemului regional de cercetare-inovare, prin acțiuni menite să sprijine activități CDI și investiții pentru implementarea unor soluții de specializare inteligentă, dezvoltarea capacității de inovare a întreprinderilor și încurajarea colaborării cercetare-industrie.

RIS3 Nord-Est 2021-2027 are în portofoliu[1] 21 fișe de proiect, care vizează dezvoltarea capacității organizațiilor CDI publice și 64 care vizează activități CDI și investiții pentru inovare în întreprinderi. Toate proiectele selectate în portofoliul RIS3, ca de altfel orice alte proiecte ce urmează să fie finanțate prin POR sunt aliniate celor 7 domenii de specializare inteligentă regionale.

Prin POR 2014-2020 – Axa 1 au fost sprijinite proiecte care au vizat dezvoltarea infrastructurilor și a serviciilor de transfer tehnologic, implementarea unor soluții de specializare inteligentă. La data de 25.03.2022 Regiunea Nord-Est înregistrează 83 proiecte depuse în 6 apeluri, cu o asistență financiară nerambursabilă solicitată total de 49,5 mil.Euro (128% față de alocarea financiară indicativă), din care 6,4 mil.Euro suma angajată prin 7 contracte de finanțare.

Pentru a crește capacitatea ecosistemului de cercetare de a răspunde unor nevoi reale identificate de industrie și în procesul de descoperire antreprenorială regională, prin program vor fi sprijinite proiecte ale organizațiilor CDI regionale care vizează activități CDI în colaborare cu IMM și investiții pentru CDI incluse în Foaia de parcurs națională pentru infrastructurile de cercetare din România - Roadmap actualizat 2021[2], intervenție corelată cu investițiile pentru infrastructura mare CDI de interes european, ce vor fi finanțate prin POCIDIF.

Pentru a susține dezvoltarea capacității întreprinderilor de a dezvolta produse și servicii noi sau semnificativ îmbunătățite și a opera modificări de proces, se propune continuarea intervenției derulate prin POR 2014-2020 – Axa 1, OS 1.2. În plus, programul va sprijini IMM să absoarbă cunoaștere de la organizațiile CDI&TT și să deruleze proiecte demonstrative, pentru a avansa nivelul TRL, intervențiile dedicate fiind corelate cu sprijinul acordat IMM prin POCIDIF, - consorții de inovare, produse și tehnologii inovative în domeniile smart naționale.

In perioada 2015-2020, s-au incheiat 21 contracte de grant in cadrul Programului Pilot al Consiliului pentru Inovare Europeana, de catre IMM localizate in Romania, 2 proiecte sunt din Regiunea Nord-Est. Pentru a creste performantele inovarii regionale, programul va sustine finantarea proiectelor IMM din regiune care primesc marca Seal of Excellence din Programul Orizont Europa.

Tipuri de operatiuni ce vor fi finantate:

1.Sprijinirea cu instrumente financiare a intreprinderilor inovative mari, care dezvolta si implementeaza solutii de specializare inteligenta. Se are in vedere o singura operatiune, ca si instrument financiar, care va combina sprijinul prin grant (pentru a acoperi costurile CDI initiale, costurile pentru drepturile de proprietate intelectuala, constructia capacitatii institutionale, studii de marketing, plan de afaceri, etc) si un credit pe termen lung (risk-sharing loan cu o perioada de gratie, cerinte de garantie si rate asociate reduse, care va acoperi costurile asociate investitiilor necesare activitatii CDI, dezvoltarii capacitatii de productie pentru valorificare rezultate CDI).

2.Activitati CDI in colaborare cu IMM si investitii in organizatiile CDI publice si universitati, orientate spre nevoile identificate in procesul de descoperire antreprenoriala regional in domeniile de specializare inteligenta. Proiectele implementate de organizatia CDI vor include: (1)activitati de cercetare-dezvoltare-inovare independenta (non-economica, auxiliare economic), investitii necesare implementarii activitatii CDI independenta, studii de fezabilitate sau de marketing, management DPI, activitati pentru diseminarea rezultatelor cercetarii si (2) oferirea de servicii de consiliere și suport pentru inovare catre IMM-uri (min 3/proiect).

3.Sprijin pentru dezvoltarea IMM inovative, prin

o**Proiecte de CDI si investitii in IMM**, necesare pentru dezvoltarea de produse si procese inovative, in domeniile de specializare inteligenta regionale. Proiectele selectate vor include activitati CDI economice, investitii necesare activitatii CDI, investitii pentru dezvoltarea capacitatii de productie/prestare servicii (valorificarea rezultatelor cercetarii), managementul drepturilor de proprietate intelectuala, achizitia unor servicii de consultanta pentru comercializarea CDI si inovare, activitati si servicii de marketing, pornind de la TRL 2-6 pentru a ajunge la TRL 9 la finalul implementarii. Proiectele vor fi initiate de IMM individual sau in parteneriat cu una sau mai multe organizatii din sistemul national CDI. Intreprinderile mari pot aplica pentru acest apel doar impreuna cu una sau mai multe IMM parteneri.

o**Proiecte pentru transferul de cunoastere de la organizatii CDI&TT catre IMM (vouchere de inovare)**. Au drept scop cresterea capacitatii IMM de a dezvolta produse si servicii noi sau semnificativ imbunatatite si a implementa schimbari de proces, vizeaza finantarea serviciilor oferite de organizatiile CDI&TT, la cererea IMM, pornind de la TRL 6 pentru a ajunge la TRL 8 la finalul implementarii.

o**Proiecte demonstrative ale IMM de tipul „proof-of-concept”**. Vor fi sprijinite activități specifice cu caracter inovativ realizate de IMM-uri cu scopul principal de a demonstra funcționalitatea și de a verifica un anumit concept de produs, serviciu sau proces care poate fi realizat si pus pe piață. De asemenea, sunt avute in vedere investitii in active fixe tangibile si intangibile precum si achizitia de servicii de cercetare, inovare, consultanta pentru dezvoltarea afacerii. Pentru acest tip de proiecte se porneste de la TRL 3 si se va ajunge la TRL 5 la finalul implementarii.

4. Finantarea proiectelor cu promotori privati din Regiunea Nord-Est, care primesc marca Seal of Excellence in Programul Orizont Europa (ex. EIC Accelerator). Prin aceasta interventie se urmareste sprijinirea cu grant a acelorasi costuri eligibile si rate de co-finantare din programul Orizont Europa, fara reluarea evaluarii tehnice a calitatii proiectului. Proiectul porneste de la cel putin TRL 5 si ajunge la cel putin TRL 8 la finalul implementarii.

5. Dezvoltarea inovativa a clusterelor. Proiectele selectate vor include activitati pentru implementare strategii pentru economie circulara si digitalizare, investitii pentru dezvoltarea de resurse CDI impartasite si crearea de comunitati antreprenoriale de tip living lab, activitati CDI, de diseminare a rezultatelor CDI, achizitie servicii de transfer de cunostinte si tehnologii, activitati de networking, marketing, obtinerea de certificate privind standarde de calitate pentru EMC. Entitatea de management va defini in proiect modalitatea de asigurare a accesului membrilor clusterului la rezultatele proiectului, inclusiv regulile pentru exploatarea drepturilor de proprietate intelectuala.

Proiectele finantate prin operatiunile 3.1 si 5 vor include ca activitate auxiliara Dezvoltarea competentelor pentru inovare, modernizare tehnologica si economie circulara, aferente OS a (iv).

Interventiile prioritatii nu vor avea un impact semnificativ negativ asupra mediului datorita naturii activitatilor propuse, exceptie interventiile 2 si 3.1 care sunt considerate compatibile in conformitate cu Comunicarea Comisiei C(2021) 1054 final, RRF Guidance.

PNRR sprijină acțiuni pentru cercetarea fundamentală și pentru formarea cercetătorilor, proiecte de cercetare experimentală și industrială aliniata participării României la parteneriatele și misiunile din Orizont Europa, posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska Curie. Interventiile sunt corelate cu Documentul de politica industrială a RO, directia de actiune O.1.3 Creșterea gradului de inovare în întreprinderi.

Interventiile sunt sustinute de elementele de ordin strategic din PDR NE 2021-2027, prin axa dedicata dezvoltarii unei economii competitive, masurile de dezvoltare a inovarii si de sprijinire a cercetarii private si publice pentru dezvoltarea si fructificarea de solutii integrate si din RIS3, prioritatile de sprijinire a intreprinderilor inovative, a initiativelor de clusterizare si internationalizare si masurile din Strategia Nationala de Cercetare Inovare si Specializare Inteligenta: sustinerea cercetarii de la idee la piata si colaborari multiactor.

[1]Rezultate apel regional Project Development Laboratory, organizat in anul 2020, <https://www.adrnordest.ro/rezultatele-apelului-de-constituire-a-portofoliului-de-proiecte-aferent-ris3-nord-est/>

[2]Foaia de parcurs nationala pentru infrastructurile de cercetare din Romania <https://www.research.gov.ro/ro/articol/5500/cercetarii-selectate-in-roadmap-2017-i-a-celor-nou-propuse-pentru-includere-in-roadmap-ul-na-ional-respectiv-actualizarea-foii-de-parcurs-nationale-pentru-infrastructuri-de-cercetare-2021>

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Entitati CDI si universitati publice, entitati de management ale clusterelor, microintreprinderi, IMM-uri, intreprinderi mari, entitati de inovare si transfer tehnologic.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Pentru toate operatiunile zona teritoriala de interventie este in urban si rural.

Pentru a reduce disparitatile interregionale din ecosistemul de inovare, proiectele IMM selectate pentru interventiile 3.1 si 3.3 localizate in alte judete decat judetul Iasi, vor primi un punctaj suplimentar.

Nu vor fi utilizate instrumente de dezvoltare teritoriala.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Proiectele sustinute prin interventia 2 - Activitati CDI in colaborare cu IMM si investitii in organizatiile CDI publice si universitati si 3.1 - Proiecte de CDI si investitii in IMM, pot include parteneri, una sau mai multe organizatii din sistemul national CDI, inclusiv din afara regiunii, din Romania, cu conditia respectarii regulilor de eligibilitate ale apelului.

Vor fi incurajate prin acordarea unui punctaj suplimentar in procesul de evaluare si selectie proiectele de cercetare-inovare sustinute prin interventiile 2 si 3.1, care sunt in sinergie (downstream funding) cu *Programul Spatial European* - care urmareste stimularea progreselor tehnice si stiintifice, capacitatea de inovare a intreprinderilor mici si mijlocii, inclusiv start-up-urilor din sectorul spatial al Uniunii, cu *Programul pentru Mediu si Politici Climatice (LIFE)* - care contribuie la tranzitia catre o economie circulara curata, eficienta din punct de vedere energetic, cu emisii scazute de dioxid de carbon si rezistenta la schimbarile climatice, care acopera decalajul dintre dezvoltarea de noi cunostinte si tehnologii si punerea acestora in aplicare sau cu *Programul European pentru Digitalizare*.

Sinergia cu *Programul Orizont Europa* va fi asigurata atat orizontal prin acordarea unui punctaj suplimentar in procesul de evaluare si selectie acelor proiecte care demonstreaza downstream-funding synergy, cat si vertical, prin sprijinirea proiectelor IMM din Regiunea Nord-Est care primesc marca Seal of Excellence-interventia 4.

Vor fi incurajate prin acordarea unui punctaj suplimentar in procesul de evaluare si selectie proiectele sustinute prin Interventia 5 - Dezvoltarea inovativa a clusterelor care demonstreaza sinergia (downstream sau upstream funding) cu *Programul Dunarea*, prioritatea dedicata specializarii clusterelor inovative.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Vor fi utilizate instrumente financiare pentru a finanta operatiunea 1.

Pentru restul operatiunilor se va folosi sprijinul sub forma de grant, deoarece:

- operatiunea 2 vizeaza activitati CDI independenta ce vor genera venituri economice auxiliare pentru beneficiar si furnizare servicii de consiliere si suport pentru inovare catre IMM-uri la prețuri de piață, veniturile obtinute din prestarea serviciilor fiind reinvestite de organizatia de cercetare în activitățile de baza ale structurii sprijinite.

- operatiunea 3.1 Proiecte de CDI si investitii in IMM si 3.3 Proiecte demonstrative ale IMM de tip proof of concept datorita nivelului redus de TRL la depunerea proiectului. Pentru operatiunea 3.2 Transferul de cunoastere dinspre organizatiile CDI&TT catre IMM la cererea acestuia datorita proiectelor de mica dimensiune care nu justifica aplicarea unui IF.

- operatiunea 4 pentru asigurarea consistentei cu abordarea Programului Orizont Europa.

- operatiunea 5 datorita faptului ca majoritatea activitatilor au drept scop cresterea capacitatii clusterului per ansamblu si nu pe un proiect al unui membru.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO01	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	intreprinderi	0.00	380.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO02	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin prin granturi	intreprinderi	0.00	377.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO03	Intreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	intreprinderi	0.00	3.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO06	Cercetatori care lucreaza in centre de cercetare care beneficiaza de sprijin	norma de lucru intreaga anuala	0.00	32.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO101	IMM-uri care investesc in competente pentru specializare inteligenta, pentru tranzitie industrială si antreprenoriat	intreprinderi	0.00	45.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR02	Investitii private care completeaza sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	euro	0.00	2021	5,400,000.00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR03	Intreprinderi mici si mijlocii (IMM-uri) care introduc inovatii in materie de produse sau procese	intreprinderi	0.00	2021	351.00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR08	Publicatii ale proiectelor care beneficiaza de sprijin	publicatii	0.00	2021	4.00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR19	Intreprinderi cu cifra de afaceri crescuta	intreprinderi	0.00	2021	3.00	Proiecte implementate	

P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	participanți	0.00	2021	90.00	Proiecte implementate	
----	--------	------	----------------------	-------	--	--------------	------	------	-------	-----------------------	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	002. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	63,699,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	004. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	28,730,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	010. Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	11,220,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	022. Sprijinirea întreprinderilor mari prin instrumente financiare, inclusiv investiții productive	20,711,400.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	023. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	153,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	026. Sprijin pentru clusterelor de inovare, inclusiv între întreprinderi, organizații de cercetare și autorități publice și rețele de afaceri, în primul rând în beneficiul IMM-urilor	10,098,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	028. Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	2,409,750.00
P1	RSO1.1	Total			137,021,150.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Code	Suma (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Mai puțin dezvoltată	01. Grant	116,309,750.00

P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi in cadrul unei operatiuni privind instrumentul financiar	20,711,400.00
P1	RSO1.1	Total			137,021,150.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	33. Alte abordari - Nicio orientare teritoriala	137,021,150.00
P1	RSO1.1	Total			137,021,150.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Suma (EUR)
------------	--------------------	------	--------------------	------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	02. Integrarea perspectivei de gen	28,730,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitatea de gen	108,291,150.00
P1	RSO1.1	Total			137,021,150.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.3. Intensificarea cresterii durabile si a competitivitatii IMM-urilor si crearea de locuri de munca in cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investitii productive (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Principalele actiuni incluse in acest obiectiv specific vizeaza investitiile directe in sectorul IMM pentru cresterea capacitatii de productie, introducerea noilor tehnologii si implementarea unor solutii de economie circulara. Scopul acestor investitii este de a creste nivelul de tehnologizare, productivitatea, capacitatea de gestionare a proceselor de fabricatie, de dezvoltare a produselor si serviciilor, eficienta utilizarii resurselor in companiile in domeniile cu potential competitiv ale regiunii si in sectoarele asociate RIS3.

Desi exista o serie de domenii cu potential de specializare inteligenta identificate prin RIS3 Nord-Est, carora le pot fi asociate si sectoarele economice de activitate care contribuie la valorificarea avantajelor competitive/comparative, intentia este de a identifica si stimula dezvoltarea si acelor sectoare economice care au potential de crestere ridicat pe termen mediu, datorat evolutiei pietelor de desfacere in contextul pandemiei COVID-19, progresului tehnologic global si orientarii cererii regionale pentru asistenta financiara nerambursabile in perioada 2014-2020[1].

Din implementarea POR 2014-2020, domeniul de interventie competitivitatea IMM-urilor, rezulta ca trebuie sa se tina seama nu numai de dimensiunea acestora, cat si de intreaga gama de parametri care determina natura fiecarui IMM (domenii de activitate, locatie, nivel de inovare) si diferitele faze ale ciclului de viata al IMM-urilor, necesitatea asigurarii unei proportionalitati a cerintelor administrative fata de valoarea finantarii obtinute. Masurile de sprijin vor tina micrintreprinderi si IMM-uri, care promit un potential mare de crestere si care vor focaliza activitatile cu precadere pe domeniile de specializare ale regiunii.

In economia circulara, in ciuda limitarii investitiilor intr-un singur domeniu (CAEN) au existat proiecte implementate prin POR 2014-2020, care au vizat in principal implementarea unor solutii de economie circulara; mai mult apetitul pentru nisa identificat in caravana pentru programare 2021-2027 este unul ridicat (28% dintre respondenti s-au aratat interesati de investitii in economie circulara).

Proiectele promovate in cadrul acestui obiectiv specific pentru sprijinirea economiei circulare, vor avea in vedere si includerea de masuri dedicate acumularii de catre angajati de competente specifice si know-how aferent operarii cu noi tehnologii, formare de competente avansate in domeniile specializare inteligenta, inovare, economie circulara si digitalizare; acumularea de cunostinte pentru tranzitie industrială si specializare inteligenta prin atragerea de personal calificat in cercetare-inovare sau prin organizarea de stagii de pregatire si internship in colaborare cu universitatile publice regionale.

Pentru dezvoltarea ecosistemului antreprenorial regional, una din principalele **lectii invatate** in perioadele anterioare de programare este necesitatea unor programe de suport adecvate nevoilor start-up pentru a stimula operationalizarea si dezvoltarea unor produse minim viabile.

Tipurile de operatiuni avute in vedere sunt:

1. Investitii pentru facilitarea cresterii si dezvoltarii tehnologice a microintreprinderilor. Proiectele vor include activitati de tipul:

-investitii pentru dezvoltarea si/sau diversificarea capacitatii de productie/prestari servicii;

-achizitia de noi tehnologii, automatizare;

-investitii pentru adaptarea fluxului tehnologic si a capacitatii de productie la situatii de criza cauzate de provocari societale majore (ex: pandemia Covid-19);

-activitati de marketing si branding.

2. Implementarea mecanismelor economiei circulare în companiile regionale. Proiectele vizeaza activitati de tipul:

- recuperarea, reutilizarea si revalorificarea unor materii prime, materiale si produse prin reintroducerea in procesul de fabricatie principal sau prin crearea de noi produse/servicii, pentru dezvoltarea de noi activitati economice necesare integrarii in lanturi de valoare;

- promovarea simbiozei industriale[2] prin valorificarea deseurilor si produselor secundare proprii ca materii prime pentru alte industrii;

- realizarea de studii privind amprenta de mediu a companiei, pentru a sprijini decarbonizarea lanturilor de aprovizionare, reducerea costurilor de productie si identification de actiuni pentru cresterea circularitatii;

- imbunatatirea proiectarii produselor pentru durabilitate, reparabilitate, reutilizare, upgradare si reciclare;

- marketing si branding;

- certificare de noi produse/servicii.

3. Instrumente financiare pentru IMM. Se are in vedere o singura operatiune care va combina grantul de capital cu împrumuturi pe termen lung (risk-sharing loans) cu o perioadă de grație, cerințe mai mici de garanție și rate ale dobânzilor subvenționate.

4. Proiecte ale start-up si spin-off pentru dezvoltarea, validarea si lansarea pe piata a unui produs minim viabil (MVP). Proiectele vizate vor propune dezvoltarea unui produs care include un set minimal de functionalitati cheie ce permit lansarea pe piata a conceptului la care se lucreaza intr-un timp cat mai scurt, cu efort si costuri minime. Prin aceasta interventie sunt reduce riscurile de esec al acelor start-up care nu au capacitatea de a testa produsul inainte ca acesta sa fie viabil din punct de vedere economic. Proiectele vor include: activitati specifice realizate de startup-uri cu scopul principal de a construi/dezvolta si lansarea pe piata un MVP, pentru a valida ideea de afaceri pe piata reala, activitati specifice procesului „build-measure-learn”.

Proiectele sustinute prin aceste interventii nu vor avea un impact semnificativ negativ asupra mediului datorita naturii activitatilor propuse, exceptie interventia 1 considerate compatibile in conformitate cu Comunicarea Comisiei C(2021) 1054 final, RRF Guidance.

Interventiile din program sunt sinergice cu cele din POCIDIF, aferente crearii si incurajarii colaborarii actorilor din sistemul public si privat dedicate sprijinirii IMM-urilor de a intra in consortii de inovare, in vederea absorbtiei de produse si tehnologii inovative in domeniile de specializare inteligenta nationale.

Interventiile din program sunt complementare cu cele prezente in PNRR, Componenta 9: Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, Investiția 2 – Instrumente financiare pentru sectorul privat, Subcomponenta 2.4: Fond de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes se oferă sprijin întreprinderilor mari (cu peste 500 de angajați și/sau o cifră de afaceri anuală de peste 50 de milioane EUR și un bilanț anual total de peste 43 milioane EUR), entităților publice și vehiculelor cu scop special, prin investiții care contribuie la economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și investiții în digitalizare și în active fixe prin intermediul unui fond de fonduri, a cărui gestionare va fi încredințată Băncii Europene de Investiții („BEI”).

Interventiile sunt sustinute de elementele de ordin strategic din PDR NE 2021-2027, prin prioritatea de dezvoltarea a unei economii competitive, masurile de sprijinire a tinerilor antreprenori si cresterea accesului firmelor infiintate la servicii noi, de calitate, dezvoltarii domeniilor competitive, sistemelor productive integrate si internationalizarea acestora, precum si de RIS3 NE, prin prioritatea de sprijinire a crearii de noi companii inovative si cresterii intreprinderilor active, masura de dezvoltare a capacitatii ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea si internationalizarea start-up / spin-off in domenii de specializare inteligenta.

[1]Studiu privind domeniile cu potential de crestere si competitivitate la nivelul RNE

[2]Simbioza industrială este definită ca proces prin care deșeurile unei activități industriale devin materii prime pentru alta industrie

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Microintreprinderi, IMM-uri

Start-up-uri si spin-off-uri

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Interventiile se adreseaza IMM-urilor non-agricole localizate in mediul urban si rural si microintreprinderilor non-agricole localizate in mediul urban.

Pentru a reduce disparitatile interregionale, proiectele selectate pentru interventiile dedicate microintreprinderilor si economieic circulare localizate in judetele Vaslui si Botosani vor primi un punctaj suplimentar.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Interventiile sunt sinergice cu masurile incluse in *Programul Piata Unica* care urmareste sa imbunatateasca functionarea pietei interne, prin sprijinirea IMM-urilor si promovarea antreprenoriatului, in complementaritate cu *fondurile InvestEU* - componenta pentru intreprinderi mici si mijlocii si cu *Programul Orizont Europa*, care incurajeaza IMM-urile sa profite de solutii de inovare revolutionare, sa contribuie la crearea de locuri de munca si la stimularea cresterii si a investitiilor in Europa, in general.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Este propusa utilizarea unui instrument financiar pentru acest obiectiv specific, pentru interventia 1. Investitii in IMM-uri pentru dezvoltarea si/sau diversificarea capacitatii de productie/prestari servicii. Se are in vedere o singura operatiune care va combina grantul de capital cu împrumuturi pe termen lung (risk-sharing loan) cu o perioadă de grație, cerințe mai mici de garanție și rate ale dobânzilor subvenționate.

Pentru interventia dedicata sprijinirii microintreprinderilor, start-up si spin-off se are in vedere utilizarea sprijinului sub forma de grant, capacitatea de cofinantare si maturitatea tehnica a proiectului fiind criterii de punctaj suplimentar in selectia competitiva a proiectelor. Apelul dedicat economiei circulare este o premiera pentru Romania si presupune un grad ridicat de risc, intrucat se creeaza o piata noua, de aceea se are in vedere un sprijin sub forma de grant. Beneficiile generate nu raspund doar nevoilor IMM-urilor din regiune, ci adresează provocările societale, cu impact pe termen mediu și lung.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fund	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO01	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	intreprinderi	16.00	591.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO02	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin prin granturi	intreprinderi	16.00	439.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO03	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin prin instrumente financiare	intreprinderi	0.00	152.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO05	Intreprinderi noi care beneficiaza de sprijin	intreprinderi	16.00	80.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO101	IMM-uri care investesc in competente pentru specializare inteligenta, pentru tranzitie industrială si antreprenoriat	intreprinderi	0.00	39.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator		Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	RRCR02	Investitii private care completeaza sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	euro	0.00	2021	30,667,000.00	Proiecte implementate	

P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR17	Intreprinderi noi aflate încă pe piață	intreprinderi	0.00	2021	57.00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR19	Intreprinderi cu cifră de afaceri crescută	intreprinderi	0.00	2021	152.00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	intreprinderi	0.00	2021	78.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Code	Suma (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	021. Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	187,000,000.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	023. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	132,600.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	025. Incubare, sprijinirea întreprinderilor de tip <i>spin-off</i> și <i>spin-out</i> și a start-up-urilor	6,800,000.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	075. Sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în IMM-uri	25,367,400.00
P1	RSO1.3	Total			219,300,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	01. Grant	83,300,000.00
P1	RSO1.3	ERDF	Mai puțin dezvoltată	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	136,000,000.00

P1	RSO1.3	Total			219,300,000.00
----	--------	-------	--	--	----------------

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	33. Alte abordări - Nicio orientare teritorială	219,300,000.00
P1	RSO1.3	Total			219,300,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitatea de gen	219,300,000.00
P1	RSO1.3	Total			219,300,000.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.4. Dezvoltarea competentelor pentru specializare inteligenta, tranzitie industrială si antreprenoriat (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Măsuri pentru **Dezvoltarea competentelor pentru inovare, modernizare tehnologica și economie circulară**, aferente OS a(iv) sunt avute în vedere în proiectele finanțate din intervențiile OS(i) 3 - Proiecte CDI și investiții în IMM și 5 - Dezvoltarea inovativă a clusterelor, OS(iii) 2 - Implementarea mecanismelor economiei circulare în companiile regionale. Alocarea financiară și indicatorii de performanță corespunzători sunt evidențiați în descrierea OS(i) și OS(iii).

În plus intervenția dedicată **Dezvoltarea competentelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială, adecvate susținerii specializării inteligente** are în vedere selectarea prin apel competitiv a unui proiect care include activități de asistență și consultanță acordată echipelor de cercetători din cadrul universităților publice (min 12 echipe) pentru a identifica rezultate ale cercetării cu potențial de piață și a dezvolta strategii de comercializare ale acestora.

Formarea de competențe în rândul organizațiilor CDI este identificată de RIS3 NE, Prioritatea 5 Capacitate administrativă și asistență tehnică, **Măsura 3.1: Consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional, ca răspuns la nevoile identificate în EDP, prin achiziția de cunoștințe și servicii de către organizații CDI în vederea pregătirii ofertei de cercetare pentru piață** (transfer de know-how, marketing, obținerea, validarea și protejarea brevetelor, etc.). Intervenția va include și un program de instruire (customizat nevoilor IMM pentru valorificarea rezultatelor cercetării) la care vor putea participa anagajți ai IMM asociate domeniilor de activitate relevante proiectelor de cercetare incluse în RVP.

Programul pilot de AT dedicat Valorizării Rezultatelor Cercetării (RVP), derulat de Banca Mondială în cadrul programului „RIS3 in catching-up regions” finanțat de DG Regio, în perioada 2018-2022, în două ediții (RVP1.0 și RVP2.0) a identificat această deficiență majoră existentă în rândul echipelor de cercetare din cadrul universităților publice regionale. În edițiile RVP1.0 și RVP2.0 au depus expresii de interes 21 de echipe de cercetători, au fost selectate și beneficiat de programul de asistență tehnică personalizată (program de training, sesiuni de coaching și mentoring 1:1) - 15 echipe de cercetători (7 organizații) care și-au dezvoltat competențele antreprenoriale, de gestionare a dialogului cu potențiali clienți și investitori, de a gestiona drepturile DPI, a identifica noi soluții pentru valorificarea rezultatelor cercetării și a avea o vizibilitate sporită asupra acestora. Măsura contribuie la adaptarea ofertei de cercetare la nevoile reale ale pieței, creșterea atractivității și mai bună valorificare a infrastructurilor și personalului de cercetare.

Intervenția nu va avea un impact semnificativ negativ asupra mediului datorită naturii activităților propuse.

Prin PNRR, Componenta 7 Transformarea digitală, Investiția 19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme se va sprijini transformarea digitală a întreprinderilor mici și mijlocii prin sporirea competențelor digitale ale angajaților, cu accent pe tehnologiile emergente (cum ar fi internetul obiectelor, volumele mari de date, învățarea automată, inteligența artificială, automatizarea proceselor robotice, tehnologia blockchain).

Prin PNRR, Componenta 9 Suport pentru sectorul privat și CDI, Investiția 4. Proiecte transfrontaliere și multinaționale – Procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare se acordă sprijin pentru dezvoltarea domeniului microelectronicii în România prin dezvoltarea competențelor de concepție, fabricație și aplicare a componentelor și sistemelor microelectronice într-un ecosistem național coerent, prin securizarea proprietății intelectuale și accelerarea aplicării tehnologiilor avansate în domenii esențiale ale economiei naționale, coordonarea cu capacitățile și nevoile de la nivel european.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Furnizori de servicii de asistentă și consultanță publici sau privați

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și nediscriminare va reprezenta condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe această intervenție. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității.

Totodată, o serie de posibile măsuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective prin includerea de condiții în ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe baza de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Zona de intervenție teritorială – mediul urban și rural.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Intervenția este sinergică cu măsurile incluse în *Programul ERASMUS+* dedicat educației și formării tineretului în Europa, care oferă oportunități de învățare și mobilitate pentru profesori, elevi, ucenici, tineri și studenți în vederea dobândirii aptitudinilor și competențelor relevante (pe toate cele trei

componente: cunostinte, abilitati, aptitudini) si a capacitatii de insertie profesionala, facilitandu-le tranzitia de la educatie la piata muncii, precum si oportunitati de a face schimb de experiente cu persoane cu interese similare din alte tari.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Nu vor fi utilizate instrumentele financiare pentru a finanta operatiunile acoperite de aceasta prioritate si acest obiectiv specific, intrucat, acestea nu fac obiectul investitiilor mentionate de art. 58 (2) din Regulamentul UE 1060/2021. Dezvoltarea de competente si capacitate administrativa in mod normal nu genereaza venituri directe servind dezvoltarii capitalului uman, deoarece competentele sunt transferabile genrand astfel externalitati pozitive pentru economie.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P1	RSO1.4	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO16	Participarea partilor interesate institutionale la procese de descoperire antreprenoriala	participari institutionale	0.00	7.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P1	RSO1.4	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR98	Angajati din IMM-uri care finalizeaza programe de formare a competentelor pentru specializare inteligenta, pentru tranzitie industriala si antreprenoriat (pe tip de competente: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	participanti	0.00	2021	12.00	Proiecte implementate	

P1	RSO1.4	ERDF	Mai puțin dezvoltată	7S1	Angajați, organizații CDI/entități ITT care finalizează cursuri pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat (pe tipuri de competențe: tehnic, de management, antreprenariat, verzi, altele)	Nr. persoane	0.00		45.00	Proiecte implementate	
----	--------	------	----------------------	-----	--	--------------	------	--	-------	-----------------------	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Mai puțin dezvoltată	023. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenariat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	743,750.00
P1	RSO1.4	Total			743,750.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Mai puțin dezvoltată	01. Grant	743,750.00
P1	RSO1.4	Total			743,750.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Mai puțin dezvoltată	33. Alte abordări - Nicio orientare teritorială	743,750.00
P1	RSO1.4	Total			743,750.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Category of region	Code	Suma (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitatea de gen	743,750.00
P1	RSO1.4	Total			743,750.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P2. Nord-Est – O regiune mai digitalizata

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizarii, in beneficiul cetatenilor, al companiilor, al organizatiilor de cercetare si al autoritatilor publice (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

In procesul de revizuire a RIS3 NE, ADR NE a desfasurat o noua editie a mecanismului regional de descoperire antreprenoriala, avand ca scop revalidarea domeniilor si niselor cu potential de specializare, actualizarea viziunii, tintelor si prioritatilor de interventie. Pentru domeniul TIC au fost identificate ca nise de specializare modernizare industrială, cybersecurity, trasabilitate si big data, smart city si smart village, dezvoltare de noi produse TIC hardware & software si solutii de testare, etc.

Strategia de transformare digitala a municipiului Iasi[1] vizeaza cresterea economica si bunasterea sociala prin dezvoltarea de proiecte care vizeaza realizarea de hartii geospatiale, crearea de biblioteci de obiecte digitale, dezvoltarea urbana inteligenta, crearea unei retele de hub-uri inovative, etc.

Strategiile teritoriale ale municipiilor si oraselor, cat si cele judetene[2] prevad printre interventiile de digitalizare si cele orientate, dedicate, crearii de noi servicii digitale pentru firme, cetateni si comunitatile locale cu un orizont de realizare care se intinde pana la nivelul anului 2030. Astfel, interventiile urmaresc actiuni orientate catre realizarea de platforme deschise de date urbane, integrate GIS, platforme de promovare a oportunitatilor de investitii in diferite areale, sisteme de monitorizare a calitatii vietii si dezvoltarii durabile, etc. Mai mult, urmeaza sa fie elaborate strategii pentru orase inteligente intr-o serie de localitati ale regiunii (Botosani, Piatra Neamt, Campulung, Dorohoi, Pascani, Darabani, Dolhasca, Flamanzi, Liteni, etc.)[3].

Prioritatea este sustinuta de cadrul strategic al PDR NE, prin prioritatea dedicata dezvoltarii unei economii regionale competitive - fructificarea avantajelor tehnologiei informatiei si comunicatiilor in economie si serviciile publice, cat si de RIS3 NE prin masurile de sprijin pentru dezvoltarea tehnologica si durabila a companiilor inovative si solutii smart pentru dezvoltarea comunitatilor locale.

Operatiuni vizate:

1.Transformarea digitala a IMM-urilor orientata catre cresterea intensitatii digitale, prin:

- investitii pentru sprijinirea utilizarii de instrumente, echipamente si servicii digitale prin realizarea de: pagini proprii de internet, promovare digitala (internet), gazduire tip „cloud”, e-facturare, e-comert, digitalizarea comunicarii cu consumatorul si/sau clientul, dezvoltarea de mail-room-uri digitale, digitalizarea colectarii datelor, etc. (conform indicelui UE de intensitate digitala);

2. Dezvoltarea de servicii publice digitale noi, orientate integrat catre mediul privat, cetateni si comunitatea locala, prin:

-dezvoltarea, testarea de aplicatii si solutii tip e-guvernare noi, orientate catre imbunatatirea mediului de afaceri si antreprenoriatului, cat si reducerii substantiale a sarcinii administrative a cetateanului, etc;

-dezvoltarea platformelor de date deschise in formate standardizate, prietenoase pentru dezvoltarea de servicii publice orientate/solicitate catre/de cetateni si firme, inclusiv prin harti geospatiale;

3. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, pot fi vizate si actiuni pentru cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor si care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului (schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de documentatii tehnico - financiare aferente, etc. in limita unui procent din bugetul proiectului sau intr-un quantum fix) si masuri de crestere, asigurare a securitatii cibernetice pentru solutiile de digitalizare.

Proiectele propuse de UAT-uri trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale. Vor fi promovate interventiile care vizeaza dezvoltarea de servicii publice digitale noi, care vor contribui la cresterea participarii comunitatilor locale in procesele decizionale, strategice, respectand principiile de accesibilitate ale Directivei UE 2016/2102 privind perceptibilitatea, operabilitatea, inteligibilitatea si robustetea.

Vor fi promovate interventiile pentru transformarea digitala a IMM-urilor care asigura un nivel inalt si foarte inalt al indicelui UE de intensitate digitala.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020, intrucat, nu se asteapta ca ele, prin natura lor sa aiba un impact negativ semnificativ asupra mediului.

Mentionam ca, interventiile care presupun implementarea de solutii de digitalizare existente in diverse domenii precum eficienta energetica, mobilitatea urbana, conectivitatea rutiera, educatie, turism si cultura, iluminat inteligent, securitate/siguranta publica vor putea fi realizate, dupa caz, pe celelalte obiective specifice ale programului: b(i), b (vii), b(viii), c(ii), d(ii) si e(i).

Prin program va fi sprijinita transformarea digitala a IMM-urilor (non-agricole din mediul urban si rural) si microintreprinderilor (non-agricole din mediul urban) orientata catre cresterea intensitatii digitale, precum si dezvoltarea de servicii publice digitale noi, orientate integrat catre mediul privat, cetateni si comunitatea locala de catre UAT-urile urbane.

Prin POCIDIF, vor fi realizate interventii pentru digitalizarea administratiei publice, fiind vizate evenimentele de viata ale cetatenilor si firmelor, proiectele de interoperabilitate, dezvoltarea de platforme informatice cu date generate de administratia publica centrala, dezvoltarea hub-urilor de inovare digitala europene, cat si investitii in tehnologii care contribuie la crearea de produse IT noi si plasarea lor in piata. Mai mult, prin Programul European Digital Innovation Hubs se va furniza companiilor expertiza tehnica pentru a le ajuta sa raspunda dinamic provocarilor digitale si sa devina mai competitive. Prin POS este vizata digitalizarea sistemului medical.

Prin PNS PAC post 2020, interventia LEADER vor fi sustinute actiuni care urmaresc revitalizarea serviciilor rurale prin inovare digitala si actiuni tip „smart villages”.

Pentru digitalizarea administratiei, prin PNRR, vor fi realizate investitii orientate catre elaborarea/actualizarea documentelor de urbanism si de amenajare a teritoriului in format digital si publicarea acestora in platforma digitala urbana de date interoperabile, care sunt complementare platformelor digitale de date deschise dedicate cresterii implicarii comunitatilor locale in formularea deciziilor la nivel local, prevazute a fi realizate prin program. Prin PNRR, se va implementa infrastructura de cloud guvernamental pentru a conecta toate ministerele si agentile guvernamentale intr-o singura retea si baza de date interoperabila cu cel putin 30 de institutii publice, se vor moderniza tehnologiile utilizate in institutiile publice astfel incat acestea sa fie dezvoltate pentru cloud, cat si noi aplicatii native pentru migratia in cloud. Pentru digitalizarea IMM-urilor se are in vedere sprijinirea antreprenorilor in dezvoltarea tehnologiilor digitale avansate (inteligenta artificiala, cloud computing, tehnologia blockchain, internetul obiectelor, etc.), cat si adoptarea de tehnologii digitale - cele din urma suprapunandu-se cu interventiile prevazute in program.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe. Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate si spatiaizate in coordonate GIS investitiile finantate PNRR si alte surse de finantare, fiind astfel asigurat accesul in timp real la informatie si vizualizate proiectele finantate la nivel de UAT.

[1] Finantata prin Digital cities challenge

[2] Strategiile teritoriale 2021-2027 aflate in curs de elaborare, inventariate pana la 30.04.2022

[3] Proiectele inventariate/mapate, ca de altfel orice alte proiecte propuse prin strategii a fi finantate pe acest obiectiv specific vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

IMM-uri, cetateni, firme, societatea civila, comunitati locale, autoritati si institutii publice locale.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza asigurarea conditiilor de munca prin achizitionarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajati si prin adaptarea conditiilor de lucru la toate tipurile de nevoi, colectarea de date privind distributia persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului, etc.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Se vor respecta principiile de accesibilitate ale Directivei UE 2016/2102 privind perceptibilitatea, operabilitatea, inteligibilitatea si robustetea.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Pentru interventiile care vizeaza transformarea digitala a IMM-urilor (non agricole) zona de interventie teritoriala este reprezentata de spatiul urban si rural, iar pentru microintreprinderi (non agricole) zona de interventie teritoriala este reprezentata de spatiul urban.

Pentru interventiile UAT care vizeaza serviciile publice digitale noi sau semnificativ imbunatatite, zona de interventie teritoriala este reprezentata, dupa caz, de unitatea administrativ teritoriala urbana, de zona urbana functionala sau zona metropolitana.

UAT-urile municipii resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools. Celelalte municipii si orase vor utiliza instrumentul DUI doar in cazul in care au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii detaliat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Prioritatea contribuie la implementarea SUERD, aria prioritara capacitate si cooperare institutionala, prin interventii directionate catre: exploatarea si implementarea tehnologiilor digitale, retele si platforme menite sa faciliteze schimburi de bune practici, experiente si transfer de know-how, investii in infrastructura IT. Totodata, actiunile sunt sinergice cu cele descrise in Programul Intereg HUSKROUA, prioritatea „o regiune mai cooperanta”, existand complementaritati cu Programul Transnational Dunarea, prioritatea „o cooperare guvernamentala mai buna in regiunea Dunarii”. Posibilele actiuni comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Interventiile care vizeaza digitalizarea IMM-urilor sunt necesare intrucat, urmaresc in primul rand cresterea intensitatii digitale a acestora, contribuind indirect, in timp, la cresterea competitivitatii acestora. In unele situatii, interventiile se pot dovedi a fi complexe, putand perturba pe termen scurt desfasurarea normala a activitatilor curente. Pentru dezvoltarea de servicii publice digitale noi nu se vor obtinute venituri.

Sprijinul financiar acordat va fi sub forma de granturi.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P2	RSO1.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO01	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	intreprinderi	267.00	823.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO02	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin prin granturi	intreprinderi	267.00	823.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO13	Valoarea serviciilor, a produselor Si a proceselor digitale dezvoltate pentru intreprinderi	euro	20,000,000.00	55,528,650.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO14	Instituti publice care beneficiaza de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse si procese digitale	instituti publice	6.00	20.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta(2029)	Sursa datelor	Comentarii
P2	RSO1.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR11	Utilizatori de servicii, produse si procese digitale publice noi si optimizate	utilizatori/an	0.00	2021	193,761.00	Proiecte implementate	

P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR13	Intreprinderi care ating un nivel ridicat de intensitate digitală	intreprinderi	0.00	2021	823.00	Proiecte implementate	
----	--------	------	----------------------	-------	---	---------------	------	------	--------	-----------------------	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	013. Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, centre de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și startup-uri în domeniul TIC, B2B)	49,821,700.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații pentru administrația publică	31,825,000.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile de programe și a organismelor implicate în executia fondurilor	4,297,100.00
P2	RSO1.2	Total			85,943,800.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	01. Grant	85,943,800.00
P2	RSO1.2	Total			85,943,800.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Municipii, orașe și suburbii	19,417,500.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	26. Alte abordări - Municipii, orașe și suburbii	10,582,500.00
P2	RSO1.2	ERDF	Mai puțin dezvoltată	33 Alte abordări - Nicio orientare teritorială	55,943,800.00

P2	RSO1.2	Total			85,943,800.00
----	--------	-------	--	--	---------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Specific objective	Fund	Category of region	Cod	Suma (EUR)
------------	--------------------	------	--------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Specific objective	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitatea de gen	85,943,800.00
P2	RSO1.2	Total			85,943,800.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P3. Nord-Est – O regiune durabila, mai prietenoasa cu mediul

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promovarea masurilor de eficienta energetica si reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Strategiile teritoriale si planurile de actiune pentru energii durabile[1] si clima ale municipiilor si oraselor prevad actiuni cu un orizont de realizare 2030, care se concretizeaza in 190 proiecte cu impact asupra cresterii eficientei energetice pentru blocurile de locuinte in Bacau, Botosani, Iasi, Piatra Neamt, Suceava, Vaslui, Bicz, Campulung Moldovenesc, Falticeni, Gura Humorului, Moinesti, Roman, Saveni, Siret, cat si pentru infrastructura publica in Bacau, Botosani, Iasi, Piatra Neamt, Suceava, Vaslui, Bicz, Campulung Moldovenesc, Darabani, Dolhasca, Dorohoi, Falticeni, Husi, Moinesti, Negresti, Roman, Salcea, Siret[2]. Totodata, in prezent, municipiul Iasi beneficiaza de asistenta tehnica si financiara prin participarea pe Programul BERD “Orase Verzi”. Astfel, in baza viitorului plan de actiune, va fi promovata tranzitia verde, prin investitii orientate catre cresterea eficientei energetice a cladirilor publice si reducerea poluarii parcului de transport public in comun.

Din implementarea POR 2014-2020 rezulta un apetit ridicat pentru realizarea de investitii pentru eficientizarea energetica a cladirilor publice, reprezentand infrastructura educationala, de sanatate, a administratiei publice, fiind prevazute ca in urma implementarii acestora sa se realizeze o reducere a consumului de energie primara cu 50320 MWh/an. In acelasi timp, pentru sectorul rezidential apetitul a fost foarte redus, fiind in implementare proiecte doar in 3 orase ce prevad o reducere totala a consumurilor cu 5549 MWh/an.

Interventiile din acest obiectiv specific sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE 2021-2027, prin axa orientata catre protejarea mediului si optimizarea utilizarii resurselor, masura cresterea eficientei energetice si a utilizarii energiei din resurse regenerabile in sectorul rezidential si infrastructura publica.

Operatiuni vizate:

1. Investitii in cladirile rezidentiale multifamiliale in vederea cresterii eficientei energetice, prin imbunatatirea izolatiei termice (obligatoriu) a anvelopei cladirii, sarpantelor si invelitoarelor, crearea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de ventilare si climatizare (inclusiv sisteme de racire pasiva), inlocuirea instalatiilor de productie si utilizare agent termic pentru incalzire si apa calda menajere cu surse regenerabile la scara mica, etc.;

2. Investitii in cladirile publice in vederea cresterii eficientei energetice prin imbunatatirea izolatiei termice (obligatoriu) a anvelopei cladirii, sarpantelor si invelitoarelor, crearea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de ventilare si climatizare (inclusiv sisteme de racire pasiva), inlocuirea instalatiilor de productie si utilizare agent termic pentru incalzire si apa calda menajere cu surse regenerabile la scara mica, etc.;

3. Ca parte integrantă a operațiunilor menționate anterior, în mod obligatoriu vor fi prevăzute acțiuni de informare, consultare, conștientizare a grupului țintă privind avantajele oferite de îmbunătățirea eficienței energetice, cât și diseminarea de informații referitoare la rezultatele pozitive obținute din implementarea proiectelor;

4. Ca parte integrantă a operațiunilor menționate anterior, pot fi vizate și acțiuni pentru:

- consolidarea structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, în limita unui procent maxim din bugetul total al operațiunii;

- implementarea sistemelor inteligente de management energetic pentru îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie;

- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivului specific (amenajarea de acoperisuri și fațade verzi, modernizarea lifturilor, înlocuirea circuitelor electrice, dotarea clădirilor cu sisteme de iluminat inteligente, etc.),

- creșterea capacității administrative a AM și beneficiarilor, care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectului (schimburi de bune practici, experiențe, formare în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivul specific, realizarea documentației tehnico - financiare, de strategii pentru energie, climă, îmbunătățirea eficienței energetice, etc.) în limita unui procent din bugetul proiectului sau într-un quantum fix.

Proiectele propuse trebuie să răspundă unei strategii teritoriale, cât și, după caz, unui plan/strategii pentru îmbunătățirea eficienței energetice/climă și energie/energie durabile, etc.

Pentru renovarea energetică a clădirilor rezidențiale multifamiliale vor fi sprijinite intervențiile care conduc la o reducere a consumului specific de energie cu minim 40%, fiind promovate intervențiile în urma cărora se realizează reduceri cu minim 60% ale consumului specific de energie, în situația în care ținta poate fi realizată cu costuri rezonabile din punct de vedere economic.

Pentru renovarea energetică a clădirilor publice vor fi promovate intervențiile în urma cărora se realizează reduceri cu minim 60% ale consumului specific de energie.

Intervențiile vor pune accent în special pe clădirile cu performanță energetică scăzută, cu un consum mediu anual de energie ridicat, pe cele care se confruntă cu sărăcia energetică, fiind condiționate de realizarea unui audit energetic înainte și după realizarea intervenției. În cazul clădirilor publice o atenție deosebită se va pune pe gradul de utilizare a capacității, acordându-se prioritate celor care vor fi utilizate intens și pe termen îndelungat (utilizatori x durată).

Vor fi susținute, după caz, intervențiile care promovează construcțiile durabile prin utilizarea eficientă a resurselor, urmărind principiul eficienței costurilor - cele care aduc cele mai bune rezultate de reducere a consumurilor energetice pentru același nivel de cheltuieli.

Programul va sprijini interventiile realizate care implementeaza, combina cu succes principiile durabilitatii, esteticii si incluziunii ale initiativei,,New European Bauhaus”.

Interventiile vor fi reconsiderate ulterior, dupa caz, pentru a tine cont de rezultatele proiectului de asistenta tehnica furnizat de catre CE care tintesc in mod specific implementarea Valului Renovarii in Romania.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

Prin PODD se va sprijini, complementar eficienta energetica a intreprinderilor mari si IMM-urilor prin proiecte de productie de energie solara si eoliana exclusiv pentru consumul propriu. In plus, PNS PAC post 2020 va acorda sprijin pentru investitii in microintreprinderile din sectorul neagricol din mediul rural, sprijin pentru eficienta energetica in cadrul investitiilor la nivel de ferme, unitati de procesare, investitiilor in IMM din sectorul agricol si agro-alimentar ca parte a proiectului de baza, iar PAP va sustine investitiile pentru eficienta energetica a IMM din sectorul pescaresc in cadrul proiectelor de modernizare a acestora.

Prin PNRR, sunt prevazute interventii de renovare energetica dedicate cladirilor rezidentiale multifamiliale din comunitati expuse riscului de saracie si excluziune sociala, eficienta energica moderata si aprofundata cu alocare teritorializata si apel demonstrativ pentru eficienta energetica integrata cu consolidare. Pentru eficienta energetica in cladirile publice este prevazuta o alocare teritorializata pentru renovare moderata si/sau aprofundata in municipiile resedinta de judet si municipii, precum si proiecte demonstrative integrate-consolidare cu eficienta energetica, completate de interventii de eficienta energetica in cladiri publice pentru orase si comune. Aceste interventii sunt similare cu cele prevazute in program, insa estimarile nevoilor indica un necesar de finantare superior celui asigurat din program si PNRR.

Pentru evitarea riscului de dubla finantare va fi stabilit un acord de colaborare intre MDLPA, MIPE si AM prin care se va asigura corelarea si coordonarea investitiilor. Pentru infrastructura de sanatate, in PNRR se va stabili o lista predefinita cu 25 de spitale in urma unei metodologii de prioritizare a investitiilor, ce va fi comunica ADR-urilor.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Interventiile sunt complementare cu cele prevazute in programul pentru mediu si politici climatice LIFE, care vizeaza facilitarea tranzitiei catre o economie eficienta energetic, neutra climatic si rezilienta. Totodata, exista sinergii si cu oportunitatile de finantare din Fondul European pentru Eficienta Energetica dedicate proiectelor de eficienta energetica si energie regenerabila la scara mica din mediul urban.

[1] Strategii teritoriale 2021-2027 in curs de elaborare, inventariate la 30.04.2022

[2]Proiectele inventariate/mapate, ca de altfel orice alte proiecte care urmeaza a fi dezvoltate pe acest obiectiv specific vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Persoane care locuiesc in cladiri rezidentiale multifamiliale. Utilizatori ai cladirilor publice apartinand autoritatilor si institutiilor publice locale si centrale, utilizatori ai cladirilor apartinand universitatilor de stat, institutiilor de cult.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Infrastructura aferenta cladirilor rezidentiale si publice supusa renovarii energetice, dupa caz, va fi adaptata pentru persoanele cu dizabilitati prin asigurarea de rampe de acces pentru toate tipurile de cladiri (rezidentiale si publice) si asigurarea de masuri de accesibilizare a cladirilor publice pentru persoane cu dizabilitati si pentru nevoile individuale ale persoanelor cu handicap.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind distributia persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului, etc.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Pentru investitiile de crestere a eficientei energetice a cladirilor rezidentiale, zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala sau zona metropolitana.

Pentru investitiile de crestere a eficientei energetice pentru infrastructura publica, zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala, zona metropolitana si zona rurala.

UAT-urile municipii resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii prezentat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Interventiile contribuie la implementarea SUERD, aria prioritara energie durabila (actiunea de promovare a eficientei energetice si folosire a energiilor regenerabile in cladiri), prin: realizarea de schimburi de bune practici, informatii care promoveaza colaborarea dintre actori din regiune si factori interesati din zona transfrontaliera din Ucraina si Republica Moldova, cu regiuni din uniune, privind solutiile care vizeaza cresterea eficientei energetice pentru fondul imobiliar existent, rezidential si public. Totodata, pot fi asigurate conditiile necesare pentru realizarea de sinergii cu actiunile prevazute in Programul Transnational Dunarea 2021-2027, prioritatea "O regiune a Dunarii mai verde, cu emisii scazute de carbon". Posibilele actiuni comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

A fost analizata posibilitatea utilizarii tuturor formelor de finantare/instrumentelor financiare, iar rezultatele desprinse sunt:

- UAT-urile nu au o capacitate financiara/administrativa ridicata;
- Asociatiile de locatari/locatarii au o capacitate financiara foarte redusa, cu un apetit redus exprimat pentru acest tip de investitii;
- Pentru proiectele de renovare aprofundata promovate, acest tip de investitii nu genereaza suficiente venituri/economii pentru a face instrumentele financiare fezabile.

Prin urmare, sprijinul acordat va fi sub forma de granturi, insotit de un mecanism de modelare a intensitatii cofinantarii publice in functie de nivelul de eficienta energetica realizat si al saraciei energetice existente.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO18	Locuințe cu o performanță energetică îmbunătățită	gospodarii	0.00	9,838.00
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO19	Clădiri publice cu o performanță energetică îmbunătățită	metri patrati	0.00	497,188.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RRC26	Consum anual de energie primara (din care: al locuintelor, cladirilor publice, intreprinderilor etc.)	MWh/an	192,305.00	2010-2019	92,363.00	Proiecte implementate	
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RRC29	Emisii de gaze cu efect de sera estimate	tone CO2 echivalent/an	38,090.00	2010-2019	18,178.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	041. Renovarea fondului locativ existent in vederea cresterii eficientei energetice, proiecte demonstrative si masuri de sprijin	37,673,500.00
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	045. Renovarea in vederea cresterii eficientei energetice sau masuri de eficientă energetica legate de infrastructurile publice, proiecte demonstrative si masuri de sprijin care respecta criteriile de eficienta energetica	223,624,200.00
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	170. Imbunatașirea capacitatii autoritatilor responsabile de programe si a organismelor implicate în executia fondurilor	13,752,400.00

P3	RSO2.1	Total			275,050,100.00
----	--------	-------	--	--	----------------

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	01. Grant	275,050,100.00
P3	RSO2.1	Total			275,050,100.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Municipii, orase si suburbii	98,039,900.00
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	26. Alte abordari - Municipii, orase si suburbii	53,431,500.00
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	28. Alte abordari - Zone rurale	19,289,300.00
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	33. Alte abordari - Nicio orientare teritoriala	104,289,400.00
P3	RSO2.1	Total			275,050,100.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitate de gen	275,050,100.00
P3	RSO2.1	Total			275,050,100.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Intensificarea actiunilor de protectie si conservare a naturii, a biodiversitatii si a infrastructurii verzi, inclusiv in zonele urbane, precum si reducerea tuturor formelor de poluare (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Strategiile teritoriale ale municipiilor si oraselor prevad investitii care promoveaza infrastructura verde in zonele urbane, cu orizont de realizare la nivelul anului 2030, in localitatile Botosani, Piatra Neamt, Suceava, Vaslui, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Dolhasca, Dorohoi, Falticeni, Husi si Siret[1][2].

Totodata, din implementarea POR 2014-2020 rezulta ca exista un apetit pentru acest tip de finantare, fiind in implementare proiecte care vizeaza amenajarea, reamenajarea si revitalizarea de zone verzi, reconversia de terenuri degradate in zone verzi in Botosani, Darabani, Dorohoi, Flamanzi, Iasi, Piatra Neamt, Suceava, Roman, Siret, Vicovu de Sus si in orasele Darmanesti, Siret, Gura Humorului si Buhusi, vizand o suprafata totala de 721 mii m² de spatii verzi.

Interventiile sunt sustinute de cadrul strategic din PDR NE, prin axa dedicata protejarii mediului si optimizarii utilizarii resurselor, respectiv masura orientata catre prezervarea biodiversitatii si dezvoltarea infrastructurii verzi in mediul urban.

Operatiuni vizate:

- Investitii care promoveaza infrastructura verde in zonele urbane, respectiv crearea, modernizarea si extinderea spatiilor verzi, inclusiv prin reconversia functionala a spatiilor urbane degradate, a terenurilor virane degradate/ neutilizate/abandonate, amenajari de paduri – parc:

1. Creare, amenajare de spatii verzi: defrisarea vegetatiei existente, modelarea terenului, plantarea cu plante perene/gazonarea suprafetelor, plantare arbori si arbusti, amenajare alei cu structura non-invaziva, foisoare, puncte de observare pasari, pasuni de albine, hoteluri de albine, managementul informatizat al fondului de arbori aferent investitiei; amenajare de paduri-parc: zone de acces, alei cu structura non-invaziva (materiale ecologice), trasee pentru biciclete, platforme de popas, coridoare ecologice, dupa caz reimpaduriri, managementul informatizat al fondului de arbori aferent investitiei, etc.;

2. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, in mod obligatoriu, vor fi prevazute actiuni de informare, consultare, constientizare a grupurilor tinta asupra viitoarelor beneficii aduse asupra calitatii vietii si sanatatii locuitorilor;

3. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, pot fi vizate si actiuni pentru:

- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de documentatii tehnico-financiare aferente, elaborarea de planuri de management pentru infrastructura verde, in limita unui procent din bugetul proiectului sau intr-un quantum fix;

- conexe: sisteme de iluminat inteligent pentru spatiile amenajate, toaleta ecologice, mobilier urban (din materiale ecologice, micro-sisteme de irigatie pentru combaterea efectelor climatice, etc. in limita unui procent din bugetul proiectului sau intr-un quantum fix.

Proiectele propuse trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale. Vor avea prioritate investitiile care vizeaza crearea de infrastructura verde in mediul urban, a celor care conduc la o crestere a suprafetii medii de spatii verzi per locuitor si in special in localitatile unde se inregistreaza nivele reduse, inferioare normativului comunitar (26 mp spatii verzi/loc).

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, conform Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021, intrucat, nu se asteapta ca ele, prin natura lor sa aiba un impact negativ semnificativ asupra mediului.

In privinta Cadrului de Actiuni Prioritare elaborat de Ministerul Mediului, acesta cuprinde masuri de conservare a mediului, in special pentru siturile Natura 2000, dar si unele pentru infrastructura verde. Unele masuri din aceasta categorie pot fi considerate complementare celor din program, in sensul ca se refera la controlul fragmentarii habitatelor naturale prin infiintare de coridoare ecologice - acestea sunt prevazute a fi finantate din Programul National Strategic PAC post 2020.

Complementar, prin PODD se va sprijini conservarea biodiversitatii in ariile Natura 2000, ecosisteme degradate, culoare ecologice si masuri de indeplinire a cerintelor de monitorizare a calitatii aerului. PNS PAC post 2020 va sustine interventii de clima si mediu care sa promoveze prin acordarea de plati compensatorii metode agricole si de management forestier adresate biodiversitatii, in timp ce PAP contribuie la sprijinirea sustenabilitatii economice a fermelor de acvacultura care furnizeaza servicii de mediu.

PNRR sprijina masurile de impadurire si reimpadurire, inclusiv de paduri urbane, crearea de noi paduri si suprafete cu vegetatie forestiera in zonele vulnerabile la schimbarile climatice, impadurirea si lucrarile de ingrijire a plantatiilor si cresterea suprafetei cu vegetatie forestiera in lungul cailor de comunicatie si in interiorul aglomerarilor urbane (paduri urbane, inclusiv de tipul mini-padurilor) in jurul localitatilor si intre câmpurile cu culturi agricole, precum si alte categorii de perdele forestiere de protectie. In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Complementaritatea interventiilor din program se realizeaza si prin Programul InvestEU, componenta de politica pentru infrastructura durabila (natura si alte infrastructuri de mediu), abordandu-se disfunctionalitati ale pietii sau situatii de investitie suboptime.

[1] Strategii teritoriale 2021-2027, aflate in curs de elaborare, inventariate pana la 30.04.2022

[2] Proiectele inventariate/mapate, ca de altfel orice alte proiecte care urmeaza a fi dezvoltate pe acest obiectiv specific vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Populatia localitatilor urbane.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Beneficiarii vor lua masuri ca infrastructura verde creata, amenajata sa fie accesibila intregii populatii, incluzand toate categoriile vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati, cum ar fi: mobilierul urban ecologic si locurile de odihna sa fie usor de detectat de catre persoanele cu capacitati diminuate de vedere, sa existe toalete ecologice adaptate, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind distributia persoanelor cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si dupa caz, din grupul tinta (sondaj de opinie, etc.).

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Pentru interventiile propuse zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, de zona urbana functionala sau de zona metropolitana.

UAT-urile municipiu resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care, au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii prezentat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Interventiile contribuie la implementarea SUERD, aria prioritara biodiversitate, peisaje, calitatea aerului si solului (actiunea de ancorare a conceptului de infrastructura verde in regiunea Dunarii), prin interventii de genul: realizarea de schimburi de bune practici, informatii care promoveaza colaborarea dintre actori din regiune si factori interesati din zona transfrontaliera din Ucraina si Republica Moldova, cu regiuni din uniune, privind solutiile care vizeaza dezvoltarea infrastructurii verzi in mediul urban. Totodata, se pot asigura sinergii cu actiunile prevazute in Programele Operationale Interreg NEXT Romania-Ucraina, Romania- Moldova 2021-2027, Programul de Cooperare Transfrontaliera HU-SK-RO-UA, prin prioritatile "Concentrare transfrontaliera asupra mediului" (RO-UA), "Comunitati verzi" (RO-MD), respectiv, "O regiune de frontiera rezistenta si ecologica". Posibilele actiuni comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Investitiile realizate nu vizeaza obtinerea ulterioara de venituri (ex: structuri alimentatie publica). Infrastructura creata, vizeaza areale naturale si semi naturale, cu caracteristici de mediu proiectate si administrate astfel incat sa furnizeze o gama larga de servicii de tip ecosistem.

Sprijinul financiar va fi sub forma de granturi.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO36	Infrastructuri verzi care beneficiaza de sprijin pentru alte scopuri decat adaptarea la schimbarile climatice	hectare	0.00	66.40

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR95	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau imbunatatite	persoane	0.00	2019	527,784.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	079. Protectia naturii si a biodiversitatii, patrimoniul natural si resursele naturale, infrastructura verde si cea albastra	55,230,600.00
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	170. Imbunatatirea capacitatii autoritatilor responsabile de programe si a organismelor implicate in executia fondurilor	2,906,900.00
P3	RSO2.7	Total			58,137,500.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	01. Grant	58,137,500.00
P3	RSO2.7	Total			58,137,500.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Municipii, orase si suburbii	42,731,000.00

P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	26. Alte abordari - Municipii, orase si suburbii	15,406,500.00
P3	RSO2.7	Total			58,137,500.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Prioritate	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Prioritate	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitate de gen	58,137,500.00
P3	RSO2.7	Total			58,137,500.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P4. Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbana mai durabila (Urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation)

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.8. Promovarea mobilitatii urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei catre o economie cu zero emisii de dioxid de carbon (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Optimizarea mobilitatii urbane prin investitii in infrastructura de transport, bazata pe actiunile prioritare reiesite din PMUD-ul fiecarui municipiu sau oras din regiune va contribui la reducerea emisiilor de CO² si poluanti. Transportul urban electric reprezinta o varianta nepoluanta si eficienta din punct de vedere al utilizarii resurselor pentru a asigura tranzitul zilnic al populatiei, iar imbunatatirea infrastructurii va creste gradul de confort, viteza de deplasare, siguranta traficului si alte beneficii adiacente, in special asigurarea accesibilitatii pentru persoane cu dizabilitati.

Strategiile teritoriale si planurile de mobilitate urbana durabila din regiune cuprind proiecte[1][2] cu actiuni orientate catre modernizarea infrastructurii stradale aferente transportului public, modernizarea transportului public, construirea de sisteme intermodale pentru pasageri, achizitionarea de material rulant electric, introducerea de sisteme de e-ticketing, crearea de sisteme de parcarri inteligente, introducerea de sisteme de management al traficului, utilizarea de moduri alternative de transport (amenajarea de piste pentru biciclisti, centre de inchiriere biciclete, parcarri pentru biciclete, extinderea, modernizarea zonelor pietonale) si infrastructura de incarcare electrica.

Din implementarea POR 2014-2020 rezulta un apetit ridicat pentru investitii in mobilitatea urbana fiind contractate 35 proiecte, in valoare de circa 300 mil. euro care vizeaza reabilitarea, modernizarea si extinderea transportului public local electric, crearea de coridoare de mobilitate in zona centrala, regenerarea coridoarelor secundare, retele de piste de biciclete, implementarea sistemelor bike-share, etc. De asemenea, prin MDLPA, au fost achizitionate autobuze electrice si tramvaie pentru municipiile Botosani, Iasi, Piatra Neamt si Suceava, cu un buget total de 116 mil. Euro.

Interventiile sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE 2021-2027, prin prin axa dedicata dezvoltarii unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente si durabile, masura care promoveaza mobilitatea urbana durabila.

Operatiuni vizate:

1.Implementarea mobilitatii urbane durabile prin crearea, dezvoltarea transportului public in comun nepoluant, prin actiuni orientate catre crearea/modernizarea/extinderea/achizitionarea/instalarea/echiparea de: infrastructura rutiera utilizata exclusiv de transportul public in comun nepoluant, calea de rulare pentru tramvaie, retele de alimentare troleibuze, material rulant electric tramvaie, troleibuze si autobuze electrice, statii de incarcare electrica pentru autobuze electrice, depouri/autobaze aferente, statii de transport public de calatori, sisteme informationale inteligente, sisteme de management

inteligent al traficului, sisteme e-ticketing, parcuri in punctele terminus ale liniilor de transport in comun pentru a incuraja continuarea calatoriei spre punctele de interes cu mijloacele de transport in comun, etc.;

2.Implementarea mobilitatii urbane durabile prin crearea, dezvoltarea de moduri alternative de transport nepoluat, prin actiuni orientate catre crearea/extinderea/instalarea/echiparea: piste si trasee pentru biciclete (inclusiv parcuri biciclete, sisteme de inchiriere); zone si trasee pietonale si semi-pietonale partajate (pietoni, biciclisti si deplasari motorizate pentru riverani, inclusiv prin reconversia strazilor), sisteme de reducere/interzicere a circulatiei autoturismelor, spatii dedicate transportului nemotorizat si amenajari urbane pentru pietoni, configurarea, reconfigurarea infrastructurii rutiere pe strazile urbane, pentru prioritizarea transportului public de calatori, cu bicicleta si pietonal, etc.;

3.Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, in mod obligatoriu, vor fi prevazute actiuni de informare, consultare, constientizare a grupurilor tinta asupra viitoarelor beneficii aduse asupra calitatii vietii si sanatatii, cat si actiuni de accesibilizare a infrastructurii de transport, mijloacelor de transport pentru persoanele cu dizabilitati;

4. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, pot fi vizate si actiuni pentru:

-cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de documentatii tehnico-financiare aferente, elaborarea/actualizarea de planuri de mobilitate urbana durabila, in limita unui procent din bugetul proiectului sau intr-un cuantum fix;

-implementarea solutiilor inteligente pentru managementul parcarilor, dezvoltarea facilitatilor de tip parking integrate cu infrastructuri pentru deplasari nemotorizate (biciclete), amenajarea de aliniamente de arbori si arbusti,etc.

Proiectele propuse trebui sa raspunda unei strategii teritoriale si unui plan de mobilitate urbana durabila. Vor fi promovate interventiile care vor pune accent pe cresterea distributiei modale catre transportului public in comun nepoluant si mijloacele alternative de transport (mersul pe jos, cu bicicleta), promovand astfel deplasari nemotorizate catre institutii de invatamant, de sanatate, centre de comunitate si de agrement, parcuri, obiective turistice si culturale, centre comerciale-birouri si institutii publice. Interventiile realizate in infrastructura rutiera urbana trebuie sa faciliteze dezvoltarea transportului in comun nepoluant si a modurilor active de transport (cu bicicleta, pe jos). Pentru parcarile in punctele terminus ale liniilor de transport in comun trebuie demonstrata capacitatea intermodala a acestora si realizata o analiza cost-beneficiu din prisma mobilitatii urbane durabile.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

Prin PNRR vor fi realizate investitii in infrastructura de transport prin achizitia de vehicule de transport public cu emisii zero, infrastructuri TIC, statii de incarcare pentru vehicule electrice si realizarea de piste pentru biciclisti la nivel local/metropolitan, prin apeluri de proiecte cu alocari teritorializate. In plus, se pot elabora/actualiza in format GIS planurilor de mobilitate urbana durabila – interventii similare cu cele prevazute in program. Cu toate acestea necesarul de finantare existent depaseste alocarea financiara prevazuta in PNRR si program.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe. Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate si spatiaizate in coordonate GIS investitiile finantate din PNRR, respectiv din programele operationale, fiind astfel asigurat accesul in timp real la informatie si fiind permisa astfel o evaluare anterioara stabilirii contractului de finantare.

Interventiile din program sunt sinergice cu oportunitatile de finantare prevazute in Fondul European pentru Eficienta Energetica dedicate proiectelor de transport curat din mediul urban. In mod complementar, prin programul InvestEU vor fi adresate disfunctionalitatile pietii sau situatiile de investitii suboptimale, pentru moduri de transport curate si durabile, transport multimodal si siguranta rutiera.

[1] Strategii teritoriale si PMUD 2021-2027 (20 orase), in curs de elaborare, inventariate, la data de 30.04.22.

[2] Proiectele inventariate/mapate mentionate, ca de altfel orice alte proiecte care urmeaza a fi dezvoltate vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Populatia localitatilor urbane si a comunelor din componenta ZUF, ZM.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura creata, modernizata sa fie accesibila intregii populatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati, cum ar fi: trotuarele pietonale sa aiba o latime adecvata si finisaj antiderapant, cu profilare tactilovizuala, traseele pietonale sa fie fara obstacole, mijloacele de transport public in comun sa fie echipate pentru transportul persoanelor cu dizabilitati motorii, statiile de transport public sa fie accesibile persoanelor cu dizabilitati, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si dupa caz, din grupul tinta (sondaj pe baza de chestionare, etc.).

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala sau zona metropolitana.

UAT-urile municipii resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care, au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii prezentat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Interventiile prevazute in program pot contribui la realizarea de sinergii cu cele prevazute in Programul Transnational Dunarea 2021-2027 (PTD), prioritatea Regiunea Dunarii – mai verde cu emisii reduse de carbon, prin introducerea de noi tehnologii si utilizarea energiilor regenerabile in transportul public, in folosirea solutiilor de mobilitate inteligenta, trecerea la moduri de transport prietenoase, verzi. Totodata, complementar, prin PTD sunt avute in vedere si actiuni transnationale comune pentru cresterea capacitatii actorilor relevanti de a planifica si dezvolta solutii inovative pentru folosirea energiilor verzi in transport. Posibilele actiuni comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Pentru transportul public in comun/moduri alternative de transport nemotorizat veniturile colectate din vanzarea tichetelor, din afisaj publicitar in statiile de transport public in comun/mijloacele de transport, inchirieri de biciclete, etc. acopera doar o parte a costurilor operationale, reducand in parte sarcina financiara a administratiei locale – in conditiile in care, pentru a mentine atractiv transportul public in comun nu pot fi preconizate cresteri radicale ale tarifelor. Prin urmare, pentru investitiile sub acest obiectiv specific nu vor fi utilizate instrumentele financiare.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO54	Conexiuni intermodale noi sau modernizate	conexiuni intermodale	0.00	10.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO55	Lungimea liniilor noi de tramvai si metrou	km	0.00	12.66
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO56	Lungimea liniilor de tramvai si metrou reconstruite sau modernizate	km	0.00	4.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	pasageri	0.00	13,072.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO58	Piste ciclabile care beneficiaza de sprijin	km	0.00	20.75
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO59	Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reincarcare)	puncte de realimentare/reincarcare	0.00	72.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO60	Orase si localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	orase si localitati	0.00	5.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR62	Numar anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate	utilizatori/an	985,000.00	2018	43,603,843.00	Proiecte implementate	

P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR63	Număr anual de utilizatori ai liniilor de tramvai și de metrou noi sau modernizate	utilizatori/an	74,574,000.00	2018	124,268,000.00	Proiecte implementate	
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	RCR64	Număr anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	utilizatori/an	0.00	2020	101,482.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	081. Infrastructuri de transport urban curate	46,512,000.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	082. Material rulant de transport urban curat	154,190,700.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	083. Infrastructuri pentru bicicliști	5,571,700.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	084. Digitalizarea transportului urban	16,368,000.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	086. Infrastructuri pentru combustibili alternativi	1,291,200.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile de programe și a organismelor implicate în execuția fondurilor	11,786,000.00
P4	RSO2.8	Total			235,719,600.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Mai puțin dezvoltată	01. Grant	235,719,600.00
P4	RSO2.8	Total			235,719,600.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Municipii, orase si suburbii	152,569,500.00
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	26. Alte abordari - Municipii, orase si suburbi	83,150,100.00
P4	RSO2.8	Total			235,719,600.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitate de gen	235,719,600.00
P4	RSO2.8	Total			235,719,600.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P5. Nord-Est – O regiune mai accesibila

2.1.1.1. Specific objective: RSO3.2. Dezvoltarea si cresterea unei mobilitati nationale, regionale si locale durabile, reziliente la schimbarile climatice, inteligente si intermodale, inclusiv imbunatatirea accesului la TEN-T ai a mobilitatii transfrontaliere (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Din implementarea POR 2014-2020, rezulta un apetit ridicat pentru investitiile in infrastructura de transport rutier, fiind in implementare 7 proiecte de modernizare drumuri judetene, totalizand 523 km si urmand sa deserveasca 446 de mii persoane din localitatile strabatute de acestea. Investitiile realizate vor imbunatati legatura intre judetele Iasi si Suceava, Botosani si Iasi, Neamt si Bacau, respectiv din judetul Vaslui. Acestea, impreuna cu cele dedicate construirii de variante ocolitoare, reprezinta un pas important in procesul de crestere a accesibilitatii si implicit a competitivitatii regionale.

ADR NE a realizat un proces de consultare cu consiliile judetene privind nevoile de crestere a conectivitatii prin dezvoltarea infrastructurii rutiere, care pot fi vizate pentru a fi finantate in perioada 2021-2027, rezultand un portofoliu de proiecte, care, a fost analizat ulterior de Ministerul Transporturilor din prisma incadrarii in reseaua primara si secundara de transport rutier. Pentru o parte din proiectele incadrabile se dezvolta in prezent documentatia tehnica[1], cele de modernizare avand o lungime totala de 332 km si deservind 176 mii de locuitori, iar varianta ocolitoare avand o lungime de 73 km si deservind 108 mii locuitori. Aceste proiecte vor asigura premisele pentru imbunatatirea conectivitatii cu zone urbane pentru 42 de unitati administrativ teritoriale rurale, avand un bazin demografic de 235 mii persoane.

Astfel, prin investitiile realizate in infrastructura de transport rutier s-ar putea obtine o crestere a conectivitatii, a gradului de mobilitate a persoanelor si bunurilor, un acces mai facil si rapid catre furnizorii de servicii de educatie, sanatate si sociale, la oportunitati concretizate in locuri de munca mai bune din zonele urbane dezvoltate pentru populatia aflata in zonele rurale si in orasele de dimensiuni mici ale regiunii. Aceste investitii sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE, prin axa dedicata dezvoltarii in regiune a unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente si durabile, prin care sa se asigure o crestere a accesibilitatii intre zonele rurale izolate si centrele urbane limitrofe, intre orasele mici si mijlocii si zonele functionale urbane, a conectivitatii si accesibilitatii transfrontaliere.

Totodata, o serie de localitati urbane si-au prevazut in planurile de mobilitate urbana durabila si/sau strategiile de dezvoltare locala investitii in realizarea de solutii de fluidizare, care ar putea avea un impact favorabil, contribuind la descongestionarea traficului de tranzit din orase, sporirea considerabila a capacitatii de circulatie, reducerea degradarii si a uzurii arterelor existente datorita suprasolicitarilor cauzate detraficul greu, reducerea semnificativa a poluarii mediului prin reducerea noxelor si zgomotului, reducerea numarului de accidente si realizarea legaturilor intre retelele de transport pentru fluxuri de marfuri.

Mai mult, cadrul strategic definit de PDR NE sustinute actiunile care adreseaza solutiile de fluidizare, in special pentru zonele urbane aglomerate, congestionate care se confrunta cu probleme de poluare atmosferica si fonica.

Operatiuni vizate:

- 1.Imbunatatirea conectivitatii legaturilor rutiere secundare catre reseaua rutiera si nodurile TEN-T prin modernizare de drumuri judetene, construire de noi segmente de drum judetean pentru conectarea la autostrazi sau drumuri expres;
- 2.Dezvoltarea de solutii pentru descongestionarea/fluidizarea traficului prin crearea de variante ocolitoare pentru municipii/orase, creare/modernizare pasaje, noduri rutiere, etc.;
- 3.Actiuni pentru cresterea sigurantei rutiere, digitalizarii, dupa caz, ca parte integranta a operatiunilor anterioare (1-2): masuri de siguranta pasiva (atenuatori de impact si parapete de ghidare), semnalizarea acustica si vizuala a sectoarelor de drum periculoase si obstacolelor prin utilizarea energiei verzi, construire de pasaje denivelate, construire/amenajare de sensuri giratorii, masuri de prevenire a incidentelor/accidentelor cauzate de fauna salbatica (pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.), construirea pasarelelor pietonale, actiuni pentru siguranta rutiera pentru pietoni si biciclisti, etc.;
- 4.Actiuni pentru asigurarea durabilitatii investitiei, dupa caz, ca parte integranta a operatiunilor anterioare (1-2):reducerea impactului asupra ariilor protejate prin realizarea, refacerea coridoarelor ecologice in scopul asigurarii conectivitatii laterale pentru speciile de carnivore mari, unghulate salbatice, amfibieni, reptile sau mamifere mici; realizarea de aliniamente de arbori situate de-a lungul cailor de transport si parapeti pentru protectie, aparari de maluri si consolidari de versanti, investitii pentru protectia drumului fata de efectele generate de conditii meteorologice extreme, efect al schimbarilor climatice; amplasarea de statii si puncte de incarcare electrica pentru a incuraja utilizarea vehiculelor electrice etc.;

1. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior pot fi vizate si actiuni pentru:

- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de documentatii tehnico-financiare aferente, in limita unui procent din bugetul proiectului sau intr-un quantum fix;
- amplasarea de statii/alveole (vizeaza un traseu deservit de transportul public de calatori);

2. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior vor fi realizate in mod obligatoriu campanii de informare si constientizare privind siguranta rutiera.

Proiectele care urmaresc imbunatatirea conectivitatii trebui sa raspunda unei strategii teritoriale, sa faca parte din portofoliul de proiecte prioritare aferent PDR NE 2021-2027. In cazul proiectelor care vizeaza infrastructura rutiera care strabate teritorii din mai multe judete, acestea trebuie sa faca parte din strategiile teritoriale ale respectivelor judete. Proiectele vor fi prioritizate in functie de gradul in care asigura cresterea accesului comunitatilor rurale, comunitatilor marginalizate, populatiei si firmelor la zonele urbane.

Pentru proiectele care adreseaza fluidizarea in localitatile urbane, acestea trebuie sa faca parte dintr-o strategie teritoriala, si, dupa caz, din planul de mobilitate urbana. Proiectele trebuie sa faca parte din portofoliul de proiecte prioritare aferent PDR NE 2021-2027.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si art. 17 al Regulamentului UE 852/2020. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform Mecanismului de Redresare si Rezilienta (RRF).

Prin program vizam imbunatatirea conectivitatii retelei secundare[2] de transport rutier si implementarea solutiilor care asigura fluidizarea/descongestionarea traficului rutier din municipii si orase, in timp ce POT urmareste imbunatatirea conectivitatii primare rutiere pentru municipiile Iasi si Bacau (autostrada Tg. Neamt-Iasi-Ungheni si Miercurea Nirajului-Leghin, autostrada Bacau-Brasov si drumul rapid Pascani-Siret), conectivitatii secundare/fluidizarii pentru alte municipii municipii si orase (drumuri expres Suceava-Botosani si Bacau-Piatra Neamt, transregio Vaslui-Iasi), realizarea de variante ocolitoare in Vaslui, Botosani, Piatra Neamt, Gura Humorului, Campulung Moldovenesc, Vatra Dornei, Frasin si variante ocolitoare regionale in Paltinoasa, Hirlau, Husi, Flamanzi si Vaslui, respectiv dezvoltarea infrastructurii de transport feroviar metropolitan (Iasi).

In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Prin PNS PAC post 2020 se vizează, complementar constructia, extinderea, modernizarea retelei de drumuri de interes local în localitatile rurale, pentru imbunatatirea conectivitatii.

Interventiile sunt complementare cu cele prevazute in Mecanismul pentru Interconectarea Europei (sector digital) referitoare digitalizarea retelelor de mobilitate care sa permita servicii transfrontaliere.

[1] OUG 88 – dezvoltare documentatii tehnice cu sprijin POAT 2014-2020

[2] Asa cum este definita in Planul Investitional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport pentru perioada 2020-2030

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Populatia care locuieste in localitatile rurale si urbane strabatute de drumurile modernizate/construite, inclusiv agentii economici din zonele respective.

Populatia localitatilor care beneficiaza de proiecte de decongestionarea/fluidizarea trafic

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura durabila de crestere a conectivitatii si a fluidizarii/descongestionarii traficului creata, modernizata, digitalizata sa fie accesibila intregii populatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati, cum ar fi: trotuare de latime adecvata si finisaj antiderapant, fara obstacole, cu traversari stradale sigure, marcate cu pavaj tactil, cu semaforizari echipate cu comenzi de ghidare senzoriala, cu bordurile la nivelul carosabilului in zonele de traversare, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Pentru proiectele care vizeaza imbunatatirea conectivitatii prin modernizarea drumurilor judetene, teritoriile tinta sunt reprezentate de localitatile rurale si urbane strabatute.

Pentru proiectele care vizeaza descongestionarea/fluidizarea traficului teritoriile tinta sunt reprezentate de zona urbana.

Nu sunt utilizate instrumente de dezvoltare teritoriala.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Nu sunt avute in vedere actiuni de tip interregional, transfrontalier sau transnational pentru aceasta prioritate/obiectiv specific

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Investitiile realizate nu se preconizeaza sa genereze venituri. Mentionam ca actiunile care urmaresc realizarea de statii de incarcare electrica nu sunt proiecte de sine statatoare, fiind parte integranta a proiectelor de modernizare/fluidizare a traficului, detinand o pondere redusa in bugetul proiectului.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO44	Lungimea drumurilor noi sau reabilitate – din afara TEN-T	km	0.00	49.80
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – din afara TEN-T	km	0.00	194.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR55	Numar anual de utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite, reabilitate sau modernizate	pasageri-km/an	6,328,714.00	2015	7,202,076.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	089. Legaturi rutiere secundare nou construite sau reabilitate catre reseaua rutiera si nodurile TEN-T	42,393,800.00
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	093. Alte drumuri reconstruite sau modernizate (autostrazi, drumuri nationale, regionale sau locale)	104,708,100.00
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	170. Imbuntatirea capacitatii autoritatilor responsabile de programe si a organismelor implicate in executia fondurilor	7,742,100.00
P5	RSO3.2	Total			154,844,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	01. Grant	154,844,000.00
P5	RSO3.2	Total			154,844,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	26. Alte abordari - Municipii, orase si suburbii	23,409,800.00
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	28. Alte abordari – Zone rurale	131,434,200.00
P5	RSO3.2	Total			154,844,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv Specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitate de gen	154,844,000.00
P5	RSO3.2	Total			154,844,000.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P6. Nord-Est – O regiune educata

2.1.1.1. Specific objective: RSO4.2. Imbunatatirea accesului egal la servicii de calitate si incluzive in educatie, formare si invatarea pe tot parcursul vietii prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilientei pentru educatia si formarea la distanta si online (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Pana in prezent au fost intreprinse demersuri pentru modernizarea si echiparea unitatilor de invatamant, materializate prin realizarea de proiecte de infrastructura finantate din fonduri comunitare si nationale. Astfel, din implementarea POR 2014-2020 rezulta un apetit ridicat pentru investitiile in infrastructura educationala, pentru toate nivelele de educatie. In continuare, dezvoltarea infrastructurii educationale pentru invatamantul timpuriu (anteprescolar si prescolar), primar, gimnazial, liceal, universitar este o nevoie mentionata si sustinuta in toate strategiile teritoriale aferente perioadei de programare 2021-2027[1].

Prioritatea vizeaza cresterea accesului la o infrastructura educationala moderna, rezilienta si incluziva care fructifica avantajele digitalizarii, indeplinind conditiile standard de functionare, cu ateliere si laboratoare inzestrate cu dotari moderne, care permit dezvoltarea competentelor in corelare cu nevoile/provocările prezente si viitoare ale pietii muncii locale si regionale. Interventiile sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE 2021-2027, de axa dedicata dezvoltarii capitalului uman, prin cresterea participarii la un invatamant de calitate, modern, corelat la cerintele pietii muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente.

Operatiuni vizate:

1.Dezvoltarea infrastructurii educationale pentru invatamantul timpuriu (anteprescolar si prescolar), primar, gimnazial, liceal filiera teoretica, vocationala, tehnologica, invatamantul profesional, inclusiv dual, invatamant universitar prin: constructia, modernizarea, extinderea, echiparea, dotarea si accesibilizarea acesteia, achizitionarea de mijloace de transport scolar electrice (echipate pentru transportul elevilor cu dizabilitati locomotorii), inclusiv statii de incarcare electrica la nivel de unitate scolara, digitalizarea unitatilor (platforme digitale de comunicare si schimb de documente, baze de date, biblioteci virtuale, dotari cu infrastructura de proiectare si mapare video, tablete, echipamente IT, software educationale asociate invatamantului on-line, etc.), infrastructura sportiva asociata unitatilor de invatamant, etc.

2.Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, pot fi avute in vedere, dupa caz si urmatoarele actiuni:

-masuri de consolidare structurala in functie de nivelul de expunere si vulnerabilitate la riscurile identificate, in limita unui procent din bugetul proiectului;

-masuri de asigurare a accesului copiilor, elevilor cu dizabilitati si nevoi speciale la infrastructura educationala incluziva subiect al interventiilor;

-masuri de tip FSE+ care adreseaza desegregarea si incluziunea sociala in limita procentului prevazut de RDC;

-cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectelor: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea documentatiilor tehnico-financiare aferente, etc., in limita unui procent sau intr-un quantum fix.

Proiectele trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale. Toate investitiile vor fi formulate urmarind rezultatele maparii nevoilor de investitii si de servicii educationale care tin cont de inegalitatile teritoriale, segregarea spatiala si educationala si schimbarile demografice. Toate investitiile vor urmari principiile de desegregare si non-discriminare, concentrandu-se pe promovarea accesului la servicii educationale incluzive.

Principiile de prioritizare ale investitiilor vor urmari asigurarea accesului copiilor/elevilor marginalizati/dezavantajati la infrastructura educationala de calitate, incluziva si nesegregata, utilizand drept criterii: apartenenta unitatilor de localitatile marginalizate/defavorizate[2] (capital uman), nivelul indicelui de risc socio-educational (IRSE), complexitatea proiectelor (investitii multiple de genul: modernizare, dotare, digitalizare, transport elevi, etc.), existenta unui bazin de recrutare extins, teritoriile cu cerere ridicata pentru invatamantul timpuriu, etc. Unitatile de invatamant profesional si tehnic trebuie sa demonstreze prin planurile de scolarizare ca raspund nevoilor pietei muncii locale/regionale, identificate in documentele de planificare specifice. Realizarea investitiilor va fi conditionata de realizarea unei autoevaluari privind segregarea scolara la nivelul unitatii de invatamant, insotita, dupa caz, de masurile de adresare propuse a fi finantate de proiect. Autoevaluarea va fi analizata de AM in procesul de evaluare si selectie.

Operatiunile care vizeaza construirea infrastructurii educationale vor adresa in special invatamantul timpuriu, unde se inregistreaza nevoi majore, urmarindu-se o crestere a participarii femeilor la viata profesionala, concilierea dintre viata profesionala si cea personala, precum si combaterea feminizarii saraciei. Pentru celelalte nivele educationale va trebui demonstrata o tendinta demografica pozitiva a populatiei scolare din bazinul de cuprindere. Totodata, operatiunile care adreseaza extinderea infrastructurii scolare vor fi conditionate de demonstrarea fenomenului de supraaglomerarii scolare. Totodata, cladirile nou construite vor avea un consum energetic apropiat de zero (nZEB), conform legislatiei in vigoare.

Transportul elevilor vizeaza elevii domiciliati in localitatile rurale din zonele limitrofe comunelor/oraselor/municipiilor, precum si din zonele rurale izolate, periferice.

Referitor la dotari, in afara acelor care se adreseaza direct procesului educational (ateliere, laboratoare, sali de clasa) sunt vizate si dotarile aferente serviciilor educationale, psihoterapeutice, medicale si sociale necesare elevilor cu cerinte educationale speciale inrolati in unitatile educationale incluzive.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

Interventiile care vizeaza dotarea unitatilor de invatamant vor fi sprijinite in program doar in cadrul proiectelor integrate, in timp ce prin PNRR vor putea fi adresate individual. Desi, atat programul cat si PNNR-ul finanteaza constructia de crese, necesarul de investitii regional depaseste cu mult finantarea agregata a acestora. Totodata, o serie de interventii vor fi realizate doar prin program (invatamant prescolar), in timp ce PNRR-ul va finanta altele (crearea de campusuri profesionale integrate pentru educatie si formare profesionala si consortii de invatamant dual, crearea de ateliere inteligente pentru

invatamantul secundar, campusuri si cantine universitare). Interventiile prevazute in PNRR prin schema de granturi din Programul national pentru reducerea abandonului scolar: digitalizarea procesului educational, dotari, activitati MATE (identificare, preventie, interventie) vor fi completate cu cele din program dedicate strict modernizarii infrastructurii scolare.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Prin POEO se vor realiza actiuni de prevenire si adresare a parasirii timpurii a scolii, de crestere a accesului si participarii grupurilor dezavantajate la educatie: participarea la programe tip scoala dupa scoala si a doua sansa, dezvoltarea de pachete personalizate de masuri, imbunatatirea accesului la educatie a copiilor cu dizabilitati/cerinte educationale speciale. Totodata, prin POIDS - dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii se au in vedere construirea, modernizarea infrastructurii scolare in comunitatile urbane defavorizate, dezvoltarea serviciilor tip before/after school ca suport educational pentru copiii in risc de abandon scolar. De asemenea, pentru copiii aflati in risc de saracie sau excluziune sociala se vor da vouchere pentru activitati de weekend si asigura accesul la tabere, activitati sportive si culturale. Prin PNS PAC post 2020, LEADER va fi sprijinit accesului copiilor saraci la tabere de creatie si sport, precum si sprijin pentru copii ai caror parinti sunt plecati in strainatate, pe baza nevoilor identificate in teritoriul acoperit de GAL-uri.

Prin POCIDIF, in invatamantul superior se va digitaliza portofoliului educational, crea campusurile de realitate virtuala, iar pentru cel preuniversitar accesul la internet si continut educational interactiv.

Interventiile prevazute sunt sinergice cu cele din Programul Europa Digitala, de transformare digitala a unitatilor de educatie prin sustinerea de actiuni inovative.

[1] Strategii teritoriale, in curs de elaborare, inventariate, la data de 30.04.22

[2] Referinta: Atlasul zonelor urbane, rurale marginalizate

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Copii, prescolari, elevi, studenti, profesori, parinti, comunitatea locala care utilizeaza infrastructura de invatamant.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura educationala mainstream incluziva creata, reabilitata, modernizata, consolidata, digitalizata, inclusiv mijloace transport elevi sa fie accesibila copiilor, elevilor, profesorilor, parintilor, comunitatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati:rampe de acces, toalete adaptate, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind distributia pe sexe, persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si din grupul tinta.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala, zona metropolitana sau zona rurala.

Municipiile resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care, au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii detaliat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

In Programul Transnational Dunarea 2021-2027 sunt prevazute la prioritatea „Regiunea Dunarii, mai sociala”, interventii de cooperare transnationale, care vizeaza completarea modelelor educationale existente cu exemple de buna practica si modele inovative, adresate elevilor care apartin/provin categoriile dezavantajate. Aceste actiuni, sunt complementare interventiilor din program adresate cresterii accesului la o educatie incluziva. Totodata, pot avea loc sinergii cu actiunile prevazute in prioritatea "Dezvoltare sociala transfrontaliera" din Programele Operationale Interreg NEXT Romania-Ucraina si Romania- Moldova 2021-2027. Posibilele actiuni comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Investitiile in infrastructura educationala nu vor genera venituri. Mentionam ca nu se exclude posibilitatea perceperii unor mici taxe pentru accesul altor grupuri din comunitatea locala la infrastructura sprijinita, din moment ce, veniturile care vor fi obtinute vor ajuta la acoperirea in mica parte a costurilor operationale/mentenanta, permitand o utilizare mai larga de catre comunitatea locala a infrastructurilor.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitatea de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO66	Capacitatea salilor de clasa din structurile noi sau modernizate de ingrijire a copiilor	persoane	0.00	6,283.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO67	Capacitatea salilor de clasa din structurile educationale noi sau modernizate	persoane	0.00	27,291.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitatea de masura	Valoare de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RRC70	Numar anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de ingrijire a copiilor	utilizatori/an	2,373.00	2020	6,283.00	Proiecte implementate	
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	RRC71	Numar anual de utilizatori ai structurilor educationale noi sau modernizate	utilizatori/an	27,291.00	2020	27,291.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fund	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	121. Infrastructuri pentru educatia si ingrijirea timpurie	35,132,100.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	122. Infrastructuri pentru invatamantul primar si secundar	52,290,600.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	123. Infrastructuri pentru invatamantul tertiar	12,186,200.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	124. Infrastructuri pentru educatie si formare profesionala si pentru educatia adultilor	19,019,000.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	170. Imbunatatirea capacitatii autoritatilor responsabile de programe si a organismelor implicate în executia fondurilor	6,243,400.00
P6	RSO4.2	Total			124,871,300.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	01. Grant	124,871,300.00
P6	RSO4.2	Total			124,871,300.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Municipii, orase si suburbii	43,512,200.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	26. Alte abordari - Municipii, orase si suburbii	23,714,100.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	28. Alte abordari - Zone rurale	44,817,500.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	33. Alte abordari - Nicio orientare teritoriala	12,827,500.00
P6	RSO4.2	Total			124,871,300.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	01. Vizarea aspectelor legate de gen	15,088,500.00
P6	RSO4.2	ERDF	Mai putin dezvoltata	02. Integrarea perspectivei de gen	109,782,800.00
P6	RSO4.2	Total			124,871,300.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P7. Nord-Est – O regiune mai atractiva

2.1.1.1. Specific objective: RSO5.1. Promovarea dezvoltarii integrate si incluzive în domeniul social, economic si al mediului, precum si a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil si a securitatii in zonele urbane (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Cadrul strategic definit de PDR NE sustine dezvoltarea urbana durabila si integrata. Astfel, toate localitatile urbane, indiferent de tipologie se confrunta cu probleme multiple care le afecteaza atractivitatea, afectand negativ atat calitatea vietii – cu efecte implicite asupra emigratiei si retentiei populatiei -, cat si mediul economic local, prin nivelul redus al investitorilor si investitiilor realizate. Cu toate acestea, o serie de localitati urbane detin un potential turistic, cultural, creativ important, care poate fi adresat in mod integrat, multisectorial, teritorial impreuna cu interventii de regenerare fizica, interventii de mediu, sociale, conducand in final la redresare si diversificare economica, la creare de locuri de munca pentru tineri, la schimbarea imaginii oraselor, la cresterea de atractivitate asteptata pentru a locui, trai si investi.

Astfel, strategiile teritoriale[1], portofoliul de proiecte aferent PDR NE prevad alaturi de interventiile de digitalizare, de renovare energetica, de infrastructura verde, de mobilitate urbana, de educatie (descrise la obiectivele specifice anterioare) si actiuni pentru amenajarea de parcuri, pietete, scuaruri, spatii pietonale, amenajarea perimetrelor lacurilor cu piste de alegare si ciclism, locuri de joaca, mini terenuri de sport, reconversia/amenajarea cinematografelor, reconversia si amenajarea de albi in zone publice de agrement si culoare verzi, cresterea sigurantei si securitatii, restaurarea/renovarea monumentelor istorice, arheologice, cladirilor de patrimoniu, caselor memoriale, a oraselor vechi, dotarea muzeelor, centrelor istorice, dezvoltarea infrastructurii turistice balneare, construirea de centre culturale multifunctionale, parcuri tematice de arta sau stiintifice, parcuri de agrement, care, realizate intr-o maniera integrata in acest obiectiv specific ar putea conduce la schimbarea asteptata.

Adresand intr-o maniera comprehensiva, integrata, multisectoriala, parteneriala operatiunile prevazute in strategiile teritoriale, s-ar putea obtine un efect sinergic si implicit o dezvoltarea urbana durabila.

Vor fi sprijinite operatiuni integrate care implementeaza actiuni de dezvoltare urbana, incluzand investitii de regenerare urbana si de dezvoltare a turismului sustenabil si culturii:

1.(re)amenajarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea de spatii publice, din centre (istorice), cartiere: pietonizare, zone pietonale, spatii de joaca, parcuri, scuaruri, gradini publice, alte zone cu spatii verzi, pergole, alei (inclusiv mobilier urban), monumente de for public, strazi inteligente, sisteme de supraveghere video inteligente cu senzori IoT (inclusiv dotare centre de monitorizare video), iluminat inteligent, infrastructura specifica activitatilor de recreere pe lacuri, rauri, plaje, faleze si zona perimetrata (inclusiv piste de alergare si ciclism), digitalizare obiectivelor, **si**

2.restaurarea/consolidarea/protectia/conservarea/dotarea/digitalizarea patrimoniului cultural, adaptarea pentru gazduirea de evenimente si activitati cultural-creative, construirea/extinderea/modernizarea/reabilitarea/dotarea cladirilor cu functii culturale, centrelor culturale, muzeelor, teatrelor, bibliotecilor,

parcurilor educativ-stiintifice, constructia/reabilitarea/modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare cu servicii integrate, retelelor de captare si transport a izvoarelor minerale, salinelor cu potential terapeutic, parcurilor de aventuri, aquaparcurilor, sustinerea intreprinzatorilor din industriile creative (mestesuguri, artizanat, arte vizuale, etc., inclusiv actiuni de promovare), dezvoltarea infrastructurii de acces pietonala, ciclabila, de transport public in comun nepoluant catre obiective, interconectate cu retelele existente.

3. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, dupa caz, pot fi vizate si actiuni pentru:

-cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a strategiilor si proiectelor: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de strategii teritoriale, documentatii tehnico-financiare, dezvoltarea comunitatilor implicate in realizarea si monitorizarea strategiilor, masuri de acompaniere culturala si sociala pentru intarirea implicarii civice, dezvoltarea organizatiilor de management a destinatiei, institutiilor implicate in politici in turism la nivel local, regional, etc., in limita unui procent sau intr-un quantum fix;

-realizarea planurilor de interpretare si/sau intretinere a obiectivelor de patrimoniu;

-parcari inteligente justificate de disparitia zonelor de parcare existente urmare a reconfigurarii spatiilor deschise, subiect al proiectelor de revitalizare/regenerare urbana[2]), in limita unui procent sau quantum fix;

Abordarea integrata a interventiilor va fi evaluata in raport cu nevoile locale identificate in strategia teritoriala, respectiv setul de actiuni propuse pentru dimensiunile fizica, economica, sociala si de mediu.

Programul va sprijini interventiile realizate care implementeaza, combina cu succes principiile durabilitatii, esteticii si incluziunii ale initiativei „New European Bauhaus”.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

Programul va finanta interventiile integrate, in care turismul sustenabil si cultura pot contribui la dezvoltare economica durabila si sociala locala. In PNRR, vor fi finantate promovarea rutelor turistice/culturale prin digitalizare, semnalistica si aplicatii telefon (in RNE figureaza obiective turistice din zonele urbane: Cetatua Dacica Moinesti, din Moinesti – Ruta cetatilor; manastirea “Sf. Trei Ierarhi” Iasi – Ruta manastirilor; Produse gastronomice traditionale din Romania – Campulung Moldovenesc – Traseul Gastronomiei Traditionale Romanesti; Gastronomie locala nemteana – Neamt; Crearea rutei gastronomiei traditionala Botosaneana si promovarea acesteia – Botosani), cat si restaurare/revitalizare de obiective/situri (in RNE, manastirea “Sf. Trei Ierarhi” Iasi – Ruta manastirilor. Pentru dezvoltarea infrastructurii velo nationale, in cadrul studiilor specifice pentru traseele cicloturistice vor fi identificate si selectate pentru finantare traseele care pun in valoare in mod durabil elementele de patrimoniu si peisaj natural si cultural.

In program vor fi excluse de la finantare obiectivele/siturile incluse in rutele finantate prin PNRR, pentru activitati de restaurare si/sau digitalizare. In vederea evitarii dublei finantari, atat in POR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind

nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe. Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate si spatializate in coordonate GIS investitiile finantate din PNRR, respectiv din programele operationale, fiind astfel asigurat accesul in timp real la informatie si fiind permisa astfel o evaluare anterioara stabilirii contractului de finantare.

Prin POCIDF vor fi finantate interventii pentru digitalizarea culturii si crearea unei platforme privind localizarea si starea obiectivelor de patrimoniu cultural, in timp ce aspectele care vizeaza incluziunea sociala, combaterea marginalizarii, comunitatile marginalizate vor fi adresate prin POIDS, componenta de dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii.

Interventiile sunt complementare cu cele din Programul Europa Creativa, sectoarele culturale si creative putand atinge potentialul economic - generand crestere durabila si locuri de munca -, prin accesarea de noi oportunitati, piete si audiente internationale. Totodata, actiunile prevazute in programul LIFE pun accentul pe formele durabile de turism, prin includerea aspectelor de economie circulara, eficienta energetica si neutralitate climatica.

[1] Strategii 2021-2027, in curs de elaborare, inventariate, la data de 30.04.22

[2] Fara a mari capacitatea de parcare existenta si fara a afecta spatiile verzi existente

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Populatia din UAT urban, zona urbana functionala, zona metropolitana, turisti, antreprenori din industrii cultural-creative, comunitati locale, parteneriate locale si regionale, organizatii de management a destinatiei, institutii de cult.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura de dezvoltare urbana creata, reabilitata, modernizata, resturata, consolidata, conservata, digitalizata sa fie accesibila intregii populatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati cum ar fi: rampe de acces, toalete adaptate, alei pietonale de latime corespunzatoare si finisaj antiderapant, masuri pentru persoane cu deficiente de vedere si auz, mobilierul urban si locurile de odihna sa fie usor de detectat de catre persoanele cu capacitati diminuate de vedere,etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si dupa caz, din grupul tinta (sondaj de opinie, etc.).

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Zona de interventie teritoriala este reprezentata de UAT urban, zona urbana functionala sau zona metropolitana.

Mecanismul de guvernanta DUI are doua nivele: rolul decizional il are consiliul local UAT/consilii locale ale ZUF/ZM cu responsabilitati in asigurarea mecanismului de guvernanta, legiferarea/aprobarea procedurilor si documentelor strategice elaborate, iar rolul executiv aparatului tehnic al UAT/ZUF/ZM cu responsabilitati in elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea strategiei, derularea procesului partenerial, elaborarea procedurii de priorizare a proiectelor, prioritizarea proiectelor si monitorizarea implementarii acestora.

De la inceputul procesului si pana la finalizarea proiectelor, AM va asigura transparenta, tratamentul egal pentru aplicantii interesati prin implementarea de masuri de crestere a capacitatii administrative si help-desk, pentru realizarea si implementarea de strategii teritoriale si proiecte care urmeaza o abordarea integrata (vezi P8, operatiuni sprijin DUI).

UAT municipii resedinta de judet vor utiliza DUI pentru toate operatiunile dezvoltate pe OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), d(ii) si e(i), avand o alocare predefinita. AM va analiza strategia realizata, in conformitate cu prevederile RDC, fiind emis un aviz de conformitate. Ulterior, vor fi selectate proiectele care in mod integrat abordeaza nevoile si prioritatile locale.

In cazul celorlalte municipii si orase, acestea vor putea utiliza DUI, in baza unui proces de selectie de strategii pe principiul primul venit-primul servit, cu prag de calitate, care precede selectia proiectelor, pana la concurenta anvelopei financiare totale predefinite pentru acestea. Criteriile de evaluare a strategiilor dezvoltate de AM vizeaza: conformitatea cu prevederile RDC, abordarea integrata, etc. UAT-urile selectate vor avea o anvelopa financiara totala dedicata pentru operatiunile dezvoltate pe OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), d(ii) si e (i). Ulterior selectiei strategiilor, vor fi selectate proiectele care in mod integrat abordeaza nevoile si prioritatile locale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Investitiile contribuie la implementarea SUERD, aria cultura si turism (promovarea turismului durabil, capitalizarea proiectelor de turism, promovarea industriilor creative, investitii in produse si servicii turistice de calitate, durabile) si aria capacitate si cooperare institutionala (intarirea implicarii actorilor locali si societatii civile, cresterea capacitatilor oraselor de a facilita dezvoltare locala si regionala), prin interventii de genul: realizarea de schimburi de bune practici, informatii care promoveaza colaborarea dintre actori din regiune si factori interesati din zona transfrontaliera din Ucraina si Republica

Moldova, din UE interesate de dezvoltarea de solutii de crestere a rolului actorilor economici, sociali, societatea civila in procesele strategice decizionale locale, metodologii de planificare, modele de management a destinatiilor, promovarea turismului durabil, promovarea si interpretarea obiectivelor de patrimoniu cultural prin realizarea de documente strategice suport, solutii de digitalizare. Totodata, se pot realiza sinergii cu actiunile prevazute in Programele Operationale Interreg NEXT Romania-Ucraina, Romania- Moldova si Ungaria-Slovacia-Romania-Ucraina pentru prioritatile "Dezvoltare sociala transfrontaliera" si "O regiune de frontiera sanatoasa si atractiva".

In Programul Transnational Dunarea sunt prevazute interventii de cooperare transnationale, dedicate zonelor care se confrunta cu rate ridicate a riscului de saracie - complementare interventiilor din program: dezvoltarea de modele inovative de constructie institutionala a comunitatilor locale, prin implicarea in procesele de planificare si management de dezvoltare turistica, cresterea accesibilitatii la infrastructura turistica, produsele si serviciile asociate pentru grupurile vulnerabile, valorizarea patrimoniului cultural si natural prin elaborarea de initiative tematice, sprijinirea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate prin crearea de noi forme si oportunitati de ocupare, promovarea turismului durabil si lent prin dezvoltarea de metodologii, modele, etc. Posibilele actiuni comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Investitiile de revitalizare si regenerare urbana nu vor genera venituri. Turismul cultural poate presupune obtinerea de venituri din vanzarea de bilete, insa acestea sunt mai mici decat cheltuielile operationale/mentenanta. Pentru izvoarele minerale, infrastructura de recreere pe lacuri/rauri, zona perimetrata, fie nu se obtin venituri (acces liber), fie se obtin din vanzarea de bilete, insa sunt mai mici ca cheltuielile operationale/mentenanta. Pentru structurile balneare, veniturile sunt din bilete de tratament date de Casa Pensii si acopera cheltuielile de functionare/mentenanta. Pentru industriile cultural-creative, sprijinul este redus si sustine micii intreprinzatori care activeaza in mestesuguri, artizanat, urmarind o crestere a ratei de supravietuire a acestora si salvarea/pastrarea traditiilor.

Investitiile in infrastructura de agrement abordeaza integrat problemele existente la nivel local, urmarind revitalizarea economica-sociala a zonei; va fi realizata de catre aplicanti si verificata de AM o analiza a viabilitatii financiare a investitiei.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitatea de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO01	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	intreprinderi	75.00	151.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO02	Intreprinderi care beneficiaza de sprijin prin granturi	intreprinderi	75.00	151.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO74	Populatia vizata de proiecte derulate in cadrul strategiilor de dezvoltare teritoriala integrata	persoane	0.00	1,191,270.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO75	Strategii de dezvoltare teritoriala integrata care beneficiaza de sprijin	contributii la strategii	0.00	12.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO77	Numarul siturilor culturale si turistice care beneficiaza de sprijin	situri culturale si turistice	0.00	17.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCO114	Spatii deschise create sau reabilitate în zonele urbane	metri patrati	0.00	1,290,000.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitatea de masura	Valoarea de referinta	Anul de referinta	Tinta (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR19	Intreprinderi cu cifra de afaceri crescuta	intreprinderi	0.00	2020	151.00	Proiecte implementate	
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	RCR77	Numar de vizitatori ai siturilor culturale si turistice care beneficiaza de sprijin	vizitatori/an	444,135.00	2019	617,786.00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	021. Dezvoltarea comerciala si internationalizarea IMMurilor, inclusiv investitii productive	7,600,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	165. Protejarea, dezvoltarea si promovarea activelor turistice publice si a serviciilor turistice	17,927,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	166. Protejarea, dezvoltarea si promovarea patrimoniului cultural si a serviciilor culturale	33,164,900.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	168. Regenerarea fizica si securitatea spatiilor publice	38,543,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	169. Initiative privind dezvoltarea teritoriala, inclusiv pregatirea strategiilor teritoriale	1,020,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	170. Imbunatatirea capacitatii autoritatilor responsabile de programe si a organismelor implicate în executia fondurilor	4,097,600.00
P7	RSO5.1	Total			102,352,500.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	01. Grant	102,352,500.00
P7	RSO5.1	Total			102,352,500.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Municipii, orase si suburbii	102,352,500.00
P7	RSO5.1	Total			102,352,500.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitatea de gen	102,352,500.00
P7	RSO5.1	Total			102,352,500.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.2. Technical assistance priorities

2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: P8. Asistentă tehnică

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

In raport cu elementele prezentate în strategia programului, AM propune nouă abordare: consultări și sesiuni de pregătire extinse pe construcția și aplicarea ghidurilor solicitantului, cerințe similare în toate ghidurile, programarea eficientă a calendarului de apeluri, simplificarea procesului de ESC într-o singură etapă, folosirea bugetului simplificat, folosirea opțiunii de costuri simplificate și instrumentelor financiare, dezvoltarea mySMIS integrând, adoptând și extinzând funcționalități, etc.

Prin P8 se va asigura creșterea capacității administrative a personalului AM pentru managementul și controlul eficient al programului, a partenerilor locali și regionali implicați în monitorizarea și evaluarea programului, a potențialilor beneficiari și beneficiari pe teme și principii orizontale.

Pe parcursul anului 2022, prin intermediul unui proiect finanțat de DG REGIO, AM împreună cu OECD, va elabora o foaie de parcurs regională în vederea creșterii capacității administrative pentru actorii regionali implicați în sistemul de management și control aferent POR NE. Aceasta va cuprinde măsuri și acțiuni strategice în următoarele domenii: managementul resurselor umane și organizației, planificare strategică, coordonare și implementare program, beneficiari și alți actori regionali, pentru creșterea și dezvoltarea capacităților instituționale, pe baza lecțiilor învățate din perioadele anterioare de programare și în vederea abordării provocărilor identificate, pentru maximizarea impactului finanțării și atingerii obiectivelor și indicatorilor asumați în cadrul POR NE. Foaia de parcurs va fi un instrument care va identifica provocările AM și va defini un set de politici de răspuns pentru abordarea acestora.

Intervențiile vor contribui la managementul și implementarea eficientă a programului, prin formarea și perfecționarea pregătirii personalului din AM și asigurarea stabilității acestuia, prin creșterea capacității administrative a actorilor locali și regionali implicați în monitorizarea și evaluarea programului, și nu în ultimul rând prin sprijinirea potențialilor beneficiari/beneficiarilor în a înțelege și respecta cerințele programului.

Aceste intervenții sunt complementare celor prevăzute la OS a(i), a(ii), a(iii), orientate către dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială, a susținerii specializării inteligente, inovării și modernizării tehnologice a IMM-urilor, cât și cu cele prevăzute la OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), c(ii), d(ii) și e(i) orientate către creșterea capacității administrative a AM și beneficiarilor în domeniile de interes acoperite de obiectivul specific.

Operațiuni dedicate construcției și dezvoltării capacității administrative a AM, potențialilor beneficiari și beneficiari:

-sprijinirea AM pentru implementarea etapelor POR: identificare și pregătire proiecte, help-desk, selecție, evaluare, verificare și monitorizare, control, audit, etc, prin finanțarea costurilor de personal, costurilor administrative, de deplasare personal;

-asigurarea serviciilor necesare implementarii POR: evaluare program, evaluare tehnica si financiara a proiectelor, elaborare studii si analize specifice, servicii de consultanta si expertiza, servicii de instruire personal propriu, beneficiari, servicii de arhivare a documentelor, sisteme informatice si programe software, mentenanta autoturisme si echipamente, asigurare baza materiala necesara (echipmente, mobilier, materiale consumabile, obiecte de inventar, alte active corporale, achizitionarea si dezvoltarea programelor informatice, etc.);

-sprijin (costuri de personal, administrative, asistenta tehnica de specialitate, instruirea personalului etc.) pentru procesele de programare, monitorizare si evaluare;

-instruirea personalului AM, a potentialilor beneficiari si beneficiari pe teme orizontale;

-asistenta tehnica de specialitate, instruirea pentru personalul AM implicat in activitatile de elaborare a documentatiilor necesare apelurilor de proiecte aferente POR (pachet ghidul solicitantului, proiectare scheme ajutor de stat, etc.), evaluare, selectie, contractare, monitorizare, verificare, audit, control;

-sprijinirea activitatilor de informare si comunicare specifice POR: acordare asistenta tip helpdesk, dezvoltarea si gestionarea instrumentelor de comunicare, inclusiv pagina web dedicata programului, conectata cu platforma unica nationala FESI, realizarea si distribuirea materialelor informative si promovare, organizarea de evenimente de informare si promovare, implementarea de campanii de promovare, etc;

-sprijin acordat de AM pentru UAT-urile care implementeaza instrumentul DUI prin actiuni help-desk, elaborarea de instrumente de sprijin, furnizarea de asistenta pentru intocmirea procedurilor de lucru si orientari privind prioritizarea operatiunilor din cadrul strategiilor, realizarea de analize tematice, verificari de conformitate, etc.;

-sprijin pentru elaborarea strategiei de asistenta tehnica, strategiei de comunicare (inclusiv studii specifice), manualului de identitate vizuala, elaborarea metodologie de monitorizare RIS3 si achizitionarea unui instrument informatic adecvat gestionarii datelor privind RIS3;

-suport pentru dezvoltarea unei structuri one stop shop regional dedicata sprijinirii promotorilor de proiecte CDI;

-sprijin pentru monitorizarea si evaluarea POR, PDR si RIS3, prin elaborarea de studii, analize, metodologii, planuri de actiune, pregatirea portofoliilor de proiecte aferente;

-realizarea de studii, analize, rapoarte, materiale suport necesare fundamentarii activitatilor de amendare program si a etapei „mid-term review”;

-pregatirea perioadei de programare post 2027 prin derularea de activitati aferente realizarii POR, PDR, RIS3, inclusiv dezvoltarea de planuri, strategii, studii, analize si portofolii de proiecte suport.

Operatiuni dedicate constructiei si dezvoltarii capacitatii administrative a partenerilor locali si regionali implicati in implementarea, monitorizarea si evaluarea POR:

-derularea de schimburi de experienta, de formare si informare pentru membrii CDR in regiuni din alte state membre, la institutii si organisme ale UE;

-sprijin organizatoric si logistic, dezvoltarea capacitatii administrative a CM, CCE, CRP, grupurilor de lucru subsecvente implicate in programarea, monitorizarea si evaluarea POR;

-dezvoltarea capacitatii administrative a Consorțiului Regional de Inovare, Comisiei Consultative Academice pentru actualizarea, monitorizarea si evaluarea rezultatelor RIS3 NE.

-implementarea unui Pact de Integritate pentru un proiect care va fi sprijinit prin program, selectat ulterior de catre AM.

Prin prioritatea de asistenta tehnica vor fi sprijinite formarea, perfectionarea personalului AM si beneficiarilor pe teme orizontale (ajutor de stat, utilizarea optiunii de costuri simplificate, instrumente financiare, achizitii publice, evitarea conflictului de interese, prevenire neregului, fraudă si coruptie, etc.), in timp ce, pe celelalte obiective specifice, pe teme, subiecte in domeniile de interes acoperite de obiectivul specific (digitalizare, eficienta energetica, infrastructura verde, mobilitate urbana, etc.) fiind astfel evitata dubla finantare pentru activitatile de formare.

Activitatile de instruire specifice vor fi realizate conform planului de instruire al AM, iar activitatile de comunicare si informare conform planului de comunicare al AM.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „Do No Significant Harm (DNSH)”, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020, intrucat, nu se asteapta ca ele, prin natura lor sa aiba un impact negativ semnificativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Personalul AM, structurile parteneriale (CM, CCE, CRP, RIS3, CDR, grupuri de lucru subsecvente, etc.), potentiali beneficiari, beneficiari, alti actori interesati.

2.2.1.2. Indicators

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators

Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitatea de masura	Jalon (2024)	Tinta (2029)
ERDF	Mai putin dezvoltata	7S2	Personal finantat din FEDR	Nr. persoane	150.00	150.00

ERDF	Mai putin dezvoltata	7S3	Evenimente finantate din FEDR	Nr. evenimente	19.00	97.00
ERDF	Mai putin dezvoltata	7S4	Participanti la instruire finantat din FEDR	Nr. persoane	1,650.00	4,100.00

2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Prioritatea	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P8	ERDF	Mai putin dezvoltata	179. Informare si comunicare	2,976,823.00
P8	ERDF	Mai putin dezvoltata	180. Pregatire, implementare, monitorizare si control	58,233,279.00
P8	ERDF	Mai putin dezvoltata	181. Evaluare si studii, colectare de date	1,262,061.00
P8	ERDF	Mai putin dezvoltata	182. Consolidarea capacitatilor autoritatilor statelor membre, ale beneficiarilor si ale partenerilor relevanti	631,030.00
P8	Total			63,103,193.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Prioritatea	Fond	Categoria de regiune	Cod	Suma (EUR)
P8	ERDF	Mai putin dezvoltata	03. Neutralitatea de gen	63,103,193.00
P8	Total			63,103,193.00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

3. Financing plan

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14 and 26 CPR

3.1. Transfers and contributions (1)

Reference: Articles 14, 26 and 27 CPR

Programme amendment related to	<input type="checkbox"/> contribution to InvestEU
	<input type="checkbox"/> transfer to instruments under direct or indirect management
	<input type="checkbox"/> transfer between ERDF, ESF+, Cohesion Fund or to another Fund or Funds

(1) Applicable only to programme amendments in accordance with Articles 14 and 26 except complementary transfers to the JTF in accordance with Article 27 CPR. Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year)

Contribution from		Contribution to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	InvestEU window	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

* For each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary)

Fund	Category of region	Sustainable Infrastructure (a)	Innovation and Digitisation (b)	SME (c)	Social Investment and Skills (d)	Total (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Total						

* Cumulative amounts for all contributions done through programme amendments during the programming period. With each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation

--

Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)

Transfers from		Transfers to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)

Fund	Category of region	Total
Total		

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Transfers to instruments under direct or indirect management - Justification

--

Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)

Transfers from		Transfers to		Breakdown by year							
Fund	Category of region	Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

* Transfer to other programmes. Transfers between ERDF and ESF+ can only be done within the same category of region.

Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary)

	ERDF			ESF+			CF	EMFAF	AMIF	ISF	BMVI	Total
	More developed	Transition	Less developed	More developed	Transition	Less developed						
Total												

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during the programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and category of region.

Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification

--

3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)

3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review

Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)

Transfers from	Transfers to	Breakdown by year			
Category of region*	Category of region*	2025	2026	2027	Total

* Applicable to ERDF and ESF+ only

Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)

Transfers from	Transfers to	Breakdown by year			
Category of region*	Category of region*	2025	2026	2027	Total

* Applicable to ERDF and ESF+ only

3.4. Transfers back (1)

Table 20A: Transfers back (breakdown by year)

Transfers from	Transfers to		Breakdown by year							
InvestEU or other Union instrument	Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

(1) Applicable only to programme amendments for resources transferred back from other Union instruments, including elements of AMIF, ISF and BMVI, under direct or indirect management, or from InvestEU.

Table 20B: Transfers back* (summary)

From	To						
InvestEU / Instrument	ERDF			ESF+			Cohesion Fund
	More developed	Transition	Developed	More developed	Transition	Developed	

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

3.5. Financial appropriations by year

Reference: point (g)(i) of Article 22(3) CPR and Article 3, 4 and 7 JTF Regulation

Table 10: Financial appropriations by year

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Total
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
ERDF*	Less developed	0.00	191,674,449.00	203,259,941.00	267,788,061.00	280,279,112.00	125,108,781.00	125,108,781.00	131,933,884.00	131,933,884.00	1,457,086,893.00
Total ERDF		0.00	191,674,449.00	203,259,941.00	267,788,061.00	280,279,112.00	125,108,781.00	125,108,781.00	131,933,884.00	131,933,884.00	1,457,086,893.00
Total		0.00	191,674,449.00	203,259,941.00	267,788,061.00	280,279,112.00	125,108,781.00	125,108,781.00	131,933,884.00	131,933,884.00	1,457,086,893.00

* Amounts after the complementary transfer to the JTF.

3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Reference: point (g)(ii) of Article 22(3), Article 22(6) and Article 36 CPR

For programmes under the Investment for jobs and growth goal where technical assistance in accordance with Article 36(4) CPR was chosen in the Partnership Agreement

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing

Policy / JTF specific objective number or technical assistance	Priority	Basis for calculation Union support	Fund	Category of region*	Union contribution (a)=(g)+(h)	Breakdown of Union contribution		National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)	Co-financing rate (f)=(a)/(e)
						Less flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		Public (c)	Private (d)		
1	P1	Total	ERDF	Less developed	357,064,900.00	294,075,580.00	62,989,320.00	63,011,453.00	63,011,453.00	0.00	420,076,353.00	84.9999999881%
1	P2	Total	ERDF	Less developed	85,943,800.00	70,782,574.00	15,161,226.00	15,166,553.00	15,166,553.00	0.00	101,110,353.00	84.9999999505%
2	P3	Total	ERDF	Less developed	333,187,600.00	274,410,441.00	58,777,159.00	58,797,812.00	58,797,812.00	0.00	391,985,412.00	84.9999999490%
2	P4	Total	ERDF	Less developed	235,719,600.00	194,136,634.00	41,582,966.00	41,597,577.00	41,597,577.00	0.00	277,317,177.00	84.9999998377%
3	P5	Total	ERDF	Less developed	154,844,000.00	127,528,186.00	27,315,814.00	27,325,412.00	27,325,412.00	0.00	182,169,412.00	84.999999802%
4	P6	Total	ERDF	Less developed	124,871,300.00	102,842,928.00	22,028,372.00	67,238,391.00	67,238,391.00	0.00	192,109,691.00	65.0000004425%
5	P7	Total	ERDF	Less developed	102,352,500.00	84,296,638.00	18,055,862.00	18,062,206.00	18,062,206.00	0.00	120,414,706.00	84.9999999170%
TA36(4)	P8	Total	ERDF	Less developed	63,103,193.00	51,971,247.00	11,131,946.00	11,135,891.00	11,135,891.00	0.00	74,239,084.00	84.9999617452%
Total			ERDF	Less developed	1,457,086,893.00	1,200,044,228.00	257,042,665.00	302,335,295.00	302,335,295.00	0.00	1,759,422,188.00	82.8162167635%
Grand total					1,457,086,893.00	1,200,044,228.00	257,042,665.00	302,335,295.00	302,335,295.00	0.00	1,759,422,188.00	82.8162167635%

* For ERDF: less developed transition, more developed, and where applicable, special allocation for outermost and northerly sparsely populated regions. For ESF+, less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost regions. For Cohesion Fund: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 12: Enabling conditions

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
1. Effective monitoring mechanisms of the public procurement market			Yes	Monitoring mechanisms are in place that cover all public contracts and their procurement under the Funds in line with Union procurement legislation. That requirement includes: 1. Arrangements to ensure compilation of effective and reliable data on public procurement procedures above the Union thresholds in accordance with reporting obligations under Articles 83 and 84 of Directive 2014/24/EU and Articles 99 and 100 of Directive 2014/25/EU.	Yes	HG nr. 901/2015 OUG nr. 13/2015 HG 634/2015 OUG nr. 68/2019 http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Funcția de monitorizare este exercitată de ANAP în baza art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015, prin: -prelucrarea periodică a datelor și informațiilor cu privire la toate procedurile de achiziții din SEAP -prelucrarea datelor privind deciziile CNSC și ale curților de apel -calcularea indicatorilor de performanță relevanți și măsurabili - pregătirea rapoartelor și declarațiilor, în conformitate cu obligațiile de raportare stabilite în directive și legislația națională. Datele și informațiile monitorizate sunt publicate periodic pe site-ul instituției și vizează: dimensiunea și caracteristicile pieței, intensitatea concurenței, activitatea economică, eficiența achizițiilor publice, posibile situații de comportament necorespunzător.
				2. Arrangements to ensure the data cover at least the following elements: a. Quality and intensity of competition: names of winning	Yes	art.232(1) Legea 98/2016 art. 252 (1) Legea nr 99/2016 HG nr 394/2016, art. 170, 171, 172 HG nr 395/2016 art. 167, 168, 169	Toți indicatorii pot fi obținuți din SEAP. a) Conform Legii nr. 98/2016 (art. 142, 145, 146) și Legii nr. 99/2016 (art. 151, 155, 156), autoritățile contractante (AC) au obligația de a publica un anuț de

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				bidder, number of initial bidders and contractual value; b. Information on final price after completion and on participation of SMEs as direct bidders, where national systems provide such information.		<p>b) Legea nr 98/2016, art. 221 (6),222^1 Legea nr 99/2016, art. 239, 239^1 OUG nr 114/2020 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANT-A-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf Instrucțiunea nr 1/2021 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf</p>	<p>atribuire, incluzând cel puțin elementele solicitate. b) Conform legislației achizițiilor, AC are obligația de a include în anunțul de atribuire valoarea și celelalte modificări ale contractului. Au fost implementate următoarele măsuri: -anunț de modificare a contractului, respectând formularul 20 -modificarea legislației (OUG nr. 114/2020) prin introducerea obligației de a publica toate modificările la contract - dezvoltarea SEAP pentru a permite publicarea modificărilor contractului, inclusiv o notificare în acest sens - instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului (Monitorul Oficial nr. 56/2021) În ceea ce privește participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, tipul de entitate este selectat din SEAP: mediu, mic, mare, aceste informații regăsiindu-se în profilul SEAP, DUAE și declarația cu participanții la procedură.</p>
				3. Arrangements to ensure monitoring and analysis of the data by the competent national authorities in accordance with article 83 (2) of directive 2014/24/EU and article 99 (2) of directive 2014/25/EU.	Yes	N/A	ANAP exercită funcția de monitorizare conform art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015.

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				4. Arrangements to make the results of the analysis available to the public in accordance with article 83 (3) of directive 2014/24/EU and article 99 (3) directive 2014/25/EU.	Yes	http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Rezultatele activității de monitorizare sunt publicate și disponibile pe site-ul ANAP.
				5. Arrangements to ensure that all information pointing to suspected bid-rigging situations is communicated to the competent national bodies in accordance with Article 83(2) of Directive 2014/24/EU and Article 99(2) of Directive 2014/25/EU.	Yes	N/A	<p>Legislația națională conține reglementări specifice care răspund situațiilor de denaturare a concurenței:</p> <p>- Legea nr. 98/2016: art. 167 alin. (1) lit. d), alin. (6) și alin. (7)</p> <p>- Legea nr. 99/2016: art. 180 alin. (1) lit. d), alin. (4) și alin. (5)</p> <p>Consiliul Concurenței, instituție cu atribuții specifice, transmite puncte de vedere la solicitarea AC urmare a unei suspiciuni de denaturare a concurenței.</p>
2. Tools and capacity for effective application of State aid rules			Yes	<p>Managing authorities have the tools and capacity to verify compliance with State aid rules:</p> <p>1. For undertakings in difficulty and undertakings under a recovery requirement.</p>	Yes	http://www.ajutordestat.ro/?pag=206	<p>AM verifică dacă beneficiarul intră sau nu în categoria de întreprindere în dificultate:</p> <p>- este verificată existența declarației pe propria răspundere a beneficiarului,</p> <p>- este aplicată metodologia pentru verificarea încadrării în categoria de întreprindere în dificultate așa cum aceasta este definită de legislația în domeniul ajutorului de stat.</p> <p>Pentru întreprinderile supuse aplicării unei decizii de recuperare Registrul ajutoarelor de stat (RegAS) permite verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarului de a primi ajutor de stat-</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							de minimis. Aplicația RegAS este gestionată de Consiliul Concurenței în colaborare cu Serviciul de telecomunicații speciale.
				2. Through access to expert advice and guidance on State aid matters, provided by State aid experts of local or national bodies.	Yes	N/A	Potrivit para. (2), art. 6 din OUG nr. 77/2014 Consiliul Concurenței furnizează la nivel național asistență de specialitate privind aplicarea legislației ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat/de minimis pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor RO în acest domeniu în calitatea sa de stat membru al UE, inclusive în ceea ce privește elaborarea de acte normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. În același timp AM au acces prin Consiliul Concurenței la platforma wiki.
3. Effective application and implementation of the Charter of Fundamental Rights			Yes	Effective mechanisms are in place to ensure compliance with the Charter of Fundamental Rights of the European Union ('the Charter') which include: 1. Arrangements to ensure compliance of the programmes supported by the Funds and their implementation with the relevant provisions of the Charter.	Yes	Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/	MIPE a elaborat Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene structurale și de investiții. Demersurile pentru a asigura conformitatea programelor sprijinite de fonduri și implementarea cu respectarea dispozițiilor Cartei sunt incluse în Ghid în cadrul capitolului VI Obligations of managing authorities and other institutions involved in managing European funds, capitolul IV Legal status. Obligation to respect the Charter.

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				2. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the Charter and complaints regarding the Charter submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).	Yes	Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/	Modalitatile de raportare către comitetul de monitorizare a cazurilor de nerespectare a prevederilor cartei in implementarea operațiunilor sprijinite de fonduri sunt incluse în Ghid, capitolul VI Obligații ale autorităților de management și alte instituții implicate în gestionarea fondurilor europene (punctul 4. Verificarea conformitatii cu Carta in perioada de monitorizare)
4. Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC			Yes	A national framework to ensure implementation of the UNCRPD is in place that includes: 1. Objectives with measurable goals, data collection and monitoring mechanisms.	Yes	HG 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea ANPDPD https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/251762 Legea 221/2010 pentru ratificarea CDPD http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/Afis/123949 Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311 HG 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027 https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/254203	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) a elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, ce are ca obiectiv general asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi. Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități. Monitorizarea implementării Strategiei va fi realizată de către ANPDPD, pe baza unei metodologii și a unor instrumente de lucru. Obiectivele și țintele măsurabile, sistemul de colectare de date și mecanismul de monitorizare devin pachetul complet pentru asigurarea

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							implementării Strategiei naționale 2022-2027
				2. Arrangements to ensure that accessibility policy, legislation and standards are properly reflected in the preparation and implementation of the programmes.	Yes	<p>Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197</p> <p>Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027 https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/</p>	<p>La nivelul MIPE a fost elaborat Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027. Ghidul sprijină implementarea și aplicarea prevederilor Convenției prin reflectarea politicilor, legislației și standardelor în materie de accesibilitate în pregătirea AP și PO.</p> <p>Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele dispoziții ale CDPD de care se va ține cont în etapele de programare și de implementare, precum și mecanismele de asigurare și verificare a respectării condiției favorizante.</p> <p>Ghidul urmărește promovarea de acțiuni privind accesibilitatea, adaptarea rezonabilă, designul universal, cercetarea în domeniul noilor tehnologii și utilizarea lor de către persoanele cu dizabilități, în vederea facilitării integrării acestora în societate.</p>
				3. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the UNCRPD and complaints regarding the UNCRPD submitted in accordance with the	Yes	Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027	Raportarea către CM a cazurilor de neconformitate a operațiunilor sprijinite din fonduri se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 40(1)(h) din RDC, cel puțin o dată pe an. Pentru îndeplinirea atribuțiilor de raportare, reprezentanții PCPD vor fi membri în CM-urile programelor.

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				arrangements made pursuant to Article 69(7).		https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	PCPD ocupă o poziție cheie în cadrul arhitecturii instituționale ce vizează asigurarea faptului că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate sunt reflectate în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor. Prin colaborarea cu ANPDPD, Consiliul de Monitorizare, rețeaua punctelor de contact, CNCI, Avocatul Poporului etc., reprezentanții PCPD vor putea prezenta în cadrul reuniunilor CM situațiile de neconformitate privind CFO4, înregistrate la nivelul autorităților naționale și/sau înaintate COM, sesizările soluționate, precum și propunerile de remediere înaintate spre examinare. PCPD va urmări implementarea măsurilor adoptate și va comunica, după caz, COM remediarea situațiilor semnalate.
1.1. Good governance of national or regional smart specialisation strategy	ERDF	RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies RSO1.4. Developing skills for smart specialisation,	Yes	Smart specialisation strategy or strategies shall be supported by:	Yes	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/bariere-diseminare-inovare.pdf	Criteriul este îndeplinit pe baza a două documente: Analiza factorilor care blochează difuzarea inovării – Ministerul cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) Bariere în calea digitalizării _ Autoritatea pentru digitalizarea României
				1. Up-to-date analysis of challenges for innovation diffusion and digitalisation.		https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/bariere-digitalizare.pdf	
				2. Existence of competent regional or national institution or body, responsible for the	Yes	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-ccsi-infiintare.pdf	MCID este instituția responsabilă cu managementul Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI). MCID

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
		industrial transition and entrepreneurship		management of the smart specialisation strategy.		https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-ccsi-modificat.pdf	coordoneaza CCSI ca autoritate responsabila cu politicile publice de cercetare din România. CCSI este Comitetul de Coordonare pentru Strategia de Specializare Inteligenta. Comitetul are in compență reprezentanți ai entităților cu responsabilități în domeniu de la nivel central și regional.
				3. Monitoring and evaluation tools to measure performance towards the objectives of the strategy.	Yes	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi-draft.pdf	<p>SNCISI conține o secțiune dedicată monitorizării și evaluării acestui document strategic. O platformă IT va facilita colectarea de date și un compartiment dedicate din cadrul MCID va asigura analiza datelor colectate legate de specializare inteligentă.</p> <p>Sistemul de monitorizare al SNCISI va asigura interconectarea și interoperabilitatea tuturor sistemelor informaționale primare cu Sistemul Registrelor Naționale CDI. Acesta va avea următoarele componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nomenclatorul indicatorilor SNCISI, care asigură colectarea coerentă a datelor privind programele de finanțare CDI - Sistemul de registre naționale CDI - asigură integrarea datelor colectate de diverse sisteme informaționale primare, oferă un tablou de bord, permite interogări ad-hoc pentru toate părțile interesate - Date calitative și cantitative privind dinamica ecosistemelor CDI - includ, dar nu se limitează la: anchete/chestionare, studii privind resursele umane CDI și întreprinderi inovatoare

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				4. Functioning of stakeholder co-operation (“entrepreneurial discovery process”).	Yes	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/metodologie-descoperire-antreprenoriala-2021-2027.pdf	A fost elaborată o metodologie pentru procesul de descoperire antreprenorială care a fost utilizată pentru identificarea domeniilor și subdomeniilor naționale de specializare inteligentă și acestea sunt reflectate în SNCISI. A fost un proces amplu de consultare și cooperare cu părțile interesate relevante din domeniul CDI. Din acest proces au fost identificate 7 domenii de specializare inteligentă, precum și subdomeniile aferente la nivel național.
				5. Actions necessary to improve national or regional research and innovation systems, where relevant.	Yes	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi-draft.pdf	Acțiunile necesare pentru îmbunătățirea sistemelor naționale de cercetare și inovare sunt incluse în SNCISI. Detalii se regasesc in autoevaluarea realizata de MCID.
				6. Where relevant, actions to support industrial transition.	Yes	http://www.economie.gov.ro/domenii/economie/politici-industriale	Ministerul Economiei, Turismului și Antreprenoriatului a elaborate Planul de măsuri privind managementul tranziției industrial în România în perioada 2021-2027 și colaborează cu MCID pentru implementarea acestuia.
				7. Measures for enhancing cooperation with partners outside a given Member State in priority areas supported by the smart specialisation strategy.	Yes	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi-draft.pdf	SNCISI conține un Obiectiv General dedicat pentru colaborarea europeană și internațională, OG 4. Obiectivul urmărește creșterea competitivității sistemului CDI prin consolidarea integrării europene a comunității științifice românești, atragerea de resurse din străinătate (nb resurse umane, financiare, cunoștințe), precum și creșterea contribuției României la rezolvarea provocărilor globale prin colaborare europeană și internațională.

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							Sunt luate în considerare intervenții pentru creșterea participării la viitorul Program-cadru al UE pentru cercetare și inovare (Orizont Europa) în alte programe și cadre europene și internaționale de cooperare pentru CDI și specializare inteligentă, precum și dezvoltarea de apeluri tematice comune bilaterale/multilaterale cu țări. /regiunile cu care există acorduri de cooperare științifică și tehnologică.
2.1. Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings	ERDF	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	No	<p>1. A national long term renovation strategy to support the renovation of the national stock of residential and non-residential buildings is adopted, in line with the requirements of Directive (EU) 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council , which:</p> <p>(a) entails indicative milestones for 2030, 2040 and 2050;</p> <p>(b) provides an indicative outline of financial resources to support the implementation of the strategy;</p> <p>(c) defines effective mechanisms for promoting investments in building renovation.</p>	Yes	<p>HG nr. 1034/2020 în 27.11.2020.</p> <p>SRTL poate fi consultat accesând următorul link:</p> <p>https://www.mlpda.ro/uploads/articole/attachments/60096d5354394459864321.pdf</p>	<p>Strategia națională de renovare pe termen lung (SRTL) cuprinde, în Capitolul IX Indicatori, o foaie de parcurs cu măsuri și indicatori de progres măsurabili, ce vizează întreg parcul național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private, cu valori țintă orientative pentru 2030, 2040 și 2050 care indică modul în care aceștia contribuie la atingerea obiectivului de eficiență energetică de 32,5%, stabilit de Uniunea Europeană pentru 2030, prin Directiva 2012/27/UE.</p> <p>Capitolul X Implicații bugetare cuprinde resurselor financiare necesare pentru implementarea strategiei și opțiunile de implementare pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor (pct. 1 – 4), cu recomandări privind mecanismele financiare pentru sprijinirea mobilizării investițiilor, opțiuni instituționale propuse pentru gestionarea și implementarea mecanismelor financiare publice, opțiuni și scheme de finanțare în vederea renovării clădirilor pentru fiecare segment de piață.</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				2. Energy efficiency improvement measures to achieve required energy savings	No	Nu se aplica	<p>Reprezentanții COM consideră că acest subcriteriu nu se referă doar la eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, ci trebuie demonstrat prin alte acte normative/strategii care vizează punerea în aplicare a prevederilor cuprinse în art. 7 din Directiva (UE) 2018/2002 din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică.</p> <p>În acest sens, MIPE a solicitat Ministerului Energiei (prin adresele 788/DV/10.03.2022 și 1081/DV/28.03.2022) elaborarea autoevaluării naționale corespunzătoare acestui subcriteriu al condiției favorizante, având în vedere măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice prevăzute în PNIESC (secțiunea 3.2 eficiență energetică), precum și, după caz, în propunerea de LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, inițiată de Ministerul Energiei.</p>
2.2. Governance of the energy sector	ERDF	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	No	The integrated national energy and climate plan is notified to the Commission, in accordance with Article 3 of Regulation (EU) 2018/1999 and consistent with the long-term greenhouse gas emission reduction objectives under the Paris Agreement, which includes:	No	Nu se aplica	<p>condiția favorizantă tematică 2.2. Guvernanța sectorului energetic, asociată obiectivului specific 2.1. Eficiență energetică, nu se aplica având în vedere că prin POR-uri se finanțează eficiența energetică în clădiri, pentru acest domeniu aplicându-se condiția 2.1 Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				1. All elements required by the template set out in Annex I to Regulation (EU) 2018/1999.			
				2. An outline of envisaged financial resources and mechanisms for measures promoting low-carbon energy.	No	Nu se aplica	condiția favorizantă tematică 2.2. Guvernanța sectorului energetic, asociată obiectivului specific 2.1. Eficiență energetică, nu se aplica având în vedere că prin POR-uri se finanțează eficiența energetică în clădiri, pentru acest domeniu aplicându-se condiția 2.1 Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
2.7. Prioritised action framework for the necessary conversation measures involving Union co-financing	ERDF	RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution	No	For interventions supporting nature conservation measures in connection with Natura 2000 areas within the scope of Council Directive 92/43/EEC : A priority action framework pursuant to Article 8 of Directive 92/43/EEC is in place and includes all elements required by the template for the priority action framework for 2021-2027 agreed by the Commission and the Member States, including the identification of the priority measures and an estimate of financing needs.	No	Nu se aplica	condiția favorizantă tematică 2.7. Cadru de acțiune prioritară pentru măsurile de conservare necesare, care fac obiectul unei cofinanțări din partea Uniunii, asociată obiectivului specific 2.7 Protejarea naturii și biodiversitatea, nu se aplică PORurilor deoarece condiția favorizanta se refera la existenta Cadrelui de acțiune prioritară pentru măsurile de conservare a naturii care au legătură cu ariile Natura 2000 care fac obiectul Directivei 92/43/CEE a Consiliului, iar POR nu finanteaza acest tip de masuri.
3.1. Comprehensive transport planning at the appropriate level	ERDF	RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and	No	Multimodal mapping of existing and planned infrastructures, except at local level, until 2030 is in place which:	No	Nu se aplica	În perioada 2014-2020 condiționalitatea ex-ante aferentă sectorului transporturi nu s-a aplicat POR. Criteriile privind din condiționalitatea ex-ante 2014-2020 sunt similare cu criteriile condiției favorizante 2021-2027. De asemenea,

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
		intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility		1. Includes economic assessment of the planned investments, underpinned by demand analysis and traffic modelling, which should take into account the anticipated impact of the opening of the rail services markets.			tipurile de intervenții privind drumurile județene sunt similare în cele 2 perioade de finanțare. De precizat este faptul că Master Planul General de Transport (care acopera conditia favorizanta privind transporturile) analizează obiectivele majore ale sistemului național de transport. Prin urmare, acesta constituie un instrument strategic de planificare a intervențiilor majore (proiecte și alte acțiuni – autostrăzi, drumuri expres, drumuri naționale) ce sunt semnificative pentru obiectivele de transport la scară națională. Acest lucru implică faptul că o serie de intervenții la scară redusă nu fac obiectul Master Planului, acesta nefiind un instrument adecvat pentru planificarea acestor tipuri de investiții. Conform Master Planului General de Transport, măsurile specifice pentru intervenții la scară redusă trebuie să facă obiectul unui proces distinct de definire, planificare și prioritizare.
				2. Is consistent with the transport related elements of the integrated national energy and climate plan.	No	Nu se aplica	Având în vedere cele de mai sus, în special faptul că obiectivul condiției favorizante se adresează investițiilor în coridoarele rețelei centrale TEN-T, precum și faptul că Master Planul General de Transport acoperă numai rețeaua națională de transport, considerăm că această condiție favorizantă nu se aplică POR-urilor 2021-2027, așa cum este situația și în perioada de programare 2014-2020.
				3. Includes investments in TEN-T core network corridors, as defined by the CEF Regulation,	No	Nu se aplica	Nu se aplica

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				in line with the respective TEN-T core network corridors work plans.			
				4. For investments outside the TEN-T core network corridors, including in cross-border sections, ensures complementarity by providing sufficient connectivity of the urban networks, regions and local communities to the core TEN-T and its nodes.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				5. Ensures interoperability of the rail network, and, where relevant, reports on the deployment of ERTMS according to Commission Implementing Regulation (EU) 2017/6 .	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				6. Promotes multimodality, identifying needs for multimodal or transshipment freight and passengers terminals.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				7. Includes measures relevant for infrastructure planning aiming at promoting alternative fuels, in line with the relevant national policy frameworks.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				8. Presents the results of the assessment of road safety risks in line with existing national road safety strategies, together with a mapping of the affected roads and sections and providing with	No	Nu se aplica	Nu se aplica

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				a prioritisation of the corresponding investments.			
				9. Provides information on financing resources corresponding to the planned investments and required to cover operation and maintenance costs of the existing and planned infrastructures.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
4.3. Strategic policy framework for the education and training system at all levels	ERDF	RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training	No	A national or regional strategic policy framework for the education and training system is in place and includes: 1. Evidence-based systems for skills anticipation and forecasting.	No	Nu se aplica	criteriile 1-8 ale acestei conditii nu au legatura cu infrastructura. Investitiile din POR-uri vizeaza strict infrastructura prin care se asigura accesul la educatie si nu sistemul de educatie in sine.
				2. Graduate tracking mechanisms and services for quality and effective guidance for learners of all ages.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				3. Measures to ensure equal access to, participation in and completion of quality, affordable, relevant, non-segregated and inclusive education and training, and acquisition of key competences at all levels including higher education.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				4. A coordination mechanism covering all levels of education and training, including higher education, and a clear assignment of responsibilities	No	Nu se aplica	Nu se aplica

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				between the relevant national and/or regional bodies.			
				5. Arrangements for monitoring, evaluation and review of the strategic policy framework.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				6. Measures to target low-skilled, low-qualified adults and those with disadvantaged socio-economic backgrounds and upskilling pathways.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				7. Measures to support teachers, trainers and academic staff as regards appropriate learning methods, assessment and validation of key competences.	No	Nu se aplica	Nu se aplica
				8. Measures to promote mobility of learners and staff and transnational collaboration of education and training providers, including through recognition of learning outcomes and qualifications.	No	Nu se aplica	Nu se aplica

5. Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Table 13: Programme authorities

Programme authorities	Name of the institution	Contact name	Position	Email
Managing authority	Agentia pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est	Vasile ASANDEI / Sorin GRIGORESCU	Director General / Sef AM	adnrdest@adnrdest.ro
Audit authority	Autoritatea de Audit - Organism independent pe langa Curtea de Conturi a Romaniei	Florina MUNTEANU	Director, Directia pentru Auditul POR	florina.munteanu@rcc.ro
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finantelor prin Autoritatea de Certificare si Plata	Lucia CRACIUN	Director General	lucia.craciun@mfinante.gov.ro
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Ministerul Finantelor prin Autoritatea de Certificare si Plata	Lucia CRACIUN	Director General	lucia.craciun@mfinante.gov.ro

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission

Reference: Article 22(3) CPR

Table 13A: The portion of the percentages set out in point (b) of Article 36(5) CPR that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR (in percentage points)

6. Partnership

Reference: point (h) of Article 22(3) CPR

Principiul parteneriatului reprezinta un aspect esential in procesul de programare si gestionare a fondurilor FESI, fiind o preconditione pentru elaborarea de politici economice, sociale si teritoriale realiste, eficiente, eficace si cu impact pozitiv. Mai mult, importanta sa rezulta atat din nevoia de a asigura transparenta procesului de programare si implementare, cat si pentru a implica si responsabiliza tuturor actorilor interesati.

Pentru 2021-2027, MIPE indeplineste calitatea de coordonator national al elaborarii documentelor de programare, asigurand totodata cadrul partenerial prin implicarea tuturor partilor interesate reprezentative pentru programarea si implementarea fondurilor aferente, iar MDLPA, pe cea de coordonator operational pentru programele operationale regionale. Primele consultari parteneriale au avut loc in 2019, fiind constituite 5 grupuri parteneriale (obiectivele de politica). Componenta grupurilor a fost stabilita pe baza structurii CM PO 2014-2020, precum si a cererilor de interes exprimate de diversi parteneri pentru a face parte din aceste grupuri.

In conformitate cu HG 145/2020 a fost creat Comitetul Interministerial pentru coordonarea si monitorizarea RO la programele si initiativele gestionate centralizat de catre CE. Comitetul are rolul de a monitoriza participarea RO, de a analiza complementaritatile si sinergiile dintre acestea si programele finantate din fonduri europene. In acest sens, MIPE a lansat in august 2021 o platforma on-line cu rol de punct unic de acces pentru resursele de finantare, fiind o interfata intre mediul institutional si potentialii beneficiari, cat si un instrument de prezentare a exemplelor de buna practica. Platforma faciliteaza integrat, conectarea cu portalul CE « Funding&Tenders portal », cu paginile de internet ale autoritatilor, institutiilor care gestioneaza programe operationale, initiative europene, mecanisme si instrumente financiare, etc.

In perioada 2019-2020, au avut loc consultari, atat prin organizarea de reuniuni parteneriale, cat si in scris, fiind solicitate observatii/ propuneri pe marginea prioritatilor de finantare post 2020. In perioada mai-septembrie 2019 au fost realizate reuniuni de informare a structurilor parteneriale, in care au fost prezentate schimbarile majore pentru regulamentele politicii de coeziune, nevoile de interventie si prioritatile de investitie (Raport de Tara/anexa D). In octombrie 2019, a fost organizat in Botosani un eveniment de informare asupra procesului de programare, precum si de dezbatere a posibilitatilor de abordare a viitoarelor instrumentelor teritoriale. In noiembrie 2019, MIPE a organizat reuniuni parteneriale, atat la nivelul grupurilor parteneriale, cat si pe grupuri tehnice de lucru, in care au fost dezbutate propunerile pentru logica interventiei aferente celor 5 OP-uri. Totodata, a avut loc un eveniment de amploare care a vizat consultarea asupra perioadei de programare 2021-2027, la care au participat reprezentanti ai mediului de afaceri, societatii civile, autoritatilor publice centrale si locale, fiind prezentate stadiul negocierilor, logica interventiilor, arhitectura programelor operationale si mecanismul de consultare parteneriala. Dupa publicarea arhitecturii PO in Memorandum la nivelul Guvernului (februarie 2020), grupurile de lucru organizate au fost restructurate la nivel de program - urmare a apelului national pentru exprimarea interesului si pentru selectia partenerilor in cadrul structurilor parteneriale aferente PO, organizat in perioada mai-iulie 2020.

Transparenta in procesul de programare, informarea si diseminarea este asigurata atat la nivel central, cat si regional, prin publicarea pe pagina de internet MIPE, respectiv ADR NE, a versiunilor de lucru a POR NE, cat si documentelor suport (PDR NE 2021-2027, RIS3 NE 2021-2027). Dupa publicarea primei versiuni POR, a avut loc o consultare publica, in sistem de videoconferinta, la care au participat 180 de reprezentanti ai diversilor institutii/organizatii. Observatiile/propunerile formulate in timpul reuniunii, cat si cele transmise in scris catre ADR NE au fost analizate si, dupa caz, integrate in versiunea revizuita a POR NE.

In regiune, pentru pregatirea perioadei de programare 2021-2027, structurile parteneriale au fost implicate activ atat in procesul de planificare, prin elaborarea PDR NE, RIS3 NE (document suport PDR

NE), Planul Regional de Actiune pentru Cultura si Turism NE, cat si in procesul de programare a POR NE. Astfel, au fost realizate consultari directe derulate in toate judetele regiunii, dedicate identificarii nevoilor, problemelor, oportunitatilor de dezvoltare, potentialelor solutii strategice; consultari scrise pe analiza economica-sociala si SWOT, strategiei de dezvoltare regionala, inclusiv implicarea parteneriatului in activitatile de realizare (interviuri, sondaj pe baza de chestionare, focusgrupuri) ale Studiului privind disparitatile de tip urban-rural din RNE (document suport PDR NE si POR NE 2021-2027). In plus, parteneriatul regional a fost prezent in procesul de constituire a portofoliului de proiecte regional, care acopera inclusiv prioritatile si interventiile POR NE.

In paralel, pentru realizarea POR NE 2021-2027, au fost desfasurate intalniri directe, consultari scrise si videoconferinte care au vizat identificarea, dezvoltarea interventiilor in raport cu nevoile, provocarile si oportunitatile existente la nivel local, cu portofoliile de proiecte create, cu strategiile de dezvoltare locale realizate/actualizate, pe instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI NE. Au fost implicate autoritati publice locale, parteneri economici si sociali, organisme relevante care reprezinta societatea civila, inclusiv parteneri in domeniul protectiei mediului, organizatii neguvernamentale si organisme insarcinate cu promovarea integrarii sociale, egalitatii de gen si nediscriminarii care, in conformitate cu abordarea bazata pe guvernanta pe mai multe niveluri se implica pe durata programarii si, ulterior in implementare, inclusiv prin participarea in comitetul de monitorizare. Mai mult, partenerii regionali au fost implicati in dezvoltarea versiunilor de program prin: formularea/incadrarea de propuneri de interventii/operatiuni pe prioritatile programului (consilii judetene, primarii, autoritati urbane, institutii ale prefectului, etc.), dezvoltarea mecanismului de guvernanta urbana, estimarea tintelor indicatorilor de program, corelarea cu strategiile de dezvoltare locala, etc.

Totodata, au fost organizate conferinte publice regionale (format online) dedicate diseminarii, informarii continutului versiunilor curente de program (cea mai recenta -pentru versiunea curenta de program, derulata in data de 28.10.2021), a progresului inregistrat, a elementelor de noutate, la care au participat reprezentanti ai institutiilor si organismelor publice, universitatilor, ONG-urilor, etc. in calitate de potentiali beneficiari si/sau grupuri tinta ale interventiilor programului.

Structura parteneriala din RNE este in conformitate cu prevederile Metodologiei privind Planificarea Dezvoltarii Regionale si HG 1115/2004, privind organizarea cadrului partenerial. Parteneriatul regional este dezvoltat si structurat pe trei nivele: grupuri de lucru subregionale in toate judetele regiunii, grupuri de lucru tematice regionale pentru mediu si schimbari climatice, inovare si mediu de afaceri, conectivitate regionala, capital uman, dezvoltare teritoriala si turism si cultura si Comitetul Regional pentru Planificare. Parteneriatul are in componenta sa reprezentanti la nivel decizional, ai ADR NE, consiliilor judetene, primariilor din mediul urban si rural, prefecturilor, serviciilor deconcentrate ale institutiilor publice, camerelor de comert si industrie, universitatilor, organizatii non-guvernamentale de reprezentare a intereselor populatiei romne, de incluziune a persoanelor cu dizabilitati si din alte grupuri vulnerabile, sindicatelor, asociatiilor patronale, asociatiilor profesionale, grupurilor de actiune locala, etc. Acesta are o experienta acumulata pe parcursul a doua decenii de activitate, timp in care a fost implicat in procesele de planificare si monitorizare ale PDR NE, planurilor de actiune tematice pe educatie, ocupare, turism, etc.

In plus, ADR NE este coordonator operational si facilitator al procesului de specializare inteligenta regional, fiind membru in Comitetul de Coordonare pentru Specializare Inteligenta. Rezultatul obtinut, RIS3 NE a presupus o ampla consultare a actorilor regionali implicati in ariile prioritare de activitate in care regiunea beneficiaza de avantaje competitive si/sau comparative. Pentru elaborarea si implementarea acesteia se utilizeaza mecanismul de descoperire antreprenoriala - dialog facilitat, iterativ, prin care reprezentantii mediului privat, academic si de cercetare, ai autoritatilor publice locale si societatii civile, identifica elementele asociate RIS3. Procesul de Descoperire Antreprenoriala (EDP) reprezinta un concept interactiv si incluziv, dezvoltat in cadrul Platformei Europene de Specializare Inteligentă S3 de catre Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene. Un rol activ l-au avut Consorțiul Regional de Inovare (avizare strategie, rapoarte de implementare si portofoliu de proiecte

prioritare), Comisia Consultativa Academica (consultativ, avizare stiintifica a ideilor de proiecte RIS3) si Comisia Consultativa pentru Finantare (incadreaza ideile de proiect pe surse de finantare).

Rolul parteneriatului regional va creste prin implicarea acestuia in implementarea, monitorizarea si evaluarea programului, modul efectiv urmand sa fie stabilit si detaliat ulterior dupa definitivarea cadrului legislativ si institutional, respectand prevederile art. 9 RDC.

1. Obiective

Scopul activitatii este de a utiliza instrumentele de comunicare si vizibilitate intr-o maniera care sa asigure informarea imediata și corectă cu privire la finantarile nerambursabile, impactul si beneficiile rezultate in urma implementarii proiectelor finantate, urmarind in special:

- Promovarea rolului si contributiei PO la promovarea unei dezvoltari regionale echilibrate, bazate pe un proces de crestere economica inteligent, durabil si incluziv si la dezvoltarea infrastructurii publice;
- Asigurarea transparentei in ceea ce priveste obiectivele PO, oportunitatile de finantare si rezultatele obtinute;
- Sprijinirea potentialilor beneficiari cu informatii utile in elaborarea si implementarea proiectelor;
- Cresterea notorietatii Programului Operational Regional NE in randul publicului general;
- Asigurarea vizibilitatii operatiunilor de importanta strategica.

2. Grupuri tinta

- Potentiali beneficiari si beneficiari
- Public general (populatie regiune urban/rural)
- Multiplificatori de informatie (MIPE, Reprezentanta Comisiei Europene, ROREG, Centrul Europe Direct NE, Reteaua comunicatorilor REGIO, comunitati online, mass-media, public intern, etc)

AM va acorda o atentie deosebita promovarii operatiunilor de importanta strategica din POR Nord-Est si va implementa masuri dedicate:

- Organizarea cel puțin a unui eveniment de lansare cu implicarea Comisiei
- Campanii online dedicate proiectelor, in parteneriat cu beneficiarii;
- Stimularea unei acoperiri mediatice puternice a proiectelor, în special când acestea ating un nivel de maturitate (conferințe/comunicate de presă, invitarea jurnaliștilor să viziteze proiectele);
- Difuzarea informațiilor privind proiectele prin intermediul portalului unic national si site-ului web al programului;
- Dezvoltarea unor materiale de promovare.

3. Canale de comunicare

Webpage dedicat, dezvoltat in conformitate cu prevederile art. 49 RDC, cuprinzand obiectivele, activitatile, oportunitatile de finantare disponibile, realizarile programului si calendarul cererilor de propuneri planificate, ce va fi conectat cu portalul unic national dedicat programelor cu finantare europeana, www.fonduri-ue.ro ;

Social Media, prin care se va urmări creșterea interesului față de POR Nord-Est, creșterea engagement-ului și a gradului de reactivitate a comunităților, inclusiv prin Crowdsourcing;

Media traditionala (conferinte/comunicate de presa, infotrip-uri si site-visits la proiecte, implicarea in promovarea proiectelor de importanta strategica);

Birou de informare (helpdesk) ce va solutiona solicitarile publicului specializat si general;

Evenimente (fizice, hibrid si online) proiectate pe baza nevoilor grupurilor tinta, respectiv sesiuni dedicate publicului specializat si evenimente de promovare dedicate publicului general, pentru a crește nivelul de constientizare privind investițiile realizate și impactul asupra comunităților locale;

Materiale de informare/publicatii pentru publicul specializat si materiale de promovare (clipuri/spoturi audio-video, obiecte personalizate, etc.) difuzate/distribuite in scopul cresterii notorietatii si mentinerii unei opinii pozitive asupra programului;

Campanii de promovare online, radio/TV, panotaj, ce completeaza mixul de instrumente de comunicare gestionate de AM, pentru a asigura vizibilitatea programului in randul publicului general, evidentiind beneficiile utilizarii fondurilor si impactul asupra calitatii vietii locuitorilor regiunii;

Reteaua Comunicatorilor Nord-Est ce va coagula membri ce pot prelua o parte din efortul de comunicare, aducand un grad sporit de credibilitate si implicare a comunitatii.

Activitatile se vor implementa sub indrumarea unui responsabil de comunicare, cu experienta in informarea si publicitatea derulata la nivelul regiunii pentru POR 2007-2013, respectiv POR 2014-2020 (art.48 CPR). Acesta va asigura elaborarea Planului de Comunicare pentru POR Nord-Est in stransa corelare cu masurile propuse pentru promovarea fondurilor structurale si de coeziune lansate de MIPE la nivel national si va colabora permanent cu coordonatorul national de comunicare si cu membrii retelei InformEU.

4. Buget

Bugetul previzionat pentru perioada 2021–2029 este de 2,97 mil.Euro (FEDR), o detaliere urmand a fi prezentata in Planul de Comunicare POR Nord-Est.

5. Monitorizare si evaluare

Indicatorii avuti in vedere pentru monitorizarea si evaluarea actiunilor de comunicare vor fi selectati din urmatoarele categorii:

- participanti la intalniri pe teme comune cu potentiali beneficiari din domeniu (ex. conditii de finantare specifice, SCO, elaborare propuneri de proiect, pregatirea cererilor de rambursare, monitorizarea, etc.);
- evenimente organizate;
- vizitatori pagina web PO/ followers retele sociale;
- materiale de presa/articole generate, infotrip-uri si conferinte de presa organizate, inclusiv pentru operatiunile de importanta strategica.

Procesul de comunicare va fi monitorizat/evaluat prin evaluari interne (periodice) si studii sociologice realizate de institutii specializate (la fiecare 2 ani).

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 94 and 95 CPR

Table 14: Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Intended use of Articles 94 and 95 CPR	Yes	No
From the adoption, the programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates under the priority according to Article 94 CPR	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
From the adoption, the programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on financing not linked to costs according to Article 95 CPR	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in %	Type(s) of operation covered		Indicator triggering reimbursement		Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Code(1)	Description	Code(2)	Description			

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

B. Details by type of operation

C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data, where the data is stored, cut-off dates, validation, etc.)

2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) CPR is relevant to the type of operation.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	The amount covered by the financing not linked to cost	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Indicator		Unit of measurement for the conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Envisaged type of reimbursement method used to reimburse the beneficiary(ies)
					Code (1)	Description		Code (2)	Description		

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

B. Details by type of operation

Article 22(3) CPR

I. Sprijinirea cu instrumente financiare a întreprinderilor inovative mari, care dezvoltă și implementează soluții de specializare inteligentă

Proiectele selectate vor avea în vedere activități CDI, investiții necesare activității CDI și dezvoltării capacității de producție pentru valorificare rezultatelor CDI. Lansarea acestei operațiuni este estimată pentru semestrul 2 al anului 2024, după finalizarea analizei ex-ante (Art. 58 Instrumente financiare, REGULAMENT (UE) 2021/1060). Criteriile avute în vedere la selectarea acestei operațiuni sunt: contribuția la operationalizarea RIS3 NE, impactul economic major așteptat, contribuția la creșterea numărului de locuri de muncă în regiune. Bugetul indicativ 24,37 mil Euro.

II: Implementarea mecanismelor economiei circulare în companiile regionale

Proiectele vor include activități pentru recuperarea, reutilizarea și revalorificarea unor materii prime, materiale și produse prin reintroducerea în procesul de fabricație principal sau prin crearea de noi produse/servicii, promovarea simbiozei industriale prin valorificarea deșeurilor și produselor secundare proprii ca materii prime pentru alte industrii, îmbunătățirea proiectării produselor pentru durabilitate, reparabilitate, reutilizare, upgradare și reciclare. Lansarea acestei operațiuni este estimată pentru semestrul 1 al anului 2024. Criteriile avute în vedere la selectarea acestei operațiuni sunt: contribuție la implementarea Planului de acțiune „Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”, economia circulară conduce la economii importante de energie, obținerea de beneficii pentru mediu și la crearea de locuri de muncă la nivel local, nevoia de schimbare societală, de educație și constientizare, precum și de stimularea a economiei circulare prin colectarea unui bazin de bune-practici cu efect de replicare. Buget indicativ: 30 mil. Euro.

Monitorizarea operațiunilor de importanță strategică se va realiza prin prezentări periodice ale progreselor înregistrate în cadrul reuniunilor CM.

AM va acorda o atenție deosebită promovării operațiunilor de importanță strategică și va implementa măsuri dedicate detaliate în Planul de Comunicare POR NE.

DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by
SEA Decision for NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			2626 Aviz mediu 83_23_03_2022 POR NE		
ANANP Decision for NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			12125 Aviz ANANP		
SEA Statement NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			Declaratie SEA POR NE 2021-2027		
Appropriate Assessment Study for NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			EA POR NE 2021-2027		
Measures envisaged to address the potential significant adverse effects on the environment - NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			Masuri propuse pentru adresarea potentialelor efecte semnificative asupra mediului		
Monitoring program of environmental effects - NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			Plan de monitorizare a efectelor generate de implementarea POR NE		
Environmental Report NE ROP	Supplementary Information	11-May-2022			Raport de Mediu POR NE		
Process description - roadmap for ACB	Supplementary Information	26-May-2022			Process description - roadmap for ACB		
DNSH assessment - NE ROP	Supplementary Information	26-May-2022			DNSH assessment - NE ROP		
NE ROP performance framework	Supplementary Information	26-May-2022			NE ROP performance framework		